ږلی او ګولی

حبیب الله رفیع

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

B
3.532
RAF
1717

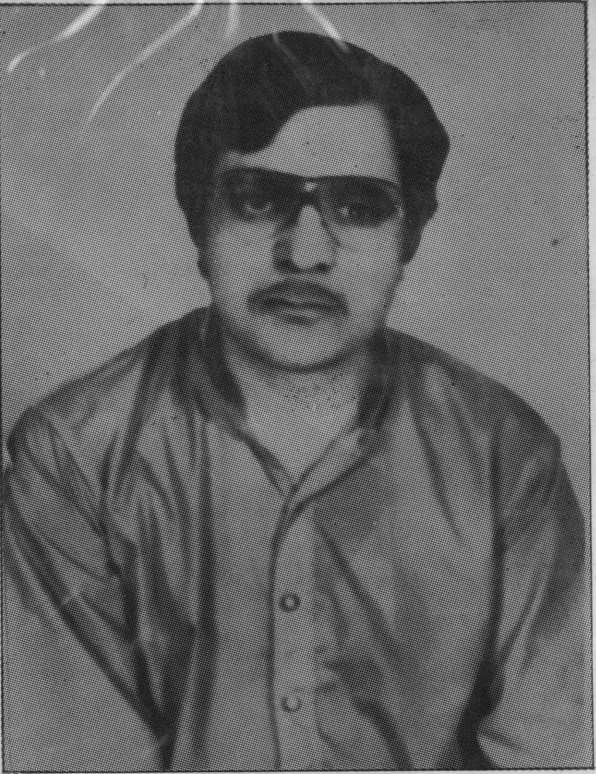

امان

د امان کتاب لخپرونو څخه
پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ږلۍ او ګولۍ

ویناوال

حبیب الله رفیع

۱۳۶۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د کتاب نوم : بلها او ګولها
- ویناوال : حبیب الله رفیع
- د چاپ کال : ۱۳٦۷
- خطاط : شاه محمود پتنګ نقشبندي

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

تړون

دهغو سرلوړو شهیدانو په نوم

چې

په میړانه د ګولیو په ړلیو ورګډ شول

خو

چېل ناولي دښمن ته یې سرونه

ټیټ نه کړل

په مینه

حبیب الله رفیع

(c) ketabton.com: The Digital Library

لړ

سریزه	۱	افغان	۶۸
د استاد پژواک لیکنه	۳	سوړ خزان	۶۹
د بناغلي پسرلي لیکنه	۱۱	آبادي	۷۴
د بناغلي روحاني لیکنه	۱۴	د استقلال لمن	۷۵
د بناغلي تنکیال لیکنه	۱۷	وبر	۷۶
د بناغلي جهاني شعر	۲۱	میړانه	۷۷
د بناغلي نور شعر	۲۵	د اختر دعا	۷۹
خپلې خبرې	۳۱	زندان	۸۱
لویه خدایه!	۴۷	سلسلې	۸۲
د ملي خیره	۴۸	د پلار په لار	۸۳
ژړا	۵۰	لوېهس	۸۳
د حق کور	۵۱	د کمونیزم خیره	۸۴
د اختر ورځ	۵۸	خبرې نه کوي	۹۰
زما جرم	۶۴	د خره مینه	۹۱
غزل	۶۵	د آزادۍ شیبې	۹۲
متل	۶۶	د نور خلي	۹۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوښي له ما طرب مه غواړئ	۹۴
مې - بي	۱۰۰
نقاهت	۱۰۰
د وینو باران	۱۰۱
دولت که دو، لت	۱۰۲
زحمت کش او زحمت کش	۱۰۲
راسره وتښه	۱۰۳
اکساء کام ، خاد	۱۰۴
شاه شجاع او ببرک شا	۱۰۴
خاک من	۱۰۵
د لستوڼي مار	۱۰۸
رجیم	۱۰۸
د وینو بهیر	۱۰۹
د نور خلی	۱۱۷
بت پرستي	۱۲۰
زیری	۱۲۱
د ورشو - ورشو	۱۲۷
پنځه لار	۱۲۸
د ښاروي ګوند ترانه	۱۲۹
وینه او مینه	۱۳۰
سالنګ که سالنه	۱۳۲
کمونستي	۱۳۳
د وینو رنګ	۱۳۴
سرونه کړل	۱۳۶
للون	۱۳۷
داوطن	۱۳۸
د شهید وینه	۱۴۰
څه ونه وایې؟	۱۴۱
جبه زار	۱۴۲
د شمال له خوا شمال دی	۱۴۳
ستالین او امین	۱۴۷
توقفګاه زمان	۱۴۸
د ننګ تدبیر	۱۵۰
غوړېدلی رڼی افغانستان	۱۵۱
دردانې	۱۵۴
مناجات	۱۵۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه	۱۵۹
عقد	۱۶۰
د اتفاق صف	۱۶۰
زندان	۱۶۱
جوړه	۱۶۲
سیلانی	۱۶۳
پوړ	۱۶۴
د سپیدو خط	۱۶۵
بریټ نف	۱۶۶
وینې	۱۶۷
انجام	۱۶۸
اور پورې شو	۱۷۰
فرځائیږی	۱۸۲
ردیف بندګی	۱۸۳
نوی دام	۱۸۴
د مسافر جنازه	۱۸۵
سپیدې	۱۸۶
دباغ	۱۸۷
بل جهان	۱۸۸
مجاهد ، مهاجر	۱۸۹
زما قاتله	۱۹۰
د ملت لښکر	۱۹۱
غلامي	۱۹۱
د محبوب غیږ	۱۹۲
غزل	۱۹۳
ملی ماتم	۱۹۴
وطن پلوري	۱۹۵
تکل	۱۹۵
راز	۱۹۶
لوړ سروته	۱۹۷
تصویر	۱۹۸
د مور غیږ	۱۹۹
بریالی پاڅون	۲۰۰
اسیر	۲۰۴
د زړه غوښتنه	۲۰۵
کربلا ته سلام	۲۰۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي	۲۰۸
د یلدا شپه	۲۰۸
پیغام	۲۰۹
عمر	۲۱۶
لوړې شملې	۲۱۷
د مجاهدو ماشومانو ترانه	۲۱۸
د ایمان زور	۲۲۰
شهیدانو	۲۲۰
چېرته ولاړ شم؟	۲۲۱
د تاریخ غبرګوت	۲۲۲
د حق ملر	۲۲۵
د ځان مرګ	۲۲۶
د ترهٔ کي په یاد	۲۲۷
د سر سیورې	۲۲۸
غم	۲۲۹
فلکه	۲۳۰
کړان	۲۳۱
یو لیک	۲۳۶
چاربیته	۲۳۷
د ننګ تاریخ	۲۳۹
سوې مسرې	۲۴۰
د نیل پر غاړه	۲۴۱
د وحشت غېږ	۲۴۸
خرس مرګي	۲۴۹
د اقتدار جنګ	۲۴۹
نوړېن	۲۵۰
امتحان	۲۵۱
د خوشال بابا په مزار	۲۵۲
مقابله	۲۵۳
ټپي غاټول	۲۵۳
د ذبیح الله شهادت	۲۵۴
فردوس	۲۵۴
منظوم لیک	۲۵۵
لوی فاتح	۲۵۶
درووند غم	۲۵۶
دښمن	۲۵۷

په شینه‌نو کې . . .	۲۵۸
پر لیبیا تیری	۲۵۸
د میني بقاء	۲۵۹
یو هدف	۲۶۰
د روس بحث	۲۶۰
نوې سا	۲۶۱
د زړه قصه	۲۶۲
د زړه کور	۲۶۲
د بهار په لوری	۲۶۳
اصلي رنګ	۲۶۴
دار	۲۶۴
د افغان فخر	۲۶۵
فاصله	۲۶۶
ولایت	۲۶۶
رشته	۲۶۷
د روس بار	۲۶۷
د شهید وینه	۲۶۸
پلی نوم	۲۶۸
صرام	۲۶۹
د سپېدو خنجر	۲۶۹
لفظي بشردوستان	۲۷۰
حوا وتونه	۲۷۰
د پژواک پژواک	۲۷۱
آسیا	۲۷۱
قدموته	۲۷۲
ائتلاف	۲۷۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

بسم الله الرحمن الرحیم

له کوم وخت نه چې په افغانستان کښې د کمونستي وحشت له لاسه د اور، وینو ، وېرې او وېر سلسله را ښېلېدلې ده ، له هم هغه وخته زما د شعر دنیا هم د اورونو او وینو په حلقه کښې راګېره شوې او د یوه مظلوم ملت د اسویلو او زګېرویو او په عین حال کښې د یوه مغرور ملت د بهادریو او تکبیرونو چیغې په خپله غېږه کښې رانغاړې .

څو کاله پخوا ما د جهاد له فرهنګي سنګر نه "اوروبه او وینو" نشر کړل او خپل غمونه او دردونه مې له خپل غمځپلي او دردمن ملت سره شریک کړل دوی هم په مینه ولورېدل ، د وسله وال سنګر غازیانو هم ونغوښل او ازانګه یې هم راورسېدل .

ما په « اوروبه او وینو » باندې د هېواد د لوی مبارز او مجاهد لیکوال او پیاوړي شاعر او ادیب استاد عبدالرحمن « پژواک » نه نظر غوښتی و ، دوی په زړه سواندۍ او ناروغ ځان تکلیف وکاله او ارزښتناکه مقدمه یې پرې ولیکله ، ما غوښتل دا مقدمه د « اوروبه او وینو » له دوهم چاپ سره خپره کړم خو د « اوروبه او وینو » نن چاپ وروسته مې د

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهاد نور شعرونه هم ویلي دي او دا مې چې پرې ور زیات کړل
یوه بله مجموعه ترې جوړه شوه نو ځکه مې ددې مجموعې نوم
"بلې او ګولۍ" کېښود او د استاد پښواك دا ارځستنا که لیکنه
مې یې په سر کښې راوړه او هم مې د ادبي دوستانو هغه لیکنې
چې په "اوروبه او ویروبه" یې د نثر او د نظم په بڼه کښلې وې
ورسره ملې کړې او ورسره مې د اوروبه او ویروبه کتاب د سریزې
یو برخه چې د " اور او وېر داستان "، دی
په دې مجموعه کښې راوړه او دا دي خپل جهادي شعرونه له
۱۳۵۷ کال نه تر ۱۳۶۵ کال پورې د "بلې او ګولۍ" په نوم ستاسو
درنو لوستونکو مجاهدو او مهاجرو وروڼو ځې تر بندم او خپل
ګله درونه درد درسره سپکوم !

په مینه

ح - رفیع

پېښور - فقیرآباد

۱۳۶۵/۱۱/۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

بقلم استاد پژواک :

یاحق!

از کیان ما دگر شهنامه ها نتوان سرود
بعد ازین خواهیم گفت آوارگانی داشتیم

نازیدن به کیان برای فرزندان کشوری باستانی مانند افغانستان در میان عواطف پاک سرمدی یک احساس فطری و ابدیست، چندان که انسان آرزومند است بعد از مرگ در وطن خودش بخاک سپرده شود. و اما چنانکه همه آوارگی ها یکسان نیستند همه آوارگان را نیز نمیتوان همسان شمرد. این چندگونگی در میان کیان هم هست: آنانیکه بنام شان باید نازید وآنانیکه نام شان مایهٔ ننگ است.

درود بر ارواح پاک آن آوارگانی که کودکان و فرزندان برهنه وگرسنهٔ شانرا در غربت گذاشته به وطن باز گشتند، با دشمن جنگیدند وجز کارنامه و سرافشان میراثی نگذاشتند و درود بر آوارگانی پی آنانرا میگیرند و سنت مقدس شهیدان راه حق وآزادی، جهاد و مبارزهٔ ملی را فرض عین میدانند جان می سپارند

(c) ketabton.com: The Digital Library

وراه ابدیت می سپرند .

همچنان

درود بر آوارگانی که با خامه و زبان مبارزه میکنند وبا فکر و بیان در دفاع از نوامیس معنوی وملی جان می کنند، اشعار شان سرود غازیان ، مرثیهٔ شهیدان ، زمزمهٔ بیوگان ونوازندهٔ یتیمان است ، اینها نلامید رحمان هستند .

خوشال خان ختک آن مرد بزرگ ملی با خامه و شمشیر جنگید . خود شمشیری بود در دست زمان خویش که قدرت او را در افق شهامت ملت افغان در برابر بیگانگان آخته بود . هنگامیکه آفتاب زندگانی وی نشست و آن تیغ برهنه در غلاف خاک گزارده شد قریحهٔ جاوید وخامهٔ سرمدیت آفرین وی کارنامه های سر افشان او وسربازان شهسوار هرکاب او را برجریدهٔ روزگار و برگ های اعصار نبشت وبر لوحهٔ فرخندهٔ وآفرین فخر نامهٔ ملت او رسم کرد ، ارژنگ نگارینی که حواشی آن با خون کشتگان راه آزادی مزین است ، نگاری که نخواهد زدود و رنگی که نخواهد خشکود .

اگر قلم ها نبودی چشم معنویت ملت افغان آن علم ها را برافراشته ندیدی و برخود نگری های مقدس خویش روشن

(c) ketabton.com: The Digital Library

نماندی .

کتاب « ایرونه او ویرونه » اثر منظوم حبیب الله رفیع همینکه بمن رسید مانند همه آثار شعرای ملی مرا ساعت ها مشغول نگهداشت و در تنهایی های تاریک دوراز وطن بمن تسلی بخشید که الحمدلله درست آموخته بودم که روح آزاد اسیر نمیشود و خون شهید نه می خشکد . سرافشان غازیان زنگ و ملت افغان ننگ نمی پذیرند .

من با رفیع در آوان مصیبت آشنا شدم . آشنائی در مصیبت رشتهٔ همدردی است که دلهای درد دیده را باهم می پیوندد . درینگونه آشنائی حقایق تلخ و دشـــــوار در همه چشمان بیک گونه جلوه می کنند و همه دست هائیکه همدیگر را می فشارند بیک ریسمان چنگ می زنند . آشنایان همدرد دوستان همسنگر میشوند .

رفیع را جوانی یافتم صمیم . اعتماد من بر این پندار یک احساس گوارا و یک امید شایان پرورش بود . پیرمردان درینگونه احوال خویشتن را با چشمان جویندهٔ آرزوهای خود شان ، بویژهٔ آرزوهائیکه خود توان بر آوردن آنرا ندارند ، در روح جوانان می بینند که هر چند تنها بر سیمای شـــان

(c) ketabton.com: The Digital Library

آشنا شده اند با دلهای شان نا آشنا نیستند .

هر هنرور یک شخصیت دارد که کم یا بیش در هنر وی هویدا میشود . اگرچه چون کلیه اگر نایاب نباشد فراوان کمیاب است نمیتوان این گفته را کلیه خواند زیرا گوینده گانی را می شناسیم که در قصاید خویش گدایان طماع هستند و در غزلهای خویش در ادعای مناعت وقناعت غلو میکنند و نیز هستند کسانی که شهوت پرست اند و معصومانه آدمپرستی میکنند . ارتباط هنر و هنرور حدیثی است که نمیتوان باختصار و اجمال بآن پرداخت که آنگاه نیز نمیتوان از دریافتن حقایق مطمئن بود .

در نظر من صمیمیت رفیع در اشعار او نمایان است و نیز « ایرونه او ویرونه » سراپا بیانگر آلام و مصائبی است که ناگزیر شعرای دورهٔ مصیبت عظمای ملی را همه گان صمیم و حقیقت گو نگهمیدارد زیرا همهٔ شان شاهدان عینی حقیقت های عجیبتر از افسانه هستند .

رفیع تنها شاعر نیست . جوانیست طالب العلم و دانشجو . احساسات و عواطف جوانی او را دانش و معرفت وی هدایت میکند و به ساحهٔ وسعت نظر رهنمون میگردد . رفیع مسلمان و افغان است از ینرو « ایرونه او ویرونه » ممزوجی از مناجات وحماسه های ملی است . باتوکل و ایمان یک جوان مؤمن و با عقیده و باور به شهامت ملت افغان سخن

(c) ketabton.com: The Digital Library

میگوید . آنچه خودش در آغاز کتاب در « داستان اورو ویر » نوشته است محلی برای شرح مزید نمیگذارد . اما باید بافزایم در اینکه میگوید این اشعار او کیف ادبی ندارد تواضع میکند . نظم ونثر او کیف ادبی دارد بویژه که لهجهٔ دری کی از مزایای خاص بهره منداست که زادهٔ بر کنار بودن آن در قلب افغانستان از تاثیرات زبانهای دیگر در شرق و غرب حتی جنوب کشور است.

رفیع در تصویر مصایب و شهامت غازیان و مبارزین ملی قیام عام وتام ملت افغان را در سرتاسر کشور تمثیل میکند و پاس تقدس وحدت ملی را بحداعلی نگهمیدارد و بهردو زبان مردم خود سخن می سراید.

پیشتر از حقیقت پسندی شعرای دورهٔ مصیبت سخن کردیم ، حقیقت را شناختن ، آنرا پسندیدن وبرگزیدن کار متفکرین است. این امر دماغ انسان است . ربط آن با روحیهٔ انسان بویژهٔ گویندگان شایان اعتناست . روح ناتوان از کشف حقایق تلخ ودشوار که کار دماغ است متاثر می شود وبه آنچه آنرا بدبینی می گویند می گراید و اما روح توانا و نیرومند در برابر آن قیام می کند وبه اصطلاح خوشبین می باید .

من از ستایشگران حقیقت پسندان خوشبین هستم یا آنکه میخواهم باشم . رفیع را به این گروه اخیر منسوب میدانم . چون مؤمن

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از رحمت خدا نومید نمی شود. و چون افغان است به اندیشهٔ ناکامی تن در نمی دهد. اکثر اشعار وی به پیام پیروزی به مقطع میرسد و پایان شب سیاه را سپید می سازد. میگوید:...

زه باوري یم چې دا کیږي
او ډېر ژر کیږي ....

روحیهٔ این باور در اکثر اشعار رفیع نمایان است و چنان مینماید که میترسد مبادا خوانندهٔ خود را بتاریکی مناظر مصیبت ملی برده باشد و می شتابد که شمعی از امید بافروزد و اورا بروشنی های پیروزی برآلام رهبر شود. من مسرور هستم که خود را با این شاعر جوان ملی باهمه ناتوانی و پیری همنوا می یابم:

آن کشور باستانی که خراسان جهان بود
از شامت بد یکدو دمی تیره چو شام است

ایندم چو خسوفیست که تا چشم زنی، باز
خورشید ببینی که فرا از لب بام است

امید من آنست که نومید نگردی
زیراک چو نومید شدی کار تمام است

در پارچهٔ زیبای د «آزادی شپې» نیز روح آرزومند شاعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

چون سپیدهٔ امید در افق تیرهٔ حوادث سیاه و شوم تبسم میکند و بر هنگامه های هولناک می خندد و از پیروزی روشنائی بر ظلمت و غلبهٔ حق بر باطل نوید میدهد .

هنگامیکه من این پارچه را خواندم پنداشتم برمزار شهیدی ایستاده ام که از خاك او گل سرخ روییده است و سکوت ژرف مرا به ثنا ودرود وامیدارد . ربط این احساس روحی با شعر از مجهولات است و آنرا باید در ورای بینش ودانش خویش جستجو کنیم . آیا می توانیم به این سؤال که « رابطهٔ آب وگوهر چیست؟» پاسخ بگوئیم؟! شاید دردی که دل مرا فرامیگیرد و رنجی که روح مرا می آزارد زادهٔ حزن و سوگ نیست واحساس حقیقتی است که بر سعادت و شهامت آن شهید کرامت که رفیع در بارهٔ وی سخن میکند، رشك می برم :

د شهید وینه به رنګونه راوړي
د امید وګلان به وغـــوړيږي

یاآنکه می پندارم در پهلوی آرزوی راستین خویش ایستاده ام ، خواستهٔ بهین خود را می بینم و در برابر آمال آفرین خویش جا گرفته ام امّا نمیتوانم بر آن برسم . چندانکه دامن آرزوها و امیدها دراز میگردد دست من کوتاه میشود زیراهنوز زنده هستم وبا

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرشکسته‌بال پریده در فضائیکه پهنای آن خلای میان زندگی ومرگ است پر افشان میکوشم این جوتهی را بانفس های آخرین خویش پُر کنم و ذره های خاک را بامنقارپریدهٔ خویش ببوسم.

این شعر مانند اکثر اشعار رفیع از سلاست و روانی بهره منداست و رشتهٔ آن گره ندارد بدرستیکه:

آب بود معنیٔ روشن کلیم
خوب اگر بسته شود گوهر است

اکثر شعرای زبان پښتو در عصریکه من به آن تعلق داشته ام شاعران طبیعی بوده و هستند.

این گفته تا حد زیادی در بارهٔ شعرای عالم و ادیب پشتو شعرائیکه کمتر سواد داشته ویا بیسواد بوده اند درست است. در گروه اول سخن آفرین آفرین سخن گل پاچا الفت و در گروه دوم شاعر مست و ملنگ ملنگ جان را میتوان مثال اعلی خواند. شعر رفیع نیز از تکلف آزاد است وطبع او را می شاید خداداد قلم داد.

داوګړي پرکړی خدایه!

عبدالرحمن پژواک

مه/۱۹۸۵ واشنگتن

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي محمد صدیق پسرلي لیکنه:

اوروڼه او ویروڼه

د روان جهاد په دوران کښې که شاؤ لمو توري توپک ته لاس او سینې یې د ملحد دښمن مرمیو ته ډال کړې، د قلم خاوندان هم دویمه بې تفاوته نه دي پاتې شوي. په زرګونو شعرونه، مقالې او پر سلګونو رسالې او کتابونه د جهاد په ارتباط ولیکل شول چې یوه لویه برخه ممکن خپره شوې هم وي. د چاپ شویو آثارو په اعتبار دا ویلای شو چې د نن پرون ادبیات په مؤثرو تللونکو زمانو کښې په ګوتو ګڼل کېږي لکه څرنګه چې له یوه دبر ستومانونکي تاریخي پړاو څخه عملاً تېرېږو دغه شان ادبیات هم په بل مرحله کښې دي.

هره دوره ډېر آثار او ادبیات منځ ته راوړي چې ځینې یې د کمیت او کیفیت له مخې ډېر غني وي. تر اوسه خو اوسنۍ دوره د کمیت په لحاظ ډېره د توجه وړ ده او د اوچت کیفیت له پلوه هم د ګوتو د شمېر آثار په لاس راغلي دي چې یو یې هم دغه د محترم ورور حاجي حبیب الله رفیع صاحب د چېړا دي شعرونو مجموعه ده چې د «اوروڼه او ویروڼه» په نوم خپره شوې ده. رفیع صاحب

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو تکړه لیکوال - ښه محقق او حساس شاعر دی، چې پښتنه کلوي
ته یې ضرورت نشته او لنډه به یې د کتاب پاڼې سره ولړوو
« اوږونه او ویرونه » په دوه سوه دوو مخونو کښې په وړوکي
قطع په ډېر ورو ستیو ورځو کښې چاپ شوی دی. کتاب د اشعارو
د نوعیت په لحاظ پنځه برخې دی: نظمونه، آزاد شعرونه، قصیدې،
غزلې او ټوټې.

دده دا اثر هم د دوی د نورو آثارو په څیر خوندور او
ارزښتناک دی. ډېر پاخه نظمونه او نازک خیالونه یې په مختلفو
قالبونو کښې ځای کړي دي. کړی د « لمر ځیره » او د « وینو بهیر »
د پخوالي معیار وګټونو د « ژوبلې ترانه » او قطعات یې له ډېرو
سوطنزونو ډک دي او په الفاظو یې هم ښې لوبې ورسره کړې دي.

د کتاب سریزه ډېره خوږه ده، د غوابي د الې ټوکې د ناڅاپي
پېښې ښه عکاسي یې کړې ده، یعنې هم مطلب ښه جوت شوی دی، هم د
نثر خوږوالی او جمله بندي په ځانګړي ډول او سبک سره ځانته
متوجه کوي.

آزاد نظمونه یې هم تر ډېره حده کامیاب دي، د جهاد
مسأله هغه هم په آزاد او نوی شعر د هر چا کار نه دی، د ښاغلی رفیع
غوندې تکړه ادیب پکښې خوند او رنګ پیدا کولای شي.

د ښاغلي محمد روحاني ړویا لیکنه:

اوړونه او ویرونه

روان سپیڅلی جهاد هومره چې غمونه او زخمونه لري هومره خوښۍ او بریالیتوبونه لري، هومره چې توره او ډالونه لري، هومره قلم او کتابونه لري. په هیواد کښې د یرغلګرو د اوړونو اوړول او د یوه ملت هستي لوټول او انسان وژل د هر انسان زړه ریږدوي او د دې خونړۍ فاجعې تریخ یاد به د تل له پاره په سرو وینو د تاریخ په تندي پاتې وي. خو هغسې چې تاریخ تل مخ پر وړاندې ځي او دنیا بدلون مومي د افغان ملت توره هم لا په ځلیدو شوې ده او بڼ نر او ښځه راپاڅېدل او ملي پاڅونونه او غورځنګونه یې پیل او رامنځ ته کړل او په ټول افغانستان کښې یو ستر انقلاب د بشپړ خلاصون له پاره دا دی مخ په وړاندې ځي او بشپړ ډاډ دی چې زمونږ د سپیڅلي ایمان په مرسته به خپل د ګران هیواد استقلال بیا تر لاسه کړو.

د افغانستان د ملت بریالیتوبونه یوازې په توره وجېهو او جګړو تړدي ولاړې، بلکې قلمي جهاد، علمي، ادبي او هنري هلې ځلې هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

ورسره مل دی. دا هغې ځلیدونکو بریالیتوبونو ځکه دي چې زمونږ د دې لیکوالو، شاعرانو، ادیبانو او هنرمندانو خپل ګران ملت ته ورپاندې کړي، خپلو هراړخیزو هڅو ته یې پوره حوصلې سره دوام ورکوي او په روان سپیڅلي جهاد کښې پوره ونډه اخلي.

«اوروړنه او ویروونه» هم یوه بریالۍ ونډه ده، د شعرونو په ټولګه پوري مجموعه ده، د تېرو اوو غملړلو کلونو محصول ده. «اوروړنه او ویروونه» د چا اثر دی؟

.... وايي چې په ۱۹۴۴ کال کښې الماني فاشیستانو پاریس نیولی و، نومیالی نقاش او انځورګر «پیکاسو» هم په پاریس کښې کار او ژوند کاوه. یو شمیر صاحب منصبان دده نندارتون ته ورتلل او دده د آثارو ننداره یې کوله. «پیکاسو» برهم هر یوه ته د «ګرانیکا» تابلو ور ښودله (ګرانیکا د اسپانیې یو ښار دی چې آلماني یرغلګرو بیخي وران کړی او له منځه وړی و). یوه ورځ د ګزمې یو صاحب منصب نندارتون ته ورغی او د «ګرانیکا» تابلو ته یې پام شو، نو له پیکاسو څخه یې پوښتنه وکړه: «آیا دا ستا اثر دی؟» او پیکاسو ځواب ورکړ: «نه! دا ستاسو اثر دی!»

«اوروړنه او ویروونه» هم هغه تابلو ده چې د روسانو د یرغل او ورانکاریو آثار پکښې پراته دي، د هیواد لوی شاعر، ادیب او

(c) ketabton.com: The Digital Library

لیکوال حبیب الله رفیع د ا آثار د خپل لوړ هنرمندانه ذوق په مرسته را ټول کړي دي ، د خپل خوږېن زړه دردونه او سوي غږ انګازې یې ورسره مل کړې او یوه ښکلې مجموعه چې انسان ته امید ور وبخښي او د بري زېری ، ترې جوړه شوې ده .

دا مجموعه "د دین او د وطن د لارې د سلهاوو زړوسپېڅلو شهیدانو په نوم " وړاندې شوې . د " اور " او " وېر " داستان تر عنوان لاندې د غوایي د اوومې نېټې ورځ یې پکښې ترسیم کړې ، په دې داستان کښې لوستونکی لاس نیولی د کابل په ښار ګرځوي او د کمونستانو بې رحمي ، ناروا او هېواد پلورنه تکي په تکي ورته ښيي . او په پای کښې زېری ورکوي چې : " زموږ د مېړني ملت ایمان داسې راکوي چې دښمن تر به امان ونه کړي . "

دا مجموعه په پنځو برخو وېشله شوې : " لنډوټه " ، " آزاد شعره " ، " قصیدې " ، " غزلې " او " توکې " پکښې رانغاړل شوي دي ، دا کتاب د مهاجرت په شرایطو کښې د " امان کتاب " پنځم توک دی ، او ښکلی چاپ شوی او د ښاغلی شاه محمود پښتنګ خطاطي هم د یادولو وړ ده چې کتاب ته یې خاصه رنګیني ور په برخه کړې ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

درنو لوستونکو! دا بنکلې مجموعه د لوستلو ده ، د ساتلو ده او د وېشلو ده ، دا مجموعه ولولئ ، د شاعر د شعري ولولو او حقيقي جذبو سره شريک شئ .

موږ هيله من يو چې د سپېڅلي جهاد پانګې به لا پراخې او وړانګې به لا خورې کېږي . د ادب مينه وال د ښاغلي حبيب الله رفيع د نورو علمي او ادبي وړانګو د رسېدو په تمه شېبې شمېري.

روحاني

نيويارک ۱۹۸۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ښاغلي شهرت ننګیال لیکنه

"سکروټې" اوروونه "شول او" ویروونه"

کومې « سکروټې » چې له نن نه ۱۸ کاله د محمد رفیع صاحب هغه وخت چې د خلق مزدور ګوند د ودکا په بد مستۍ کښې د کمونیزم بې سر او تاله "ساز" ته نڅا پیل کړې وه بلې کړې وې نن اوروونه ګرځیدلي چې لمبې یې له تېرو اتو کلونو راهیسې په غرغړو دي .

هو سکروټې د رفیع صاحب لومړنی چاپي اثر او شعري مجموعه ده چې د لومړي ځل له پاره یې د مطبوعاتو پر آسمان د هوښدار او د خطر زنګ په توګه هغه وخت د تېرو ځان بایللو رژیمونو د بې بصیرته او بې غوره په تیاره کښې د روسي کمونیزم استعماري فعالیت د « خلق » په نامه پیل شو ، وځلولې او بیا یې له ینځوس نوکو زیات ځانګړي آثار او په سوونو مقالې ولیکلې او خپرې کړې .

او بیا چې هیواد د کمونیزم برېځو او وحشي روسانو وران کړ ، وېې سوځاوه او ښکلې شنې درې یې ټانکونو غوځل او بمونو وسوځولې « سکروټې » بیا ژبغرانده شوې ، د مقاومت اوروونه شول او ورسره ویروونه هم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

هو! حساس شاعر نه یوازې د ټولنې عیني او ذهني زېږنده شرایطو او چاپېریال نه الهام اخلي او انځوروي یې بلکه وړاندې او وروسته هم د ژوند نظر ګوري "تېریادونه" هېرېدو ته نه پرېږدي او د راتلونکي انځکل کوي او تا بیا ..

رفیع صاحب د خپلې اوږدې ځلاندې ادبي او مطبوعاتي سابقې په لړ کښې د فولکلور، ادب، تاریخ څېړنې، کتاب ښودنې او د ادب پر تحقیقي او تخلیقي ورېل ډېر په زړه پورې، ښکلي او رنګارنګ ګلان ټولمبلي دي چې د هېواد ادبي، تاریخي، او تحقیقي خپرونې، جواید، ورځپاڼې، مجلې کالنۍ پرې ډکې دي او ګواه.

خو د ښاغلی رفیع په جهادي لیکنو، څېړنو، ټوټو او اشعارو کښې چې کوم سوز، کوم خوند او کوم کیف پروت دی هغه د جهاد د فرهنګي پراخه جبهې پوخ سنګر ګڼلی شي او پیاوړی مورچل - او له دغه جبهې او دغه سنګر څخه د دین او وطن دښمنانو ډېر کاري ګوزارونه خوړلي او لا خوري به یې.

"اوږونه او ویرونه" د محترم رفیع د جهادي اشعارو ننګینه ګېډۍ ده چې د "تصویر"، "انجام"، "زندان"، "د وینو بهیر"، "د شمال له خوا شمال دی" له ښایسته او زړه وړونکو ګلانو نه جوړه شوې ده. دغه ګېډۍ د شعر د هرې څانګې لکه آزاد شعر

(c) ketabton.com: The Digital Library

نظم ، غزل ، قطعو او قصیدو له رنګینو ګلانو ترکیب موندلی دی، او بیا ددې ګیډۍ څخه هر یو ګل : « تصویر » ، « انجام » ، « زندان » ، « د وینو بهیر » ، « دشمال له خوا شمال دی » بېل-بېل په ځانګړې توګه د چاپ یوه ښایسته او موزونه لاس ته لوېدلې چې دغه شمېر رفیع صاحب په یوه وار شپږ ارځښتمن او معیاري آثار د جهاد مطبوعاتي ځولۍ ته ورغورځولي دي .

محترم رفیع صاحب چې پر « اوروره او ویروره » کومه عالمانه او دیوه ځانګړي آهنګ لرونکي نثر مقدمه لیکلې ده ، سربېره پر دي چې دیوه نوي ادبي او خوندور نثري سبک لارې پرانستلې ده ، یو مستند او ځانګړی تاریخ هم ګڼل شي . او زما پیشنهاد دادی چې ددغه خوږه ادبي نثر مقدمه نوره هم وغځوي ، او د اوروروو ، ویروورو ، وینو او وېرې دغه رښتینې داستان نور هم پسې اوږد کا او ځانګړی تاریخ .

« اورونه او ویرونه » ، « تصویر » ، « انجام » ، « د وینو بهیر » ، « زندان » ، او « دشمال له خوا شمال دی » آثار و کښې د رفیع صاحب مذهبي ټینګه عقیده ، وطن دوستي ، بې آلایشه درونند شخصیت ، ادبي قدرت او د زړه سوز او درد خپله ځان ځرګندوي ، داسې چې بیا دچا د تهمت ، حسد ، ناوړه او ناروا تبلیغاتو په پرده کښې نشي پټېدلی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوی څښتن تعالیٰ دې ده ته نور هم توفیق، صحت او اوږد عمر ورپه برخه کاندي چې د خپل مؤمن، مجاهد او ننګیال اولس د جهاد حماسې او کارنامې وکاږي او انځور او د خپلو ادبي او فرهنګي ارزښتناکه خدمتونو لړۍ نور هم وغځوي.

ومن الله التوفيق

ننګیال

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نباغلي عبدالباري جهاني وينا :

منظوم ليک

ما د پښتو د خوږ ژبي شاعر ګران ورور « جهانی » په نوم امريکي ته « اوربونه او ويرونه » ورليږلي وو او د خط د نه راليږلو ګيله هم ورسره . او دوی هم مهرباني کړې وه زما ليک ته يې ځواب او زما ګيلې ته يې منظوم غبرګون راليږلی و . دا غبرګون د « اوربونه او ويرونه » په باب و نو ځکه يې دلته سره لولو :

***

زړه ته را تېره ګيله منم آشنا
ستا له خوږو - خوږو ګيلو ځارېږم
ستا له سپېڅلو اوښکو قربان
ستا له ويرجنو ترانو ځارېږم

ستا د اوربونو او ويرونو بهير
نه سوځولی ، ژړولی يمه
ستا د تودو ويرجنو چيغو آواز
له درانه خوبه پاڅولی يمه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته باوري يې چې دا سرې وينې به
نن کړ سباوي چې رته رنګين راوړي
د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا
د مستۍ بزم به په شرنګ راوړي

ما د هلمند سره د حال په ژبه
کيسې د فتحې د جشنونو کړې
ما ېې ليدلي دي ياغي خوبونه
ما سلسلې د تعبيرونو کړې

نه وايې مه غواړئ له ما نه مستۍ
ژوندی جهان دی تو پانو ځپلی
ستا څخه هېر دی د پايزيب شرنګهار
وحشي لښکرو دې کوڅې وهلی

ما لا پخوا دا خزانې قافلې
د خيل ژوندون پر منزل واړولې
هېر مې کړه ته وله د ځوانۍ يادونه
هيلې مې هم ته ولې نابنا دې شولې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یو ناکامه نابلده سفر
د پردو غېږې ته راوړې یمه
دلته پوښتنه د دردونو نسته
نه بې دردیو ګونګی کړې یمه

زما د احساس په تال کښې ورکې نغمې
د دې محفل د اورېدلو نه دي
زما د ګونګې ژبې خاموشې چیغې
دلته د چا د پوهېدلو نه دي

دلته یوې رښتینې کړیکې سره
د تزویرو یو جهان وخوځېږي
چا به لا سترګې د پولې نه وي
دلته زرګونې اوښکې وبهېږي

نه یو پردیس یو نا امیده شاعر
زما اسویلې د آورېدلو نه دي
نه د نصیب ښکارې ویشتلې مرغه
نور مې وزر د الوتلو نه دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د خیالونو دنیا وېښه ده
خو جهاني نړۍ جهان پاته دی
زما د آرزو پسرلی ورژېدلی
نړۍ نسیم نړۍ باغوان پاته دی

نو ته را تېره کېږه منه آشنا!
ستا له خوږو - خوږو ګیلو ګرځم!
ستا له سپېڅلو اســــویلیو قربان
ستا له ویرجنو ترانو وګرځم!

عبدالباري جهاني
واشنګټن
۱۹۸۵/۳/۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بناغلی شیخ نورعلی نور وینا :

برېښ

زما ګران دوست شیخ نورعلی نور چې د پښتو حساس او دردمن شاعر او زموږ له خواخوږو انصارو څخه دی ، تل د افغانستان په ویر او ښکلې تورېوي او له موږ سره عمرازي کوي . لاندینی آزاد نظم ده د « اوږوند او ویږونه » په ارتباط ویلی او رالیږلی ، که څه هم زه یې له شاعرانه مبالغو او اغراق سره موافق نه یم خو دده د مینې او اخلاص له امله یې دلته راوړم !

***

د پښتو ځلنده نمر دی

سمندر دی

دادعلم

خزانه ده

فرزانه ده

یو کلتور دی

مناره ده دادب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ظلمت تورو تیارو لره

رڼا ده

یو برېښنا ده

هغه څرېکه، هغه «برېښ» دی

چې وحشت هم

ترې وحشت خوري

* * *

د ادب د آسمان ستوری

رهنما

د ګمراهانو

لار ښود

د عالمانو

دده ژوندیو فلسفه ده

یو څېړنیزیو لټون دی

تجربه ده

انقلاب دی

زلزله ده

د وحدت یوه نعره ده

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو استاد دی

یو پوهاند دی

یو جهان دی

یوه پانړه د تاریخ ده

* * *

یو دردمند غوندې انسان دی

یو بلبل دی

د خزان وهلي

ګلستان بلبل

کوي فریاد

څو د هغو ګلونو

چې :

بې موسمه دي خزان وهلي

هغه ګلونه

چې یې تود باد هم لیدلی نه ؤ

نن پرې اوروونه

له آسمانه اوري

هغه غوټۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د سبا نسیم
هم لا سنګل کړې نه وي
نن د وحشت
پنجو کښې دل شوې
پاڅې - پاڅې شوې
ذره - ذره شوې
* * *
دا د افسوس
نغمه چې اورمه زه
د سوز او درده ډکه
دغه د چا د زړه د کومې آواز
چې مې تر غوږه راځي
د چا آواز دی دا
څرنګه ساز دی دا
که سمندر
په غور ځنګونو باندې سر دی
که آسمان جوش کښې راغلی دی غرهېږي
دا څه آورمه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا څه دي؟
دا ته ښکارې ترانه ده
چې عزیزې
د تورخم نه پورې غاړه
د افغانستان
د دنګو غرونو په سر
خو:
دا ترانه د چا ده
داسې له سوز نه ډکه
په آورېدو یې
چې کائینات
داسې جوتېږه وخوري
هن:
دا خو د"بریښ، نغمه ده
چې پرې د غزه څوک کېني
څو مجاهد
څېل خوب من زړه تر
دلاسه ورکوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

پوې شومه

دا د سوزه ډکه

د « رفیع » نغمه ده !

شیخ نور علی نور

بهادر کلی – پېښور

۸۴/۵/۱۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

خپلې خبرې :

د اوړ او وير داستان

ورځې اوشپې د زمان تسپې دي ، له همدې ورځو نه هفتې او میاشتې جوړېږي او کلونه او پېړۍ ، موږ د همدې شپو او ورځو په وسیله د زمان بدلون شمېرو او د تاریخ یون .

د ۱۳۵۷ کال د غوايي اوومه نېټه هم د زمان د ناپایاوه سمندر په غېږ کښې یوه ورځ وه او یوه د شمېرلو مهره . د دې ورځې لمر د سر وهلو په وخت سره بڼه درلوده او خونړۍ ، چې د افغان په هسک کښې یې د یوې « سرې ورځې » ښکارندويي کوله او زموږ په « نیلتهرلیک » کښې یې د یوې تورې ورځې څرګندويي .

لمر هسک راغلی وُ خو نیژې هسک ، د سهار کارونه نوي پیل شوي وو او دفترونه نوي پرانستلي . د کابل ښار په شوحسکرې قشلو کښې د ماشینګنو ډزو او بیا د ټانکونو غورهار د عسکرې آرامې فضاء سکوت مات کړ او د دې منظم تنظام نظم یې ګډوډ . . .

د هیواد پالو افسرانو تر سلیو ګولۍ ووتلې او د څرخي پله د زغورو قواؤ له اوسپینې کلا نه د ټانکونو بهیر را روان شو ، د بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

داستاني حصار ته اوړ ورته کړ شو او د «ملي دفاع» د وزارت نړۍ د «۸۱۵» نومره ټانك ګولۍ سوری کړ . .

راډیو افغانستان غوسنۍ خپرونه نوې پیل کړې وه ، دوې دری سندرې یې نوې خلاصې کړې وې چې ټانکونه پرې ور ننوتل او د «عزیز بند» امر یې ورکړ ، د خوښې نغمې غلې شوې او د راډیو په څپو یو ویرمن سکوت خور .

اوږ تر اوږ لاندې وینول شو ، مغرور «داؤد خان» د خپلو بې کفایته ملګرو په حلقه کښې بې تدبیره شو . هرې خوا ته یې هڅې وکړې خو څوك یې د «زارستان» په وخت په کار نه شول او هیڅ د امید لوری یې ونه موند ، هڅې یې بې ګټې شوې او تکلونه یې بې نتیجې .

نه له تیر ماښام راسې خواشینی وم ، ځکه په همدې شپه د هیواد یو مشهور لیکوال مړ ؤ او یو پیاوړی ادیب ؛ د هیواد نامتو قلمي شخېره محمد ارسلان «سلیمي» بښیم ؛ نه پر هاغه سهار ددې لیکوال په جنازه تللی وم ، د ماسپښین دوې دوې نیمې بجې وې چې بېرته ښار ته راغبرګ شوم ، «میرویس میدان» ته چې را ورسېدم د وضعې اکر بکر بدل ښکاره ل ، ټکسي والانو په تېرو خبرې کولې خو یوه ټکسي وان را واخیستلم ، د یولي تخلیك په ځنډ کښې ټانکونه ولاړ

(c) ketabton.com: The Digital Library

وو، نه ډېر وېرې شوی وم، په بیړه مې ځان کور ته راورساوه کور ته چې ولاړم د ورور مور په وارخطایی راته وویل: «کوډتا شوې؟» ما په ډاډمنه لهجه ورته وویل: «چا کړې؟ څوک کوډتا کولی شي؟» هغې وویل: «وایي خلقیانو کوډتا کړې! دا دي راډیو خبرې نه کوي! ...» او راډیو مې یې مخې ته کېښوده، د راډیو پیچونه مې تاو را تاو کړل هغه نه غږېده، دوړې دړې بجې به شوې وې، د موږ کور د «باغ بالا» د لوړې غونډۍ په لمنه کې پروت و، پر تخت بام کېښناستم، ډوډۍ یې راوړه، اشتها مې سوځېدلې وه، وارخطا شوی وم، خټه مې ډېره خوږېدلې شوه، زه هماغسې غلی او رنګ الوتلی پر څوکۍ ناست وم چې دوې جیټ الوتکې راښکاره شوې، په کابل ښار یې دوره ووهله او بیا یې د «خواجه رواش» په هوایي ډګر بمونه وغورځول او د الوتکو «الوت کوېنه» یې ورانه کړه، مادا هر څه په غوږ لو سترګو لیدل او د بت غوندې ورته ناست وم.

د الوتکو د الوتنې پېټکې شوې، ارګ هم بمباري شو، په قرغه او قوای مرکز هم بمباري وشوه او په نورو ښارهم.

لوړ مانېکر و، له کوره راووتم، «پروان مېنې» ته راښکته شوم، هلته مې د یو دوست کور و، هغه د راډیو افغانستان مامور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ؤ، دی هم په کور کښې رنګ الوتلی او زبېښلی ناست ؤ، د پښتو پوښتنه مې ترې وکړه، ویل: «عسکري کودتا شوې، په پاو باندې دوولس بجو راډیو محاصره شوه او موږ یې ترې را وایستلو!».

د ماښام خړه را خورېدونکې وه چې د دوست له کوره مې راووتم او د "باغ بالا" په لور پلی را روان شوم، د "بهارستان سینما،، په مخه کښې چــــرتـي روان ؤم، د خلکو ګڼه ګوڼه نه وه، هیڅوک نه ښکارېدل، ټول خلک په کورو ننوتلي وو، د سینما په مخه کښې یو خیرن پېرن هلک ولاړ ؤ، خړې جامې یې اغوستې او یو خړ څادر یې په اوږه ؤ، غږ یې راته وکړ: «مه راځه!»، زه ور روان ؤم، رامنډه یې کړه، په وحشت یې غږ راته وکړ، خوله ما هم بې اختیاره لاس ور واچاوه، بېرته مې ژر پرېښودم او ترې روان شوم له رواښدو سره پوه شوم چې د «خلقي ځوان» ؤ چې ددوی د ناروا قدرت له پیل سره دوحشت د تمرین قومانده ورکړه شوې وه.

بېرته چې کور ته راورسېدم په راډیو کښې مستې نغمې پیل شوې وې، همدا نغمې موږ د ۱۳۵۲ کال د چنګابش په شپږم ویشتم سهار هم اورېدلې وې، څو څه وخت ډېرې خوندورې او خوږې وې او نن ډېرې دردوونکې او ویرمنې.

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو شیبې وروسته راډیو د خونړیو او وحشیانه کودتا بریالیتوب اعلان کړ او د «خلق» هغه رټل شوې کلمه یې چې زموږ په خپرونو او راډیو کښې یې ځای نه درلود په وار- وار لاندې باندې کړه .

د توپونو ډزې او د الوتکو بمبارۍ همداسې روانه وه ، پر آسمان هم له ماښام سره تورې وریځې راخورې شوې وې او د ویرجامې یې اغوستې وې ، لاندې د توپونو غورمبهار ، په هوا کښې د الوتکو غورهار او د بمونو کړسهار ؤ او په هسک کښې تونده بریښنا او تنا ، شپه یې ډېره مهیبه او ویرونکې کړې وه ، چا له ویرې خوب ونه کړای شو او په همدې شپه آسمان زموږ د بدحالۍ او بد بختۍ په پیل وژړل ، ډېر یې وژړل او د باران په جامه کښې یې له شمېره وتلې اوښکې تویې کړې .

سهار نږدې د اړخ د لوړ «ګنټه ګر برج» د زنګی ساعت غږ غلی شوی ؤ ، هغه کلنک چې ساعت په ساعت یې شمېرلي زنګونه وهل ، له کاره لوېدلی ؤ ، د ګړۍ عقربونو نور دقیقې او ساعتونه نه شمېرل او دوی د تل له پاره د آزاد افغانستان د آزادۍ وروستۍ شیبې ثبت کړې وې او ځای پر ځای پرې دریدلی وو ، د غلامانو د الوتکې بم ددې برج یوه برخه نړولې وه .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ارګ د شرقي دروازې د پاسه لوی، لوړ دریځ رنګه د آزادۍ بيرغ چې هر سهار به يې د لمر زرينو وړانګو سلامي کوله، د وحشت له ګوزار سره را نسکور شوی ؤ، د دروازې د پاسه يې په نيم څوړنډ ډول د وير رپا کوله او د خپلواک افغانستان د استقلال وير يې تمثيلاوه.

«داؤدخان» چې په افغانستان کښې يې د روسانو د رختي کولو لويه ګناه په غاړه وه، ټوله شپه د روس له غلامانو سره جنګيدلی ؤ، د «تسليم»- تسليم!» چيغو ته يې په ګوليو ځواب ورکړی ؤ، په زرهاوو ګولۍ يې ويشتلې وې او بيا يې د خپلو ګناهونو کفاره په خپلو وينو وينځلې او د سهار له رڼا سره يې سينه غلبيل- غلبيل وه او په خپلو وينو کښې لژند پروت.

دا په افغانستان کښې د اوراو وينو د داستان پيل ؤ، ورپسې دلويو ويرونو او ملي بدبختيو لوی بهير.

خلقيانو دې غلامانو او ځيره خورو ته روسانو د وحشت قوماندې ورکړه اودوی هم نوي- نوي وحشت ته لاس وغزاوه. د کورونو لټول او لوټل، د عقيدو پلټل، د دينداره او هيوادپالو کسانو نيول او وژل، د عزت د کسانو سپکول او تحقيرول، د مالونو، جايدادونو او شتمنيو ضبطول، د نرود بښمنيو تازه کول او د نويو د ښمنيو پيداکول هم

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ته په شک او سپکه کتل او د هرې ودانۍ ورانول یې پیل کړل .

مغروروخو بې مایې خلقیانو هر یوه یې دا حق درلود چې هرڅومره کسان یې پوښتنې ووژني او په خلکو څپه میچنۍ وګرځوي د وحشت او انسان وژنې مسابقه پیل شوه ، هر یوه کمونست به هڅه کوله چې تربل زیات ووژني او له دې لارې ګوندي کړیلېټ تر لاسه کړي او د چتک پرمختګ سند .

خاین تره کي به په راډیو یي او تلویزیوني وینا ګ کښې ویل کاوه : «چې په ملکي کښې له علاقه دار نه نیولې بیا ترما او په عسکري کښې له ډلګي مشر نه نیولې بیا ترما ټول خلقیان په کار و ګومارل شوي » او بیا به یې ورته ویل چې : « دا نوی موندلی موټر په سل میله کښې دوه سوه میله وزغلوئ ! لارې درته آزادې دي ! » .

هو ! دوی د ناروا قدرت دا موټر په زرهاؤ میله کښې وزغلاوه او هر څه یې پرې برباد کړل او په خپله یې د اقتدار د موټر پرزې هم ذرې ـ ذرې .

د خلقیانو په دستور د دهمزنګ د زندان او د ټولو ولایاتو د جنایي بندیانو د زندانونو ور ونه پرانستل شول ، د جانیانو او قاتلانو دوسیې وسوځولې شوې او بیا یې دوی ټول خوشې کړل او له ځان سره یې تنظیم .

(c) ketabton.com: The Digital Library

دخو نخي پله جهنمي زندان چې داؤد خان جوړ کړی و ،
دهغه د کوټو په پاټې برخو افتتاح شو او په کښې واچول شول
او وروسته یې د «هل من مزید» خوله خلاصه کړه او په لس هاؤ
زره افغانان یې تر ستوني تیر کړل ؛ زندانیانو په جهنمي حالاتو
کښې ژوند کاوه او هره شپه به په لسهاؤ تنه ترې ایستل کیدل ،
په تورو موټرو کښې به «پولیګون» (وژل ځای) ته وړل کیدل
او لاس تړلي به د ماشینګنو نښه ګرځیدل ، په هر ولایت او هره
اولسوالۍ کښې زندانونه ډک شول او پولیګونونه جوړ.

د آزاد او آرام وطن هره خوا وحشت ونیوله او وژلو ،
اور ونیوله او وېر ، وینو ونیوله او ویرې .

د روسانو د سنجش په خلاف افغانانو د خلقیانو وحشت
ته یوازې دا چې غلې نه کړل بلکه راویښ یې کړل ، راولاړ یې
کړل ، راویې پارول ، راغونډ یې کړل ، را لښکري یې کړل او بیا پر
له پسې د هیواد په بیلا بیلو برخو کښې قیامونه پیل شول او پاڅونونه
حملې پیل شوې او بریدونه ، جهاد پیل شو او د حق او باطل خونړۍ
جګړه .

څومره چې وحشت زیات شو ، هغومره مقاومت زیات شو
او څومره چې تیری زیات شو ، هغومره مقدس دفاع پیاوړې

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هیواد هر دیوال او کنډو سنګر شو او د هیواد هر بچی سپاهي او عسکر.

مغرورو خلقیانو درانه او د ایمان پاخه سوکونه وخوړل، په سپینه ورځ عسکري او ملکي ولاړېدل ورته وشوي، دوی په بې رحمۍ وکوټلي خوهغه په بېړه وېرې شوې او خوړې او په پای کښې د قیام سنګرونه دومره ډېر شول چې تر وس تېر شو د هغه ګټون.

روسانو خلقیانو ته بې توله مهلکې وسلې راماتې کړې خو خلکو په ټنش لاس ماتې او له خلقیانو نه پاتې کړې، له دې بې ایمانو نه یې د ایمان په زور ونیولې او د همدوی په وسلو یې ورسره جهاد ته دکړ.

د افغانستان د ایماندارو او مېړنیو خلکو د قهر د توپان په څپو کښې مغرور خلقیان رانسکور شول، تس نس شول او خبرې یې دې ته ورسېده چې په خپل منځ کښې سره ولوېدل، پرچمیان یې سره وشړل، نابغه استاد(!) تره کی د خپل وفادار شاګرد په لاس باد روان او د دوزخ ژورې کندې ته ور روان شو، خاین امین د سقوط په پوله ولاړ ؤ، د اولس د قهر سره اور ته رالویدونکی ؤ چې روسان په وار خطایۍ سره را میدان ته شول، دی یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

ژر ددې او ر خوراک کې خو خپل نارواقدرت یې د «لوټ تېرې» په وسیله وزغوره او د شلمې پېړۍ شاه شجاع ببرک شا یې د ښکارې زرک په توګه تخت نشین کړ او رئیس جمهور (؟).

روسانو سل زر کسیز سوراو نه ماتېدونکی (؟) پوځ راووست او پې شمېره وسلې، بمونه او الوتکې. دوی نور افغانستان اشغال شوی وګاڼه او د افغانانو قیام او مقاومت ختم شوی.

پر هیواد باندې یو ځل بیا تر تورپان وړاندې چوپتیا خوره شوه خو ډېر ژر، د روسانو تر راتلو څو هفتې وروسته په کندهار ښار او هرات ښار کښې د «الله اکبر» ملکوتي غږ دا سکوت مات کړ، خلکو پاڅون وکړ او د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د «الله اکبر» د باعظمته غږ سره په کابل ښار کښې هم عمومي پاڅون وشو او ملي قیام د ۱۳۵۹ کال په پیل کښې د روښنفکري قیامونو پیل شول او پوهنتوني، نجونو او زلمو تش لاس سینې ټکولو ته ډال کړې، استعماري ښوونځي او روزنځي ته یې لته ورکړه او حتی د وړکتون ماشومانو هم د روسي شیدو «نه خوړل» اعلان کړل.

د روسانو ددې دوهم پړاوېز وحشت نتیجه هم معکوسه

(c) ketabton.com: The Digital Library

وه او د قیام په بل شوي او « تنل » ، د دې اور لمبې ورځ په ورځ لا لوړېږي ، توندېږي او خورېږي او انشاءالله هغه ورځ لرې نه ده چې د دې اور لمبې به د نړۍ دا لوی شداذي او فرعوني قوت هم لوخړه کړي .

د اور او وینو دا تراژیدي روانه ده او زموږ ډېرې مادي او معنوي شتمنۍ یې ونغښتلې خو زموږ د اولس پاکې ، سرې او تودې وینې ګواهي لي : چې دا وینې به رنګ راوړي او د آزادۍ د ناوې د لاس او پښو نوکرېزې به شي .

زموږ د مېړني ملت ایمان داړ راکوي چې د ښمن ته به امان ورنه کړي او د تېښتې فرصت ته به یې پرینږدي .

موږ باور یو چې زموږ نارلي او وحشي د ښمن به ډېر ژر زموږ له خاورې نه ځي ، سروهلی بروهلی ، شرمېدلی او ماتې خوړلی .

* * *

د اور وینو او وير د پېروونکي داستان زما دڅوند داستان هم دی ، زه هم د دې توپان د یوه کوچني خس په توګه لکه چې تاسو و لوستل له هماغه پیل څخه له ځایه خوځېدلی یم ، بیا مې د خوښۍ او آرامۍ شیبه نه ده لیدلې او بیا له دې اور او وینو نه لرې نه یم پاتې

(c) ketabton.com: The Digital Library

شوی .

ددې وحشي توپان څپو کله په کابل کښې سا تلـــــم
چې د خلقیانو او روسانو تر لاس لاندې ؤ او هر آن یې د عقیدو
تلاشي کوله او د کورونو لټول او هره لحظه به یې بېول کـول،
وژل او د عقدو تشول ، کله یې دارالجهاد او تودو سنګرونو
ته ورد ګوته بېولم چې زمونږ کلی هم هلته ؤ او د جهاد مرکز،
او هلته به د خلقیانو وحشیانه حملې وې، انسان وژنه او د ماشومانو
او ښځو د عزو غارونو او سمڅو ته تلل او د کورونو ورانېدل ؛
کله به یې د زندان و سپینو پنجرو ته اچولم چې هلته به
وهل وو، تکول وو ، برق ورکول او رنګ ـ رنګ ربړې او جسمي
تکلیفونه لیدل ؛ او کله به یې د مهاجرت په کاروان کښې روان
کړم چې ګډې وې، ماشومان او ښځې ، سر وهلي برو هلي ، در
په در ، بې سر سیوري او بې خیمې، د صوبهٔ سرحد په ګرمیو
او د بلوچستان په دښتو کښې .

زه په دې خبره باندې ښه پوهېږم چې په دې دوا ن
بهیر کښې که هر څو سرګردات او پریشان شوم خو پښیما ن او
ستومان نه شوم ؛ که په کلي کښې وم یا په بند کښې ، زندان کښې
وم یا په مهاجرت کښې ، د قلم د سنګر نه په څنګ نه شوم، هره شېبه

به مې له ځان سره محاسبه کوله چې: „ تا نن د نورو کارونو ترڅنګ د جهاد په لاره کښې ترڅو کام اېښی او څه دې کړي دي؟"

په غونډو - منډو ، په شبنامو ، مقالو او خاطرو سربېره چې په دې دوران کښې مې لیکلې ، شعر هم زما د دې دورې یو دایمي ملګری ؤ ، هر وخت به مې دې مارغه د فکر په سر سیوری کاوه او د دې حالاتو په ارتباط به یې یو څه را مینځ ته کول چې کله به داسې هم وشول چې هیڅ د لیکلو وخت به مې ور ته ونه موند او بېرته به په ذهن کښې ورک شول ، کله به مې ولیکل د ساتلو ځای به یې نه ؤ چې بیا به مې د خلقي لوټمارانو له وېرې کله د کوټې په چت کښې ځای په ځای کړل او کله به مې په ځمکه کښې خښ کړل چې په دې سلسله کښې هم یو برخه رانه ضایع شول.

یو وخت مې چېرت وواهه چې نوی لېک دود (رسم الخط) اختراع کړم ، خپل شعرونه او خاطرات مې پرې ولیکم او که په تلاشه کښې را وونیول ورته وایم به چې: „ دا ماله یوه زاړه قلمي کتاب نه رانقل کړي چې خط یې لا تراوسه نه دی پېژندل شوی او په دې امید مې دا نقل ساتلی چې که یو وخت ولوستل شي .“ دا کار مې هم وکړ ، مېنځي خط ته ورته لږ څه برېښنللي توری مې جوړ کړل ، لیک دود مې

(c) ketabton.com: The Digital Library

«فونیمیک» بڼه درلوده یعنی حرکاتو او واولونو ته مې هم توړي جوړ کړل چې د توډو شمېره یې تر پنځوسو اوړېده؛ د لیک دود کلي مې بېله وليکله او یادداشتونه مې بیا بېل ولیکل؛ یوڅه شعرونه او یادداشتونه مې پرې خوندي کړل خو د «کلي» ساتل یې خطرناک وو نو دا لیک دود مې هم دود نه شو؛ددې لیک دود کلي او نمونې مې ساتلې چې په خپلو خاطراتو کښې به پرې مفصلې خبرې وکړم، (انشاءالله تعالی).

څه شعرونه مې چې په ډېر کړاو ساتلي وو ډېر ځل مې ددې خوړو- ورو شعرونو د راغونډولو او چاپولو تکل وکړ اوهڅه؛ خو تراوسه یې په چاپولو بریالی نه شوم ځکه زما لاس تش ؤ خو د چا جیبونه چې ډک وو هغو ته یې د اوبدېدلو بې همتي نه منله نو دادی تر ننه دا شعرونه چې د جهاد له پاره وو، د مجاهدینو له پاره وو او د جهاد د سنګر له پاره؛ هداسې ناچاپ پاتې شول اونن یې هم په تش لاس او د مطبعې د مساعدت په هڅه چاپ ته سپارم او ستاسو لاسونو ته یې در رسوم .

دا شعرونه له ډېرو توغونو وتلي، ډېرې سختۍ یې لیدلې او ډېرې سختۍ مې پرې لیدلې؛ ډېر ضایعات یې ورکړي او ډېرې پارچې یې له منځه تللې خو دا څه چې پاتې دي دا د جهاد د سرمایې

(c) ketabton.com: The Digital Library

او پاڼګې په توګه دلته خوندي کوم ، کېدای شي ګوندې د دې شعرونو په وسیله زموږ او ستاسې په دې ګډه درد او غم کښې له تاسو درنو لوستونکو سره شریک شم او د دې درانه پېټي ته د زغم او د حق د برې په لاره لا ښه اوږه ورکړو .

زه باور لرم چې زما دا شعرونه نه ادبي کیف لري ، نه یې د دې توان موندلی چې د افغانستان د بې سارې تراژیدۍ یوه کوچنۍ برخه انځور کړي خو په دې لاره یې وړاندې کوم چې دا زما د احساس او ضمیر غږ دی او د افغانستان د ملت په دې سخت شیبو کښې زما د درد او دوک یو کوچنی تصویر ، لوڅکه د ناموزونو او نامربوطو جملو ترڅنګ د ښاغلی ایوب صابر خبره یو - یو الهامي بیت هم پکښې شته ، داسې بیتونه چې بې اختیاره مې خولې ته راغلي او په بیړه مې کاغذ ته سپارلي دي ، په دې الهامي بیتونو کښې یې ځینې راته یاد دي لکه :

زما قاتله ما چې نن دېل په لاسو وژنې
ښکاري ستالاس یې هم ترېلی د سبا د پاره

یا :

د وینې تېلو د همت ډېوه مې بله ساتې
له هرې خوا د تو پانونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا :

اوښکو! ژاړئ چې له سترګو راجلا شوئ؟
زما کال د بیلتون وشولا خندېږم!

او داسې یو - یو نیم بل بیت هم .

داؤ د ملت له تریخ داستان سره مل زما او زما د شعر تریخ داستان هم ! که اوس هم زما شعرونه زما د زړه غوښتاسو ته ورسولای شي او ستاسو د زړه له غږ سره ملتیا وموميی ما د خپل ټول زحمت اجر موندلی دی .

په مینه

حبیب الله رفیع

کوټه کال ، پېښور

۸/ ۴/ ۱۳۶۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

لويه خدايه!

ډکې خوبې راوتلی يم له کوره
اميد ونه مې راوړي د تا کور ته

د افغان په کور د ظلم اور بليږي
ابراهيم غونډې لوېدلي دي سره اور ته

افغانان خو ستا مخلص بندګان دي
ستا په داده يې ملاتړلې، دوخت زور ته

په خپل فضل، په خپل رحم بری ورکړې
چې شي درس د تاريخ پاتې هر سر زور ته

لويه خدايه! لويه هيله مې سپوره کړې
چې مو سروې په سيالانو کښې تل پورته

۱۳۵۹/۸/۱۵

بيت الله شريف: مقام ابراهيم عليه السلام

(c) ketabton.com: The Digital Library

د لمر خیره

نن د شپې عمرؤ پای ته رسېدلی
د تیارې په زړه خنجر د رڼا خښ وُ
هغه لمر په راختوؤ په جهان کښېنې
چې د ټول کون ومکان د مولا خوښ وُ

د باطل د ژوند دانه په ختمېدووه
د حق نور په ځلېدوؤ هره خواکښې
د ظلمونو د ظلمت په خاتمه کښې
وُ د نیاؤ د نظام زیرې په د نیاکښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

جهالت په مجهول لوري ځي په تېښته
علم ځلنده رڼا را خـــــوروله
د تقدیر فیصله شوې وه محکمه
د انسان د ژوند صحنه یې رڼوله

چې انسان، انسانیت پرې سلامت شي
د سلام او د اسلام د دین آغاز ؤ
چې شکونه او وهمونه ټول مغلوب کړي
په نړۍ کښې دیو پوخ یقین آغاز ؤ

چې ورورولي، برابري انسان ته ورکړي
دیوه داسې پاك آیین مقدمه وه
د ایمان داسې وسله په راوتــــووه
چې په ټولو قوتو یې غلبــــــه وه

محمد رسول الله څکه پیدا شو
چې اوږه ورکړي دې نوي قیادت ته

(c) ketabton.com: The Digital Library

دی بشیر شو، دی نذیر شو ټول بشر ته
د بشر مخزې وکړه هدایت ته

درود ونه دې پرده دده پر آل وي
سلامونه استوم دده امت ته
ژوندي مونږ ته عقیده او هم جهاد کړ
مسلمان ځکه خوښیږي شهادت ته

۱۳۶۲/۹/۲۶

پېښور، کبابیان

ژړا

فلکه ستا له لاسه ده وژړل، ما وژړل
هغه او دغه، خپل، پردي، دوست او اشنا وژړل
د غم لپاره یې یو ځای هم سره پرینښودو
هرچا جبلا، جبلا، جبلا، جبلا، جبلا وژړل

۱۳۶۲

جوزا

(c) ketabton.com: The Digital Library

دحق کور

«حق»

یو نوم دی ،

یو مفهوم دی ،

یوه وړوکې کلمه ده ؛

خو یو لوی غوندې قوت دی !

ډکښې پروت یو لوی جهان دی !

حق ډېر لوی دی ،

ډېر عظیم دی !

حق ډېر لوړ دی !

له مادې او مادیت نه !

د دنیا له کثافت نه !

* * *

«حق»

یو نور دی ،

یوه رڼا ده ،

یوه وړانګه ده ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو لمردی ،

داد ختیز نور جهان پرې منور دی ،

حق ته ګوتې نیول کیږي ؛

خو دا لمر پرې نه پټیږي !

او دا نور کله نوریږي !

* * *

«حق»

یو جسم دی ،

یو ځان دی ،

د معنی یو لوی بدن دی ؛

خو باطل یې لوی دښمن دی !

باطل تل په تیاري دی ؛

ورته جوړې کړي لښکرې ،

ورته بل کاندې اورونه ،

ورته کښېنوي دارونه ،

پرې کوي د ملشینګنو، د بمونو، د توپونو ګوزارونه ؛

خو حق تش لاس وروان وي :

هسکه غاړه

بې له پاره ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه له داره لري وېره ،

نه له اوره پناه کېږي

او نه هيڅ وخت مغلوبېږي !

* * *

«حق»

موجود دی ؛

يو وجود دی ،

له ازله تر ابده ،

تل ژوندی دی ، تل ژوندی دی !

دار ته خېژي ،

خودا ستونی :

رسی نه شي بندولی ،

او ريې نشي سوځولی ؛

د بمونو ، د توپونو گوزارونه دي پرې کېږي ،

خو حق کله شي وژلی !

* * *

«حق»

د « حې » او « قاف » ترون دی ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه وړوکې کلمه ده ؛
خو د ژوند یو لوی مضمون دی !
په دې لار کښې قربان شوي ،
ډېر ځوانان او ډېر مېړونه ،
ډېرله عزمه ډک سرونه ،
خو تېت شوي کله نه دي
د باطل ناولو پښو ته !
دوی پاللی انسانیت دی ،
دوی ساتلی د حق نوم دی !

* * *

« حق »

یو غږ دی
یو تکبیر دی !
راولاړ له ملکوت نه !
عرش الله یې لړزولی ،
کائنات یې خوځولي !
غلی شوی کله نه دی !
لا لوېږي - لا لوېږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

لکه تندر له آسمانه

د باطل په سر رالوېږي

* * *

« حق »

یو توغ دی ،

یو بیرغ دی !

چې رپېږي په جهان کښې !

له رپا سره یې رېږدي :

د باطل ټول قوتونه !

ماتوي یې په میړانه

په قوي وسلو پسوللي -

ټول پوځونه !

* * *

«حق»

یو ژوندی دی ،

یو حیات دی !

ازلي دی ،

ابدي دی ؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

تل ژوندی دی ،
لا فاني دی
مدام حی دی ، لا یموت دی ،
« چې حق راشي باطل تښتي »
دا د حق د ژوند ثبوت دی!

* * *

«حق»

یوه لاره ده ،
یو واټ دی!
د ښکلا په لوري درومي ،
د ګلا په لوري درومي ،
د جنت په لوري درومي ،
د فردوس په نږه کښې تېر دی
د انسان عالي انجام دی ،
سرپاتوب پرې مکمل دی
د ایو پول دی ، د ایو پل دی ،
د صراط په ترې لاره ، د وصال په لوري یون دی !

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

«حق»

یو عزم،

یو ثبات دی!

زه ددې سنګر سپاهی یم!

په هُدې لاره راهي یم!

د توپونو، د ټانکونو په صفونو ورګډېږم!

په تش لاس ورسره جنګ کړم!

د باطل له زور او شوره:

نه په شا کېږم، نه وېرېږم!

باوري یم، باوري یم!

زه بریږم، زه برېږم!

زه ددې سنګر سپاهی یم!

زه د حق په لاره جنګېږم!

که شهید شم، که غازي شم!

په دې هره یوه لاره:

زه د حق کور ته رسېږم!

۱۳۶۳/۶/۲۵

کوټه، فقیر محمد روډ، د پروفیسور سیال کالمرکور.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر ورځ

زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی
څنګه اختر ؟ د غم اختر ! او د دردونو اختر !
د فریادونو ، د آهونو ، د ویرونو اختر !

* * *

ته له ما لرې یې او زه یمه له تا نه لرې
نه اورم ستا ورې - ورې ، خوږې - خوږې خبرې
ستا له مستۍ ، ستا له خوبۍ ، ستا له خندا محروم یم
ستا له نازونو ، له رازونو مشغولا محروم یم
د تا د مخ له ګُله څه اخیستلای نشم
د تا له ښکلي تنه لېچه څرخولای نشم
د تا د سترګو په نور سترګې مې غړېږي کله
د تا د مخ شمع مې مخې ته بلېږي کله
زما امانه ! په ما ګرانه ! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

ته خوماشوم يې ته به خوبن وې او خندان به اوسې!
له «ثُريا» ، له «آريانا» سره روان به اوسې!
ته به لوېږې يادمور او يادنيا په غېږ کښې
ياد تورې ، يادادکې او کـا کـا په غېږ کښې
ته په وړه ژبه دې ټول ته « ابه » به وايې!
څه به ترې غوارې هر يوه وته « آه - آه » به وايې!
بنا يې چې زه به دې له ذهن نه وتلې وُم اوس
د تاله مينې به دې شپو ورځو ايستلې وُم اوس
زما امانه! په ماګرانه! نن بيا هم اختردی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی زما هم اختر دی

* * *

نه !نه ! زه پوه يم ، ته ناپوه يې خو بې مينې نه يې
ځکه چې زه مې يې جدا زما له وينې نه يې
ستا لوړ شعور دی کوچنی زړه دې له الفتر ډک دی
کينه هيڅ نه پېژني ټول له محبته ډک دی
ژبه دې نه ګرځي خو ستر ګې دې حالونه وايي
ستا د خوږې او پاکې مينې ډک رازونه وايي

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه به یوه شپه چې نه ژم ته به شوې رنځور راپسې
پوه یم چې اوس به هم کړېږې ته ضرور راپسې
زما امانه ! په ما گرانه ! ان بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

* * *

ته خو ما شوم یې نه یې پوه چې دا بیلتون ولې دی
دا ستا ، زما ، د ټول ملت د مرګ ژوندون ولې دی
دا په زرگونو ډک کورونه اوس سپېره ولې دي؟
دا د وطن میړني خلک خواره واره ولې دي
دا په زرگونو کورنۍ بې مشره شوي ولې ؟
دا په زرگونو کورنۍ بې کشره شوي ولې ؟
دا د ورو بچو پلرونه وژل شوي ولې؟
دا په لکونو افغانان دي شړل شوي ولې؟
زما امانه ! په ما گرانه ! ان بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی ، زما هم اختر دی

* * *

ته نه یې پوه چې ډېر بچیان یتیمان شوي په څه ؟
او ډېر ودان - ودان کورونه دي وران شوي په څه؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کوږنیو تودې غېږې سرې شوې په څه؟
د ډېرو مېنو د نغرې ایرې مړې شوې په څه؟
ډېر ماشومان بابا! بابا! وایي خو پلار یې نشته
ګرځي ژوندي خو د ژوندون کولو لار یې نشته
له ډېرو مېنو د بمونو دوړې پورته شولې
ډېرې بشرې وې چې د کور په ځای مځ ګور ته شولې
زما امانه! په ما ګرانه! نن بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

دا هغه پېر دی چې په وطن کښې سور وحشت راغی
تاریخ ته یاد نه دی یو داسې بربریت راغی
د روس مړئیو په وطن کښې کودتا جوړه کړه
زموږ پر مادي او معنوي شتو یې تالا جوړه کړه
د خپل بادار تودې وسلې یې رامیدان ته کړلې
پر بې شرمه یې مخامخ اتل افغان ته کړلې
څوک یې په توپو، مشینګنو او بمونو مړه کړل
نور یې په راز راز وحشتونو، عذابونو مړه کړل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما امانه! په ماګرانه ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده، ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

مینې سپیرې، کورونه وران، خونې ویجاړې شولې
لښتې د وینو شول روان ودانۍ شاړې شولې
په نوم د خلکو یې په خلکو پر ظلمونه وکړل
تاریخ شرمیږي پرې چې دوی کوم کوم کارونه وکړل
د روس په لمسه قتل عام د افغانانو کوي
د خوار په نوم باندې ناشندي په خوارانو کوي
په لکو ښځې یې کړې کونډې میندې بورې کړلې
ددې وطن د ظلمو ونې یې سر بورې کړلې
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ستا اختر دی، زما م اختر دی

* * *

خو بیا هم زیرې درکوم چې دا لیوان به نه وي
دا د افغان ملت د خاورې دښمنان به نه وي
ژر به ورکیږي، د پردو حلقه بګوش غلامان
دا د روسانو د روبلو نو او کوبیک نوکران

زېږی بچیه چې افغان ملت قیام کړی دی
د دوی پر ضد یې بریالی جبری اقدام کړی دی
دوی به ورکېږي، دا وطن به آزادېږي زمونږ
دا خوار او وور ملت به بېرته راټولېږي زمونږ
زما امانه! په ماګرانه! ته بیا هم اختر دی
ورځ د اختر ده ، ستا اختر دی، زما هم اختر دی

* * *

بېرته به یو ځای شي پلرونه د بچونو سره
توده به مینه کړي زامنو او له لوڼو سره
بېرته به یو له بل سره شوي ژر وصال ته رسي
داوبو تږي به ضرور آب زلال ته رسي
څوک چې ژوندي دي بېرته ژوند به په کورونو کوي
څوک چې شهید شول خوشالي په جنتونو کوي
که ژوندي وو زه او ته به هم بیا یو ځای کېږو وزویه!
لکه پخوا به یو له بل سره لوبېږو زویه!
زما امانه! په ماګرانه! بیا به هم اختر وي
بیا به اختر، زما به هم د تا په هم اختر وي

(c) ketabton.com: The Digital Library

ښه نو اختر؟ د خوشالۍ او د خوښۍ نوا اختر
دا سې اختر چې وي به دا دا اختر و نوا اختر

د اختر ورځ ۱ شوال ۱۳۹۹

۱۳۵۸/٦/۱

پېښور، کبابیان

زما جرم

زما جرم له وطن سره ده مینه
په دې مینه مې که سر ځي او س دې ځینه
چې وطن ځي زما سر دې تر ې تر سر ځي
تر وطنه به بل څه قدر لرینه

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

زه بې شمېرم درته څومره چې کوم-کوم دي ؟
د دنیا غمونه ټول زما په نوم دي !
د آسمان په کنارو کښې شومه ستړی
د بخت ستوري راته نه ښکاري معدوم دي
نه یې خوشي دي خوښي ته یم راوستي
چې خوښي کوي هغه کسان معلوم دي
شومه دم له اندېښنو نه را بېدار شم
اړخ مې نه لګي ، بستر او کټ مې شوم دي!
ها سمسور سمسور بڼونه چې اوس نشته
سوځولي د شمال باد سموم دي
چې د تم ټکی ایزدي د بشر ژوند ته
دغه بدې-بدې چارې د اتوم دي
د تلو پل دې تل ژوندی شو زما وره کښې
پرې وهلي مې د ترمو او ښکو موم دي

۱۳۶۴/۴/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

منزل

دغه لاره چې ته ګورې؛

دا چې ډکه په اغزو ده!

دا چې ډکه ده له کاڼو!

دغه لاره چې ته ګورې؛

دا چې درومي له پیچومو!

چې تېرېږي په ښامڅو!

دغه لاره چې ته ګورې؛

چې غورېږي پرې جازونه!

چې اورېږي پرې اورونه!

دغه لاره چې ته ګورې؛

چې فرش شوې په بمونو!

چې ورانیږي په توپونو!

دغه لاره چې ته ګورې؛

چې په ستغو ده ختلې!

چې په ځوړو رالوېدلې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه لاره چې ته ګورې ؛

چې د شپې په زړه کښې پروت دی!

چې تیارې پرې را خورې دي!

دغه لاره چې ته وینې ؛

چې لړلې ده په وینو!

چې ساتلې ده په وینو!

هو!

دغه لاره همدا لاره ؛

د ګلونو لور ته درومي!

د باغونو لور ته درومي!

دغه لاره همدا لاره ؛

د لوی واټ په لوري دروي!

ارت میدان لري په مخکې!

دغه لاره همدا لاره ؛

د آرام غېږې ته رسي!

د مرام غېږې ته رسي!

دغه لاره همدا لاره ؛

په هوارو تما مېږي!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګلزار غېږې ته لوېږي!

دغه لاره هم دا لاره ؛

د سپېدو آغاز ته رسي!

ښکلوي يې د لمر وړانګې!

دغه لاره هم دا لاره ؛

سر و خسرويي ته ورو تلي!

سرلوړي لري په پای کښې!

سرمنزل د مرامونو

«خپلواکي» لري په پای کښې!

۱۳۶۳/۷/۲۲

پېښور ، کوز تاکال

افغان

مېړه هغه دی چې نر مري په ميدان مري

د وطن په مقدس عهد او پيمان مري

وطن نه پلوري د بل غلامي نکړي

افغان زيږي ، افغان ژوند کوي افغان مري

۱۳۵۸/۲/۲۱، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور خزان

« د فلک له چارو څه وکړم کوکار؟
زمولوي هر ګل چې خاندي په بهار »
چې نسیم ورې موسولی په ګلبڼ کښې
په تونـد باد یې کړي له واره تار په تار
مانه یې کړي په ږ لی سوري سوري کړي
چې وي یې پرخې تازه کړي په سهار
ښکلې څړی بوراڼه وي لا ښکل کړي
نه وي کړي لا بلبلو پرې چغار
یو په یو یې د خزان په رحم ورکړي
په سرور کړي د سیلیو تونـد ګوزار
جړاو کړي چې لاسونو د قدرت وي
لاله زار کاندي بدل په خس او خار
د ماشوم غونـدې په « هست » و « بود » کړي لوبې
تار و پود د « هست » نابود کړي په مدار

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو ځل نه دی، دوه ځل نه دی، دری ځل نه دی
څو ځي دی دی ددې لوبې دي تکرار

هره ورځ نوي ګلان په اوبو ییوسي
په هر وخت کې نوې - نوې کاندی چار

لاس دې مات شه ای فلکه ستمګاره
چې هڅکله دې پرېښود وکړار

په سکندر او په چنګیز مودې مُلک وران کړ
بیا انګریزدې کړ تېرېو ته تیار

اوس دې سره وبا په موږ کړه رانازله
له شماله دې راتېر کړ سور ښامار

د چنګیز خونړیز بچه و وللې په وینو
د خلقیانو بې جلبه اقتدار

د ظلمو سینې یې سمې کړې توپو ته
پرې یې جوړ کړ د بمونو درزهار

د ګولو ږلهه یې هر خوا اوروله
نړاوښځې یې پرې تویې کړل انبار

د پرواره زاره لړند په خپلو وینو
د روسې منګ الوتکو په بمبار

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وطن په هره برخه هره خوا کښې
دی د شوبلو، د ټانکونو غورمبهار
را نیول دي، ځملول دي، قتلول دي
په سرو وینو لړل شوي هر دیار
د ځوانانو کوټه کوټې په شپېلو کښې
په لاشونو یې کارغان کتار - کتار
چې تباه دي ټول ددې خاورې زامن دي
کلیوال دي، که عسکر، که منصبدار
ستړگو ژاړې ! په سرو وینو اوښکې پرېږدې!
دې دا پېښې د ژړا او د خونبار
وطن لوټه - لوټه، کلی - کلی وران شو
اسماني تندر نازل شو په هر ښار
نورستان تور و لوخړو کښې لنبه شو
د کونړ کورونه شول سره هوار
بریکوټ د خاورو کوټ شو په لحظه کې
روغ دي کله چغه سرای دی که اسمار
په نیمګلام کښې د ننګ کلام دي ترل شوی
په شیګل کښې شکې سرې دي په انګار

که مومند دي، که کامه، که خوګیاڼي دي
که ګوشته، که حصارک د ننګرهار
ټول بمونو او ټانکونو هوار کړي
چلېدلي پرې توپونه، ماشیندار
د لغمان د دولت شاه سینګ غلبېل شوه
پاتې نه شو الیشنګ او الینګار
په تګاو او په پنجشیر لړې خورې شوې
شول له خاورو سره سم د ژوند آثار
پا څېدلي د غلیم په مقابل کښې
بدخشان، که سمنګان دی، که مزار
په بادغیس، په میمنه کښې درزمار دی
په هرات کښې دی د وینو شنهار
په فراه کښې فرحت نشته د وګړو
غور له غمه بیا پټ شوی په غبار
په هلمند کښې هیلې خاورو کړلې خاورې
پنجوایي او ارغنداب کښې دی ناتار
په بولدک بولک — بولک وریځې راغلې
بې آرامه دی له دوکه کندهار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په روزګان کې روزګار سخت شول د خلکو
په تیرین کې تیری مات شول د غدار
په کلات کښې په شینکی کې په مرغه کښې
په سورغر کښې بیا اوربل دی دوامدار
په مقر کې مقرور ګړ شول د خلکو
قره باغ دی په جنګونو کښې ایسار
د اورګون ځمکه اورګونی شوه په اور کښې
په سرنه، وازه خوا دی تکهار
غرجستان غرونه په شنو دوړو کې پټ دي
شهرستان او مالستان دی عزادار
په غزنی او په بامیانو کښې اوربل دی
سره ده ځمکه د وردګو، د خروار
په لوګر کښې، په زرمت کې، په ګردېز کښې
په ځائیو، سیدکرم دی ترسهار
سته ووته د ستو په کندو کښې
په تیره کښې تیرې شنه شول وار په وار
د دښمن قوي لښکرې کړې نسکورې
د محمد راځو توریالیو په ایثار

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې هم اوربل دانتقام دی
پایمال شوی چنداول او پای منار
داد اوربلي لښې کړې چې بلې
راتولیږي کړي لښې به یې دربار
د ملي قهر توپان به یې توپان کړي
داچې دی دبل مزدور زمونږ بادار
ځوک چې اوربلوي سوځي به پرې خپله
دا فلک دی، دایې دود دی، دایې کار
سور خزان د سرو لښو په تېرېدو دی
رانژدی دی د افغان ملت بهار

۱۳۵۸/۵/۱۴

پېښور، ډبګرۍ

آبادي

«زیا» دې ومرم، «ته» دې ومرې، «مونږ» دې ومرو
خو ژوندی دې وي «وطن» او «آزادي»
چې د وینو سیلاب جوړشي ملک زرغون شي
تر باران د وروسته راشي «آبادي»

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استقلال لمن

توري د تيري ته مې د ډال لمنه ونيوه
بيا مې د "ميرويس" او د "خوشال" لمنه ونيوه

ما په خپل وطن کښې سوله غوښته، آزادي غوښته
تا د تجاوز جنګ او جدال لمنه ونيوه

لوی سيلاب د خلکو رانسکور کړلې په خټو کې
ځکه دې د لوی صياد د جال لمنه ونيوه

زه به د مهدي په پاکه لاره ناندې يون کوم
تا چې د دې عصر د دجال لمنه ونيوه

زه د خدای په مرسته، د ايمان په زور جنګيږمه
تا د روس لستوڼي تر د سوال لمنه ونيوه

ځکه پر تش لاس، زما بری په هر ميدان کښې وی
تا د لېنن ما د ذوالجلال لمنه ونيوه

"الله اکبر"، مې ستا په خوله کښې هورا وچه کړه
ما په خپل جهاد کښې د بلال لمنه ونيوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

ته د مارکس، انګلز او د لینن غیږې ته ولویدې
ما د خپل «جلال» د خپل «جمال»* لمنه ونیوه
زه د آزادۍ په سپین سحر باندې ایمان لرم
ځکه مې هجران کښې د وصال لمنه ونیوه
نن نه یم کرېږې یې د روس وحشي منګولو ته
ټینګه مې په لاس د استقلال لمنه ونیوه

پښین بازارګۍ ۱۳۶۳

وير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځیر پروت دی
چې ګران وطن مې دې پردو په لاس اسیر پروت دی
څنګه خوښي؟ څنګه خندا؟ څنګه سرور وکړمه؟
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې وير پروت دی!

کابل ۱۳۵۷/۱۱/۲۷

---

* له جلال او جمال نه مراد مولانا جلال الدین بلخي او سید جمال الدین افغاني دي او په دې سربېره د افغاني جلال او جمال عام معنی هم لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

میړانه

د وطن په سر له سره تېرېدل

د هېواد په مینه وینې تویول

د تاریخ د مېړنیو ننګ ساتل

خپلواکۍ ته سره د ولس تیارول

سرلوړي ده، وياړ دی، فخر دی عزت دی

په تاریخ کښې جاويدانه نوم ګټل

* * *

د پردیو په تېرو تورو ورتلل

په ټانکونو، په توپونو ورختل

د ګولیو په باران ورګډېدل

د بمونو په اورونو کې لمبل

د ملي ننګ و ناموس په ځای کول دي

د وطن په لار سرونه جارول

* * *

په پردیو یرغلګرو یرغل

استعمار ته خوله په سوک ورماتول

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تېروتنو په سرتوره تیرول
ورته لار ببرته د تېښتې بندول
د هیواد د هیواد دوستو زوبو کار دی
د وطن د مور په ننګ راپاڅېدل

***

د قوي دښمن قوت اوبه کول
دایمان په زور قوي وسلې زغمل
په پوښتو د شهیدانو هسکېدل
پرسنګر د علمانو برېدل
غیرت غواړي، همت غواړي، ایمان غواړي
خپلواکي ګټل، ساتنه او پالل

۱۳۵۸/۲/۱۱

وردګ، آبدره

ژوند

دَ حُسَین شهادت دَ یزید مرګ دی
اِسلام ژوندیږي هر پس کربلا پس

ژباړه : ۶۲/۱۰/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اختر دُعا

بیا دی اختر را روان !

هر مسلمان ته به خوښي او هوسونه راوړي !

د خدای په پاک او په سپېڅلي کور کښې

د «بیت الله» په مقدس انګړ کښې ؛

دې راغونډه شوي په لکونو مسلمان د جهان ،

د سپین او تور ، ژړ له توپیره پرته ،

په یوه صف کښې د پاک رب حضور ته سرټکوي ؛

د حج د لويې فریضې ،

د ابراهیم د سنت

د قربانۍ او د ایثار خاطره بیانویي !

* * *

خود افغان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دې سپېڅلي مسلمان له کوره
خوښي کلونه کېږي کډه کړي،
اختر را د روښي خوښي نه راولي،
سترګې تورېږي په باروتو، په رنجو باندې نه!
لاس هم سره کېږي؛
په نوکريزو نه، په وينو باندې!
قرباني هم دا څلور کاله کېږي،
پر له پسې پېږي کاندي،

* * *

که ابراهیمؑ د خپل خوږه زوی قرباني کوله
زموږ اولس:
د پلار، د مور، د ورور، د زوی قرباني،
کوي په ډېر عالي همت او ايثار؛
په ډېر همت له خپله ماله تېر!
له ځانه تېر دی،
که آزادي نه وي له ژونده، له جهانه تېر دی!

* * *

نو لوی خدایه! د جهان مالکه!

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هست وبود ، کون ومکان مالکه !

ته کړې قبوله !

دا د اخلاص، دا د ایمان قرباني !

دا د سپیڅلي مسلمان قرباني !

د میړني غیور افغان قرباني!

ملک یې آزاد کړې! د پردو د استعمار له واکه !

د سره ښامار له واکه !

دوی دا سلام په مقدس دین باندې ننګ کړی دی!

دوی د افغان د آزادۍ د پاره جنګ کړی دی !

او دوی ،

دوی د وحشت په هیولا باندې غور ځنګ کړی دی!

۱۳۶۱/۶/۳۰

پېښور ،کبابیان

زندان

وطن لوټه-لوټه ، تیره - تیره وران شو

کور په کور د هر افغان په کور افغان شو

دا عجب غونډې د خلکو حکومت دی !

چې هرچاته وطن ګور شو، یا زندان شو

کابل: ۲۱/ ۹/ ۵۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

سلسلې

ورځې اوشپې مې د غمونو سلسلې دي راځي
د زړه انګړته د ويرونو سلسلې دي راځي

زه به يې کوم -کوم ژاړم جنازه بې کوم
د ځوانيمرګوارمانونو سلسلې دي راځي

په هرقدم کښې نوی دام دی، نوې لومه خوره
زما په مخ کښې د داموئو سلسلې دي راځي

د وينې نيلواد همت دې يوه مې بله ساتي
له هرې خواد توپانونو سلسلې دي راځي

ای دعمرونو لامبوزنه وارخطا دې نکړي
د ژوند درياب کښې د موجونو سلسلې دي راځي

د دنيا بامه! عظمت ته دې سجدې لګوي
د فرعونانو د سرونو سلسلې دي راځي

له سکندره، تر چنګېز، انګريزاو روسه پورې
ستا ازهيبت ته د پوځونو سلسلې دي راځي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سپېد و توره راته ښيي چې سحر نژدې دی
پر توره شپه د ځوزارونو سلسلې دې راځي
ښکاري چې بيا به مې په لاسو کښې کړې واچوي
"رفيعه!" بيا دې د شعرونو سلسلې دې راځي

۱۳۶۳/۱/۲۹

د پلار په لار

د وطن لار کښې که مرګ وي که زندان وي
د وطن ريښتينې زوی و ته آسان وي
د خپل پلار د ننګ عزت په لار به درومي
له دې لارې به وانه وړې چې افغان وي

۱۳۵۸/۱۲/۵

کابل ، دخرخي پله زندان

لوړ سر

۶۳/۷/۱۵ پېښور

نه غواړمه خدايه ښښ محل ته خاته نه غواړم
لوړ سر مې ټيټ مه کړې ټيټو – ټيټو دروازو ته

د کمونیزم څېره

بس رسوا شو اوس حساب د کمونیزم
نه آبرو شته ده ، نه آب د کمونیزم

کودتاوې ، قتل عام ترېنه زېږېږي
دېته وايي انقلاب د کمونیزم

ژوند یې درد وي ، غم وي ، وير وي ، دوک وي ، آه وي
چې نازل شي پرې عذاب د کمونیزم

باغیچه یې په سرو وینو اوبه کېږي
ډک له وینو تل تالاب د کمونیزم

د منطق او علم نخښه پکې نشته
سفسطه دی "سوال او ځواب" د کمونیزم

د انسان له قیمتي وینو نه پرته
باران نه لري سحاب د کمونیزم

په عمل کښې سرچپه د تطبیق وړ دی
تش الفاظ دي سور کتاب د کمونیزم

د بېزو له زوي څه سړیتوب غواړې
څارویتوب دی انتخاب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

سور پرچم د خونړي ښکیلاک سمبول دی
تري ورېږي سور خوناب د کمونیزم

ای پر سره کتاب کښې ډوبه سر دې هسک کړه
بې تعبیر دی رنګین خواب د کمونیزم

هغوی هم ددې ښامار تر ستوني تېر شي
چې پرانیزي چېرته باب د کمونیزم

خپله هم په خپلو وینو باندې سره شول
څوک چې کړ شول په سرخاب د کمونیزم

هم یې ژوند او هم مردن مردار مردار وي
چې ډوب شوي په مرداب د کمونیزم

چې په سره کښتۍ سواره ځي په دې سیندکې
غرقوي به یې ګرداب د کمونیزم

هغه مُلک بیا په سره اورکښې سوځېدلی
چې پرې شوی فتح الباب د کمونیزم

هر مزدور یې بیا دستي نقش زمین وي
چې په قارشي پرې ارباب د کمونیزم

په خدمت یې چې ځان ستړی او تن آب کړ
شو په غاړه یې تناب د کمونیزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

په ښیشه کښې شیشه په . . . . . ولاړه
چې یې ښېلي وو شراب د کمونیزم ۳

په بالښت یې روح له باده سره روان شو
چې و پروت پر تخت خواب د کمونیزم ۴

وفادار و سره هم وفادار نه دی ۵
دا قانون دی او دا داب د کمونیزم

توپ وي، ټانک وي، بم وي، درز وي، دروز وي، ډزوي
تباه کړن دی ټول اسباب د کمونیزم

بم یې ونه سرچپه کړي ولې پورته
لغوي دی انقلاب د کمونیزم ۶

حق په اورتو، بوتو نشي پټولې
که هر څو غاپي کلاب دکمونیزم

تندې لاندې کړل په چول بیابان کې
چې وو سم څوک په سراب دکمونیزم

حبشي غوندې له لوړې هلاکیږي ۷
چې راغلی پرې سیلاب د کمونیزم

چین هم پوه شو پس له ډېر وتر ټکولو
چې بې سره دی رباب د کمونیزم ۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

چرې[۹] ښکو که هر څو وچرې بزي وخت تېر دی
بېرته نه راګرځي آب د کمونيزم

د اولس د قهر اور تر به ورلوېږي
څوک چې ښبرېږدي په رکاب د کمونيزم

د بلا مخ يې څرګند شو مټول جهان ته
څيرې شوی دی نقاب د کمونيزم

اوس د خلکو تر ډب ډوب لاندې ښکوري
ختم شوی نور د باب د کمونيزم

په منطق نه ځي، په تېلو ځي، په ټانک ځي
دی د اکاډی اوس کرياب د کمونيزم

چې د شپې په منزل ځي څراغ را واخله
ځلانه لري شهاب د کمونيزم

هاکتان چې کمونست ورته جامې وي
اوس څيرلی دی مهتاب[۱۰] د کمونيزم

له لمر څرکه تر زواله وکسوف کښې
په غروب دی سور آفتاب د کمونيزم

اوس د وينې د فشار په رنځ اخته دی
چې په وينو شباب د کمونيزم

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغـان د تيـرې تــورې په رڼا کښې

مخ ليده شي بې حجاب د کمــــــونيـــزم

هغه لوړ ځي، دده ټيټ دي خواهشــونه

په دام نه نښلي عقاب، د کمــــــونيـــزم

مسلمان افغانه لوی ویاړ دی نصیب شو

چې دې وتاکه پاياب د کمـــــونيـــزم

نه دېرش بيت قصيده يې د توان ســـنه ده

کتاب غواړي هر کتـــاب د کمـــــونيـــزم

۱۳۶۳!

✦ پاڼليکونه :

۱- د کمونيزم سوال ځواب = د کمونيزم ډيالکتيک مطلب دی.

۲- د ډارويني هغې نظريې ته اشاره ده چې انسان د بيزو اولاد بولي او کمونستان يې هم د خپل تکامل د قانون له مخې په کلکه مني.

۳- کله چې خلقيان او پرچميان په قدرت سره ورل شول او خلقيانو پرچميان زندانونو ته واچول، د روس له خوا يې ددې اجازه نه ورکوله چې ويې وژني نو خلقيانو د خپل ټهر سرولو د پاره د زجر او شکنجې په وخت کښې په پرچميانو باندې د فانټا بوتل استعمالول په دې بيت کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

هلدې پېښې ته اشاره ده .

(۴) دروزې د بالبنت په وسیله د تره کي شرمېدلي مرداربدو ته اشاره ده .

۵- دتره کي وفادار شاګرد حفیظ الله لعین ته اشاره ده .

۶- چا وويل په کندهار کښې د روسانو یوه بم یوه ډېره زړه ونه له ځمکې راوایسته او په خابښونو یې ودروله ، ما ویل د انقلاب لغوي معنی هم دا ده .

۷- د حبشي وروستی کاختی ته اشاره ده .

۸- د کمونیزم د نیمګړتیا او زړښت په باب د چین د حکومت او کمونست ګوند وروستي اعلان ته اشاره ده .

۹- چرینکو د روس دیکتاتور .

۱۰- وایې اصیل کتان د سپوږمۍ په وړاندې څیرې چې د دري او پښتو په زاړه ادب کښې ددې عقیدې په باب ډېر شعرونه موندل کیږي ، په دې بیت کښې هم دې عقیدې ته اشاره ده .

(c) ketabton.com: The Digital Library

خبرې نه کوي

تو پ او بم عزیزې خوانسان خبرې نه کوي
دور د وحشت شو دا حیوان خبرې نه کوي

لا هم مو زیم نه دېرځندن رازونه هلته وو
چا ویلي دا دي چې بستان خبرې نه کوي

ګوره چې زما د سوي زړه حال درته وايي
نه مې لوېږي زړه ته چې ګرېوان خبرې نه کوي

ځلې دا ایروېي د تودې مینې داستان وایي
څوک وايي چې سوي پتنګان خبرې نه کوي

کومې پرې شلوي "مسکو" بشر بشر دوستي وایي
دا خوشې وېناده چې خرسان خبرې نه کوي

ډېرې د غېرت کیسې يې خوله کښې د هر زخم دي
نه منمه دا چې شهیدان خبرې نه کوي

کسه په شفق کښې د شهید د وینو کړښې دي
ولې انکاري يې چې آسمان خبرې نه کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

سترګې یې د ظلم او وحشت داستان پر جار وایي
خیر دی که د غریبې یتیمان خبرې نه کوي

او ښکلو او سلګو مې د خبرو شربه ګونګه کړه
ګوره مې دیوان ترڅي دیوان خبرې نه کوي

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ښاګ

دخره مینه

خلقیان وایي چې روسان زمونږ دوستان دي
دي دوستان یې دا وینا نه د ه غلتــــــــه

خود خرس دوستي وژل دي او شیرل دي
څه ښه وایي د خره مینه ده لغتـــــــــه

۱۳۶۱/۹/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د آزادۍ شپې

زما د ژوند سیمه یې لاندې کړله
پرې راخورې شوې خونړۍ تورې شپې
په وېرې ولړلې سرترپایه
زما د ژوند د هیلو ډکې شپې

***

شپې دي او شپې دي پسې شپې دي شپې دي
یوه پر بل پسې لګیا دي راځي
د تورو شپو او سپینو شپو ژنځیر دی
لړلې تیارې - تیارې بیا - بیا دي راځي

***

که مې سپوږمۍ ده او که ستوري لري
په وینو ډوب دي رڼایي یې نشته
ساتونږ ګرځي ګړې هم ډکیږي
شپه پسې شپه ده سبایي یې نشته

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د حق نور راته دا زيری کوي
چې ژر به څېره د سبا راځي
د سره وحشت دا تور کابوس به نه وي
په ملک به هره خوا رڼا راځي

* * *

د شهيد وينه به رنګ کوي راوړي
د امېد ګلان به وغوړېږي
د غازي توره به رڼا وکاندي
د آزادۍ شپې به ورسېږي

۱۳۶۰/۹/۴

کابل

د نور ځلي

ډېر کسان دي چې دي تللي پسې تللي
پاتې شوي يې نه نخښې دي نه کلي
خو چې لار د شهادت يې ده نيولې
ابدي يې ده پرې ايښې د نور ځلي

پښين، پازانګې ۱۳۶۴/۳/۱۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما خوبني له ما طرب مه غواړې

له ما مه غواړې د غزالو د مستۍ غزلې!
مه کوې هیله د کیسو، د قصیدو، د مدحو!
مه کړې آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو!
له ما خوبني، له ما طرب مه غواړې!
زه د الم د توپاني بحر یو څاڅکی یمه!
زه د ستم له اوره پورته یو بځرکی یمه!
زه د وحشت له تورو لړونه راوتې یوه څړیکه یمه!
زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه!

* * *

د تورو سترګو د سپین مخ خبرې،
د غوږاو ربل او د سرو شونډو خندا،
د معشوقې د عشق او مینې دنیا،
ها د نازونو د نیازونو جهان،
ها د ګونګرو او د پایزیب شرنګهار،
له ما دې پاتې!
زه ورخلاص نه یم

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما د مینې په دنیا باندې یرغل شوی دی !

زما د ناز ماڼۍ د ظلم اور ذرې – ذرې کړه !

(نو) : له ما ،

له ما خوبونه ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه !

زه د وحشت له توروځو نه راوتې یوه څرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما د خوږ وطن تنکي – تنکي ځوانان ړانده دي !

زما په ګران وطن کښې پېغلې شنه دي ، نجونې شنه دي !

خو توره سترګې یې د اوښکو بهیرو وینځلې

پر نرمو شونډو باندې رنګ د د ندا سو نه لري

پټري د وینو یې نیولې وي تل ،

وربل یې جړ دی .

د ګودرونو له ځنګونو د سنګرو ځنګ ته

دي را ټول شوي –

له غلیم سره د غزې وهي .

(c) ketabton.com: The Digital Library

او قربانيږي د وطن په لار کښې .

او ردی سرې وينې دي ،

ويرونه دي ،

د ويرې دنيا !

(نو) : له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه !

زه د ستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

زه د وحشت له تورو لړونه راوتې يوه څرېکه يمه !

زه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

* * *

زما په خاوره کښې د وينو تالابونه جوړ دي !

زما اولس ته !

د وحشي لښکر له لاسه څخه !

په هره ورځ باندې تازه - تازه غمونه جوړېږدي !

څې را په ياد کړمه ،

ها سرې ورځې زما د وطن !

هغه په سرو وينو لړلي شهيدان د هغې !

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وجدان رګ - رګ مې لنبه - لنبه شي ،

د انتقام لنبه

خوله مې له وینو ډکه ،

آه مې سوړ دی

(نو) :

له ما

له ما خوبني ، له ما طرب مه غواړئ !

زه د الم د توپاني بحر یو خاشکی یمه

زه د ستم له اوره پورته یو بخرکی یمه !

زه د وحشت له تورو لړو نه راوتې یوه کرېکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زما په زخمي - زخمي وطن کښې

خندا ګناه نشته !

بس د شهید ،

تنکي زخمونه په خندا ښکاري ،

لکه غاټول په هره خوا ښکاري ،

مجنون لاسونه سره کوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوبه تکریزونه

په سرو- سرو وینو سره دي !

سازونه نشته

د بمونو زیراو بم خوړدی !

ویرجن سکوت

مدام ماتیږي ،

د راکټ په خوله ، د توپ په ږز ،

د ماشینګن په غږ !

(نو) :

له ما ،

له ما خوښي ، له ما طرب مه غواړې !

زه د الم د توپانی بحر یو ښاڅکی یمه !

زه د ستم له اوره یوه تریو بخرکی یمه !

زه د وحشت له توروليو نه راوتي یوه کړیکه یمه !

زه د ویرونو له جهانه یوه اوښکه یمه !

* * *

زه به غزل وایم ، طرب به کړم ، خوښي به کړم !

خو هغه وخت چې مې وطن آزاد وي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوطن زوی مې په خپل کور آباد وي !

د پېښور له پېښه ورو سره

د دوی د ژوند واك او اختيار نه وي

د ظلم او زور د تورو شپو ګريوان

د خپلواکۍ نور ورځيرلی وي

د حقيقت لمر راختلی وي

خو

څوچې تياره وي، توره شپه وي د وحشت په وطن !

(نو)

له ما ،

له ما خوښي، له ما طرب مه غواړئ !

نه دالم د توپاني بحر يو څاڅکی يمه !

نه دستم له اوره پورته يو بڅرکی يمه !

نه د وحشت له تورو لړو نه راوتې يو کرېکه يمه

نه د ويرونو له جهانه يوه اوښکه يمه !

له ما مه غواړئ د غزالو دمستۍ غزلې !

مه کوئ هيله د ګيسو، د قصيدو د مدحو !

مه کړئ آرزو د لړزوونکو، پاروونکو نظمو !

(c) ketabton.com: The Digital Library

له ما ،

له ما خوبښي ، له ما طرب مه غواړئ !

۱۳٦۱/۷/۱۷

پېښور ، کچا بیانس

ټي ، بي*

په خپل کلي ، خپل وطن کښې روغ رمټ وو
شو مرګونی رنځ ناڅاپه را عیـــــــان
وو « ویروس » یې له وروس ځخه راغلی
د ټي ، بي په رنځ تباه شول افغـــــانان

۱۳٦۷/۷/۱۱ پېښور

نقاهت*

د ټي ، بي له رنځه خـلاص شوم که خدای کاندې
بس اوس پاتې یې دوره د « نقاهـت » ده !
سورسحر یې سره ما بنام تـر رســــیدلـی
د روسي سنګلاخ تــخته د میـخ ترکـت ده

۱۰/۳/٦۵ پنجاب ، لارنس پور

---

* ټي . بي د تره کي او ببرک د نوموړو د سرتېکي دېي چې د توبرکلوز د نارو غۍ نوم هم دی او دا نوم دا ېنګلس کاله د واړو د لوته په کابل کې اخېستل کېده ، نقاهت هم د نجیب د نامه له سرتېکي ځخه جوړ شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وینو باران

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه لا د وینو بارانونه لرم
ستا ټوکوونکي غاټول نه غواړمه
چې د شهید ګل، پرهرونه لرم

* * *

آسمانه واوره باران مه اوروه !
په وینو پالم د وطن ګلونه
کرم او به خوړبه یې د تن په وینه
تازه به ساتم د چمن ګلونه

* * *

آسمانه واوره باران مه اوروه !
زه د غلیم پر سر بڼلنی اوروم
چې زما لورته یې کانه کتلي
په سره دښمن مې سرې ګولۍ اوروم

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

آسمانه واوره باران مه اوروه!
نه لا دوینو بارانونه لرم
د وخت فرعون ته تو پان جوړوم
لا په آمو کښې غنو ځنګونه لرم

۱۳۶۳/۱/۱۴

پېښور

دولت که دولت

دا "دولت" "رښتیا" "دولت" دی
هم سبکښل کا هم وهل کا
تر "دولت" لا پسې تېر دی
وحشیانه انسان وژل کا

۱۳۵۷/۱۱/۲۷، کابل

زحمت کَش او زحمت کُش

زحمت کَش یې زحمت کُش په زحمت کَش کړل
جبري کارته، زندانونه، ادېروته
په رښتیا د زحمت کښو حکومت دی
زحمت ویشي ښارته، کلیوته دېروته

۲۸/ ۸/۱۳۶۱، پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

راسره وژړل

زه یوازې نه یم ټول افغان راسره وژړل!
هر یو بشر دوست په آه افغان راسره وژړل!

زما د سوي زړه، سوي ژړا چې یې تر غوږ شو
زړه یې چې درلود هر یو انسان راسره وژړل!

د هر لوی مصیبت زما په کور کښې ستر ګې پرانیستې
دا چې هم کافر، هم مسلمان راسره وژړل!

چیغه مې د غم لکه ققنس له سوزه یکه وه
شا او خوا مې ټول ساز او سامان راسره وژړل!

سپینې مرغلرې د شبنم هر ګل را پرېښودې
د هر مې وو غمونه، ګلستان راسره وژړل!

ما چې په تورتم در ښو اوښکو د یوې بلې کړې
ستورې یې راکوز کړل کهکشان راسره وژړل!

څرېکه مې د زړه چې په پترې شوه وکې کرېکه شو
تورې یې تښې کړلې ګرېوان راسره وژړل!

زه یو آواره یم، کله هلته، کله دلته یم
اوښکې سرګردانې دي آسمان راسره وژړل!

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه یم پوه واړه نړه کښې یې څه اندیښنه تېره شوه

ما «رفیع» چې وژړل، «امان» راسره وژړل!

۱۳۶۹/۷/۲۵

پېښور

«اکسا، کام، خاد»

په «اکسا» کښې یې حق سا «هم ترینه سلب کړه

«کام» «ناکام» کړل د ځوانانو ارمانونه

د «وحشت دا انسان سوز ماشین چې» «خاد» شو

کړل «نابناد» یې په زرګونه، په لکونه

۱۳۶۱/۸/۲۹

شاه شجاع او ببرک شا

پنځوس زره انګریزي پوځ وړیسې وُ

شاه شجاع بریت تاو ول سپر د دفاع وُ

خو یو لک خرسان ترځ، ببرک ترشا ته

دا دی ځکه «ببرک شا» «ها» «شاشجاع» وُ

پېښور، ۱۳۶۱/۸/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

خاکِ من

برو!

برو!

برو!

از مرزهای ما

به مرزهای خویش

اشغالگر بی رحم

استمگر زمان !

برو! برو! زین خاک ما وزین وطن ما!

* * *

این میهن آزادگان

از قرن های قرن

آزاد بوده است

آزاد زیسته است

برو!

برو!

برو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

ای کرگسک پیر
عقابها
اسیرصیادان نبوده است

* * *

این خاکِ پاک ما
از سالهای سال
از قرنهای قرن
از چشمه های پاک
و زرگهای تاک
ما را باده یی
ز ازادی داده است !

* * *

اینجاست
ملتی
غیور و باایمان
دلدادهٔ ازادی و آزادگی خویش
اندر نبرد حق
در راه حفظ خاک

(c) ketabton.com: The Digital Library

سر میدهد آسان
هرگز زکف آزادی وطن نمیدهد

* * *

این میهن عزیز
فرزند تاریخی وکهنسال جهان است
آزاد ومستقل ؛
در طول زمان است
تا هست این جهان
تاهست یک افغان
این میهن ما نیز
آزاد میماند
آزاد میباشد
برو !
برو !
برو !
از مرزهای ما ،
به مرزهای خویش

(c) ketabton.com: The Digital Library

آنجاست خاك تو

اینجاست خاك من !

۱۳۵۸/۱۲/۱۰

کابل، زندان پلچرخی

د لستوڼي مار

بل کاري ګوزار پرې وکړئ پرې يې نن دئ

پاس په سر يې چې خوړلی دا ګوزار دی

خپلواکي نعمت تر نه شي رسېدلی

څو ژوندی دا د لستوڼي د منځ مار دی

۱۳۵۸/۶/۲۲ کابل

رجیم

د پردو په مټو واك ته رسېدلی

سره ښکېلاك را ستولی مستقیم دی

څکه هر افغان يې ولي په سر کاږي

د ببرك رژيم رژیم نه دی رجیم دی

۱۳۶۱/۸/۲۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وينو بهير

خلکو يې ځايه تورن کړي شرمښان په وينو
يا يې بې رحمه شان بللي دي پړانګان په وينو

خو په خونړيزکښې کمونستو تر دوی وار وړ وله
چې يې ماړه د انسانانو کړل ليوان په وينو

اوس مو پخپلو سترګو وليدل پخپل وطن کښې
مونږ او ربدلي وو چې رغښتل به او ښان په وينو

يادونه پر دي فريادونه له هر خوانه آورم
د هسک مرغونه هم افغان کړي د افغان په وينو

زما په ګران وطن کښې دومره وينې تويې شولې
چې ښايي لوند په ځای د اوښکو کړم ګريوان په وينو

نورې لوخوړې د بمونو ترې راپورته شولې
کور ونه رنګ شول کلي زنګ شول د انسان په وينو

سترګې تياره شي مرې خواته وينې وينې وينم
چې را په ياد شي لړل شوي شهيدان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ګنهګارو(!)، بې ګناهو ترمنځ پوله نشــــته
سره پراته واړه - زاړه ښځې، ځوانان پــه ویـنــو
څوك په مېړو، څوك په كورو، څوك په زندان كې مړشول
هم كور په وینو دی، هم لړ زندان په وینو
له یوه سره د سرو په پرېكولو سر شـــول
هم دې خانان په وینو رنګ، هم دې خواران په وینو
دوی كړل كښېناستل د وینو تويـو د پـــاره
هغه كورو كښې چې له ځایه وو ودان په ویـنو
څوك یې وژلي په ټوپك څوك د بمو په مټـــو
څوك په ژوندون ښخ تر كوره په ګورستان په وینو
صرف یې ونكړه په بېچیا د وطن په زویـــو
كړل یې امیان په وینو رنګ هم ملایان په وینو
د علم او فكر سرمایه یې له وطنه كړه ورکـه
چې په څه بوه وو كړل یې ډوب هغه كسان په وینو
كه محصل، متعلم وُ، كه مامور یا اســـتاد
چې د دوی نه شول واړه غرق شول د توپان په وینو
دوی كله اړ شول په لیكوالو، ډاكترانو بـانـدي
ډوب یې كړل ډېر متخصص، انجنيران په وینو

د ګران وطن معنوي پانګه يې له مينځه يوړه
علم په وينو شو، ادب او اديبان په وينو

ګلې په ګلې، ښار په ښار يې وينې وګړلې
دوی سرتر سره ولړل د ښت او دامان په وينو

د روس له پاره يې د خلکو غلامي پيل کړه
د روس په لمسه يې خولم کړل افغانان په وينو

وطن په وينو دی ولړ شوی د وحشت له لاسه
د سياهۍ نه دی ښايي ليک شي دا داستان په وينو

زه بريږم وښيم جهان ته کومه ـ کومه برخه
..ي لړند کړې هرطرف افغانستان په وينو

غوږ ټټوي چې د کونړ د غمو چيغې واوري
اوبه سرې شوې دې د سيند د نورستان په وينو

کله وتی شي د کيراڼې قتل عام له ذهنه (۹)
د خوږيند و ميند و مخ ته لړند شول بچيان په وينو

د "شيګل" شګې هم په سرو وينو کښې ولمبيدې
د "نيشګلام" ښېلي چې ډکې کړې باران په وينو

د "ننګرهار" د ګلو هار د وينو عکس ښيي
چې يې په پښو کښې رغړيدلي دي زلميان په وينو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د «الیشنګ»، د «الینګار» سیند ونه سره ښکاریږي
دی لړل شوي سرتر پایه ټول «لغمان» په وینو

په «حصارک» کښې ایسار شوي سره اوروونه دي
په «خوګیاڼیو» کښې تانکونه شول روان په وینو

که «خیرخانه»، که «پای منار»، که «چنداول» د «کابل»
«بالاحصار» یې کړلو سور لکه الوان په وینو

د «لوګر» غرونه لا تراوسه شاهدي پرې وایي
چې یې ډوب کړي دي د غیرې ماشومان په وینو

که «برکي» وُ، که «پادخواب»، که د «علم پُل» وُ
ټول وللي وینو دي، هم دی «تنګی واغجان» په وینو

د «څرخ» ګورونه په څرخي الیکوپترو وران شول
په «بیجاوند» کښې چا ونه موندہ امان په وینو

«تیره» «بیاره» شوه د توپونو په لوخړو باندې
«ګردېز» جنګریز کړ سور په وینو، ګردېزیان په وینو

سته د «ستو» په کنډو کښې د سرو ووته
هم کلیوال وو، هم عسکر منصبداران په وینو

«زرملې» خپل بې شمېره ملي یو ځل له لاسه ورکړل
ژوندي ترې ولاړل، پاتې، پاتې مشول بې نشان په وینو

شول مړي کوټه «سید خیلو» وزه»، «دوه مانده» کې
په «زیړه وک» «پریوتل لا شونه، شوګیان» په وینو
په «سید کرم» کې په «ځاځیو» کښې ځای پاتې نشو
«منګل» په وینو «خوست» په وینو شول «ځدران» په وینو
هلته شمال ته په «تګاب» کښې ټګ د وینو وشو
شیر د «پنجشیر» په وینو رنګ شو «پروان» په وینو
«پلخمري» ده، «کر» «دوشي» دې بیخ له وینو نه شول
غاټول د دښتو ځیګرخون شول د «بغلان» په وینو
«تخار» په وینو دی، «فرخار» او «فیض آباد» په وینو
په کان کښې وژړل لالو د «بدخشان» په وینو
«مزار» مزار شو د وطن د وطند وستو بچو
«میمنه» مینه شوه د وینو «سمنګان» په وینو
د «صلح کل» «بودا» لمن یې هم په وینو سره کړه
چې یې ځنډب پولې پټې کړل د «بامیان» په وینو
د «امیر بند» د وینو ړنده شو، پنجاب سور ښکاري
«شهرستان» ویني، لړل شوي «مالستان» په وینو
حیات د خلکو په «خوات» کښې په سرو وینو رنګ شو
«بهسود» په وینو دي لړلي، دی میدان په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«ونخی»، «کړ»، «شنیز»، «کړ» «جغتو» دی وینو ولمبول
«خروار» په وینو شو، رنګین شو «زنخان» په وینو
هغه «غزنین» چې ما لیدلی وُ اوس هغه نه دی
بوی د سرو وینو تري راځي رنګ دي ګلان په وینو
«ناور» په وینو دی «واغز» دی سرو لمبو وهلی
«رباط»، «تاسنګ» او د «شلګر» دی هر مکان په وینو
په «قره باغ» او په «مقر» بمونه واوریدل
دښتې او غرونه لمبیدلي د «روزګان» په وینو
د «اورګون» زمکه شوه اورګوټې د لمبو دلاسه
د «وازې خوا» د «کټواز» دی هر میدان په وینو
«شینکی» شوه سره، «دروازګه» سره «سورغر» شو سور په وینو
ښکته او پورته ډوب شو «توبل»، «زابلستان» په وینو
«ارغنداب» ویټې شو، «کرز» ویټې، ښاو خوایې ویني
«بولدک» په وینو، هم یې ډوب کړ «ارغسان» په وینو
په «لښکرګاه» کښې د لښکرو ویني وبهیدې
«موسی کلا»، په وینو سره شوه، «هلمند» وران په وینو
په «فراه رود» د وینو رود د افغانانو ګډ شو
«شینډنډ» د وینو ډنډ شو، لړزند شو «سیستان» په وینو

(c) ketabton.com: The Digital Library

«هرات» په يوه ورځ کښې د برش زره بچي مړه وليدل
هم د «بادغيس» ، «مرغاب» په وينو دي «لامان» په وينو
وطن په وينو باندې رنګ شو کلي - کلي رنګ شو
خو ماره نه دي تر آخره ظالمان په وينو
د وينو - وينو په لار ولاړم د وطن په غنم کښې
سمه په وينو ، غر په وينو ، ګلستان په وينو
ملي ماتم يې د افغان اولس په خلکو راووست
خوله مې د وينو خوند کوي ، سورمې بيان په وينو
د کوڼدو ، رنډو ، خويندو ، ميندو چيغې هره خوا دي
چې يې وحشيانو لوغړولي دي خپلوان په وينو
تاريخ مې پاڼه - پاڼه واړاوه په وينو پسې
لګر د دوی د بل چا لاس نه دي داشان په وينو
د ټول تاريخ د وېښو پاڼې يې په وينو وللې
تر دوی شول وروسته هلاکو او چنګيزخان په وينو
عبدالرحمن له کرکې يو څو څلي جوړ کړل
دوی سراسر ورزنګاوه هر يو مکان په وينو
خو ناحق وينې يې لاس ناخلي له لمنې څخه
څکه لړلي وي ټول عمر قصابان په وينو

د بادروان له شرمه ډك مړنې به هېر نشي د حيا
هغه ترکۍ چې یې سور وُ هر "پرمان" په وینو
امین دلوی خاین په ترګه ورك شو، سپك شو پسې
روسي باداریې کړلو موږ سره دخپل ځان په وینو
کارغل به هم د پسر ژړ د وینو په بهیر دوبیږي
چې له اوله وُ وطن ته را روان په وینو
داد افغان وینې به نشي بې بدله پاتې
ژړ دي خولې بکړي خپل واره دښمنان په وینو

۱۳۵۸/۱۰/۲۳

کابل

عاشوره

راد بره شوه دکال د درانه غم ورځ
هغه ورځ چې یاده ده د لوی ماتم ورځ
شوه حرامه آرامي په اهل بیتو
سره شوه، توره شوه له غمه محرم ورځ

۶۲/۷/۱۵

۱۰ محرم ۱۴۰۵ هـ ق

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نور څلی

د ګرېالي غازي او سرلوړي شهيد

مولوي شفيع الله په ياد کې

هغه غازي چې يې د توري شپې په تور زړه کښې
د تو غنديو د نور کرښې هر خوا ايستلې
د حق رڼا به يې د زړه ستر ګوته نور ورباخښنه
رڼې ګولۍ يې د هدف په لور رسا ويشتلې

* * *

هغه غازي چې د باطل په سنګرو بوباندې
په عقابي غوړځنګ په لوړ جرأت بريدونه کول
د دښمن زړه ته يې رسا د توري خرپ رسېده
په خپل وحشي دښمن يې سم - سم ګوزارونه کول

* * *

هغه غازي چې د جهاد ډېوې يې بلې کړلې
د کابل ښار په زړه کښې څرچې ان د ارګ په خوله کې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په خپل رسا-رسا ګوزارې بې حسابه ورکړل
د دين او خاورې دښمنان د رسوا مرګ په خوله کښې

* * *

هغه غازي چې د باطل غزنه يې غلى کړلو
د حق دلارې د راکټ په لړزوونکو ډزو
د روس د ظلم، استبداد او د فساد ځاله
پرله پسې برې ويشته په نړوونکو ډزو

* * *

هغه غازي چې هر غازي ورته د ستر ګو تور دې
ده ته دعيوکه به دتور، که به د سپين ګونډۍ
چابه چې زړه د روس کړ نخښنه د زړه سر دې دده
دده نظرکښې يو د کفر بل د دين ګونډۍ

* * *

هغه غازي چې زور، زارى او زر پرې نه چليدل
د عارضي سولې، تسليم په لاره تللى نه شو
سر لوړي ژوند د ژوندانه عالي هدف دې دده
سر يې بايللى شو خو چا ته کښېنولى نه شو

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغه غازي چې عقيده او جهاد ژوندۍ ورته
کوه صاف نه بې په صاف زړه جهادونه کول
په هر مصاف کښې به يې ريو ښکلولې يې پښې
کړل تار او مار بې چې د ښمن به قطار ونه کول

* * *

هغه غازي چې يوه لحظه يې هم آرام نه کاوه
وايې: آرام شو د ژوندون د لوړ مرام په غېږ کښې
شفيع الله ؤ شو شفيع يې الله ولاړ الله ته
شولو آرام د خپلې توري د نيام په غېږ کښې!

* * *

خو غازي نه مري، شهيد نه مري، هغه تل ژوندى شو
ظاهره ښکاري چې زمونږ نه لوى غازي غلى شو
چې تر قيامته کړي رڼا او تر آسمانه رسي
شفيع الله د دې ځلانده ښکلي نور ځلى شو

* * *

۱۳۶۴/۴/۳

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بت پرستي

تا پستي کړه ، ما سستي کړه ، ده چستي کړه
را نه لاندې يې د پلار نيکه هستي کړه

ها دې ياد دي زه د حق په مينه مست ومه
اې دين زاهده! تا به بد مستي کړه!

د دارېنو سرخرويي مې شوه په برخه
چې په وينو مې خيشته خپله هستي کړه

که پرون مې سومنات کښې بُتان مات کړل
نن مې مانه د مادې بُت پرستي کړه

چې کلونه په رنګونو کښې وه پټه
ښه رسوا مې اوس وحشي کمونستي کړه

۱۳۶۱/۱/۱۵

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

زیری

زه وُم شاعر!

زه د وطن شاعر وُم

ما د وطن د عشق نغمې ویلې!

ما مې اولس ته ترانې ویلې!

ما ویښول،

ما پاڅول،

ما هڅول وکړي!

تل د لوړتیا،

د پرمختیا،

د وړاندې تیا لپاره!

زما ارزو وه چې زما ملت هوسا شي هوسا!

شي پخپل کور کښې بسیا!

د تمدن له ګرندې یون سره یون وکوي!

ملې پاڅون وکوي!

په ملي هڅه او تکل وطن آباد کاندې!

(c) ketabton.com: The Digital Library

په مینه - مینه

* * *

خود پردیو ګوډاګیانو پکې شوکه وکړه ،
داړه یې وکړه ،
دداړې له لارې واک ددوی شو ،
دوی خپلواکي په بل واکي ورکړه ،
د بل په واک کښې یې زموږ آزاد ملت ورکړ ،
له هرڅه تېر شول ،
خپل تاریخ او خپل کلتور یې پرېښود ،
پرخپلواکۍ مین ملت ته یې په غاړه باندې ،
د پردو ژغ کېښود !
نو زه به شاعر وُم ! د ملت شاعر !
خود نغمو او ترانو په ځای به ساندې وایم !
په خپلواکۍ ، په آزادۍ پسې به ژاړم - ژاړم !
تش په ژړا نه شي ،
او س وخت د ژړاګانو نه دی ،
دا خپل ملت به یو ځل بیا پا څوم ،
بیا مخ ـــ وم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

زه باوري يم !

زما خلك غلامي نه مني ،

د بل تر ژغ لاندې ژوندون نه مني ،

يون كوي

د روڼ تاريخ رڼا او سره لاره ترې نه هېرېږي !

د وی په دې خپل پنځه زركلن تاريخ كښې :

لوېږې ګاللي يې كوربه او غريبي ګاللي ،

خو بل ته نه دي تسليم شوي ، غلام شوي نه دي !

د وی په خپل دې پنځه زركلن تاريخ كښې :

د پرير غلګر ، د پردا په ماز لېدلي ،

د دوی په خاوره بلوسېدلي ، له هر خوا راغلي ،

راغلي دي ، يرغل يې كړی ، بلوسېدلی هم دي ،

خو پاتې شوي نه دي پر ته ژوندي تللي نه دي ،

چا سر خوړلی ، څوك برايه ن عوندی تېښتې تښتېدلي ،

وطن فروشه افغانان يې بېګانه بللي ،

په هماغه لار يې لېږلي ، چې باد ار يې تللی ،

ژوند ترې نه دې پرېښي !

(c) ketabton.com: The Digital Library

شاه شجاعان یې هتول په ګور منډلي !

* * *

اوس هم همغه وینه شته لا سره شوې نه ده !

اوس هم همغه مینه شته لا زړه شوې نه ده !

اوس - اوس هم شته د وطن دوستو افغانانو بچې

نه په پرېږدي دلته په دې پاک خاوره ،

پردي تېرزن ،

د دوی ځایي ایجنټان

د دوی په روبلو اخیستي شوي داخلي نوکران !

* * *

که باور نه لرې نو ورشه نورستان وګورې !

د کونړ لوټه - لوټه ،

کلي - کلي

هلته تنګاب ، بلخ ، سمنګان وګورې !

پکتیا ، اورګون ، هرات ، هلمند او بدخشان وګورې !

هټولو ځوانانو ،

زړو - ښځو

او وړو - زړو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په نهورتيا او په ميړانه،

سينې سپر کړلې

د توپ ګولو ته،

د ټوپك ښليك ته،

د دوی سرونه ټانكولاندې كړل،

خوټيټ نه شول،

د بل نوكرته، د پردوا مرته؛

غاړه يې ورکړه، خو په غاړه يې قبوله نه کړه

د مړ ئيتوب كړی،

غاړه يې خلاصه کړه وطن ته

او ملي تاريخ ته!

دوی قرباني شول د وطن په مقدس جهاد کښې؛

* * *

زه باوري يم چې دا سرې وينې به رنګ راوړی

د آزادۍ د ناوې لاس به سره کا

افغان ملت به يوځل بيرته کړي آزاد تنفس،

په چل آزاد،

د ميړنو هيواد کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه باوري یم چې دا کیږي
او ډېر ژر کیږي،
دا د آزادو میړنو وطن غلام نه پاتېږي!

* * *

زه د ګړیو ګل د آزادۍ سپېڅلې ورځ وو وینم!
بیا مې په زړه کښې بل ارمان نشته،
بیا نو که مرم نو ډېر هوسا به مرم!
په خوشالۍ به مرم،
زړه خوښي،
په خندا به مرم!

زه باوري یم چې وطن به آزادیږي زما
خو که زه مړ یم په دې منځ کښې
نو خوږو ملګرو!
تاسو ته هیله کوم،
خواست کوم،
غوښتنه کوم!
چې د وطن د آزادۍ په مقدسه ورځ
زما تر قبره څوک را واستوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ما ته زیری د وطن ـــــ د آزادۍ راکړي
زه به په قبر کښې خوشاله شم، خندان به شم
زه به په قبر کښې هوسا شمه، آرام به شم
د ازیری ـــــ
ما ته دی د ژوند زیری!
د نوي ژوند
او د تل ژوند زیری ـــــ!

۱۳۵۷/۱۲/۲۳
کابل

د ورشو، ورشو*

چې د هتول جهان نیول یې وو په نیت کې
ها حریص تر اوس ساحه د پښو شوه تنګه
چې بې سره پکښې هره خوا یې خــــر وُ
قطبي خرس ته د ورشو، ورشو شوه تنګه

* لومړی ورشو د پولینډ د پایتخت « وارسا » او د وهم ورشو د ځمځای « په معنیٰ ده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پخه لار

په وطن چې د وحشت سیلۍ خوره شـــوه
هرې خواته ویرانه شوه - ویرانه شـوه

ورځ وې سپینه، شپه وې توره په دنیا کې
خو زمونږ ورځ هم سره او شپه هم سره شوه

آرزوګانې مې د ژوند شوې ځوانیمرګې
د ولسه نږ ښکارې هر لورته جنازه شـوه

کړیوانونه ترلمن پورې بېرته شول
د کفن خبره پاتې شوه، زره شـوه

عرش پرې نولي له آسمانه د نور څاڅکې
چې سنګر کښې د شهید وینه د ېوه شوه

اوښکې لاندې کړې د وینو بهیرونـو
د غمونو قافله د ېره درنه شـــــــوه

آزادي به پرې سرلوړي ځي «رفیعه!»
په سرلوړو ګړو چې لار پخه شـوه

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځاروي ګوند ترانه

په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
چې ترېږي نابغه ځوک قهرمان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا!
«نور به نه وي استثمار د فرد له فرده
بڼ مو پاك كړ د انسان د پښوګرده»
د غوایه غوبل دل كړې هر انسان دی
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی
امبا! امبا! امبا!
هورا! هورا! هورا

* * *

«نور قابض زموږ ملکري په هر څه دي
که غوجلي، که ځنګلونه، که وابښه دي
په خپل واك مو شر و كړې چور تالان دی»
په ژوبڼ کښې خوشالي ده چراغان دی»

(c) ketabton.com: The Digital Library

امبا ! امبـــا ! امبـــا !

هورا ! هـــورا ! هـــورا !

* * *

ای د ښارو ، ملکرو خوږو ښځو ، خوشالیږئ

ویرانونکو مونږو ته خپل دی پری ږیدلو ږیږئ !

ګلان خوری په بریوو کښې بی تاوان دی !

په ژوبن کښې خوشالي ده چراغان دی

امبـــا ! امبـــا ! امبـــا !

هـــورا ! هـــورا ! هـــورا !

* * *

د خوګانو مشري د بر، وبر افتخار دی

د غوایه بغـــاوت نوی ابتـــکار دی

د ښارویو نهضت توند پرمخ روان دی

په ژوبن کښې خوشالي ده چـــراغان دی

امبا ! امبـــا ! امبـــا !

هـــورا ! هـــورا ! هـــورا !

۱۳۵۸/۷/۲۳

پیښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

وينه او مينه

وينه په مينه توئيدو تر پيدا

پر کومه مينه ؟

د وطن په مقدسه مينه!

په هغه مينه چې ترې پاکه بله مينه نشته

او هغه وينه چې ترې صافه بله وينه نشته

دا وينه جوړه د وطن د مور له تيونه ده

دا وينه وينې د چينو له سپينو پيونه ده

دا د وطن د مور له وينې ده

له مينې ده

دا د وطن په لار تويېږي

زرغونيږي پرې،

تازه گلونه،

سره گلونه،

د لاله گلونه،

په پسرلي تازه کوي د وطن د بنستي غرونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وطن په لار توییږي له دې وینې قربان!
چې د وطن ناموس خوندي کړي له دې مینې قربان
وینه په مینه تو یید و ته پېدا
په کومه مینه؟
د وطن په مقدسه مینه!

۱۳۵۸/۲/۱۰
وردګ، آبدره

سالنګ که سالنه*

"هندوکش" موله ازله عدوکش دی
چاچې کړې پرې تېرې، تېرې یې شنه دی
خو روسانو چې یې زړه تر عوږ ورلنده کړې
دوه یې وخوت ویل: "سالنګ نه دی سالنه دی"

۱۳۶۱/۸/۲۰
پېښور

---

* داتوره په سالنګ کښې د شوروي روسانو د مرګ داریدلو په ارتباط ویله شویده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمونیستي

خلک قتلول "بشر دوستي" بولي
کور د چا په زور نیول "دوستي" بولي

جنګ او تجاوز ته نوم د "سولې" ږدي
حق پایمالول "حق پرستي" بولي

چور ته، لوټ ته "عدل"، "مساوات" وايي
لوټ تېری "د سولې همزیستي" بولي

روس ته غلامي کول "شرف" ګڼي
لار د آزادۍ نیول "پسـتي" بولي

کور په کور نفاق کرل "وحدت" شمیري
حق جهاد د دین پر "بانډیستي" بولي

فسق، فساد "اخلاق" او باطل "حق" ګڼي
ټولې بشري هستې "نیستي" بولي

هر څه یې چې په چې په قاموس کښې وي
ګرانه بس همدا "کمونیستي" بولي

۹ / ۱۰ / ۱۳۶۱ پیښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وينو رنګ

په ګلبڼ کښې پاڼې شوې دي ګلـونه
پرې راغلي د خزان دي سره بادونـه
سرو لښو دې سره ګلان له منځه وړي
پاتې شوي يې اغزي د باغ په خـونه
طبيعي پسرلی سـره خـزان تالاکـړ
ګل ګيډيو ته يې واچول اورونـه
د غوايه غوبل هرڅه سره دل ول کـړل
په وطن وکړل غويو غـوايه کارونـه
د روسيې د کښت له پاره يې قلبه کـړل
که کورونه وو يا وو ودان ښارونه
ودانه يې کړلې ورانې په بمونو
پرې يې کر کـړل د ځوانانو تاند سرونه
ځوک يې کړل په تراکټور ترخاورو لاندې
په چا تېر شول د روسيې درانه ټانکـونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک د ماشینګنو، څوک د توپو شول
چا ته ګور کړل الوتکو خپل کورونه
نه واړه او نه زاړه ترې په امان شول
قتل عام شول: ښځې، وړوکي، زلمي، نجونه
څوک هجرت ته شول مجبور له ګران وطنه
په چا ډک شول په وطن کښې زندانونه
زندان څنګه د قصاب قصابخانې دي
پرې کوي پکښې غوږونه او لاسونه
په برقي ډنډو وهل دي ځورول دي
په ژوندوني بېلوي ترې پوستونه
درسته ورځ وژل دي، وینې دي، وحشت دی
څړوي یې په ریشمو لکه پسونه
چې شعور یې وُ، چې درک، چې یې احساس وُ
مخ په ګور شول چې ور اوښتل محونه
چې عالم، چې په شعور، چې بادانش وو
پرې انبار یې کړل د خاورو انبارونه
چې وطن ورباندې ګران چې وطندوست وو
د وطن دښمنو پرېښول مېړونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پردیو زر خریدو نوکـــــرانـــو
د وطن په بچـــو وکـړل ستمـــونه
څو باور دی چې داوینې به رنګ راوړي
شي پرې تاند به مو باغونه او راغـــونه

۱۳۵۸/۹/۲۳

وردګ، آبدره

سرونه کړل

خلک په شاره هم ګلونه کـــړي
یار* په ورانه کښتي بمونه کـــړي
ودانه ورانې خلک ژوندي غښتوي
سر غښتول نه دي، سرونه کـــړي

۱۳۵۸/۲/۲۱

کابـــل

---

* یار د لته د ملګري، رفیق، تواریش په معنیٰ دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

للـــون

د وحشت لرې له فضا، نه به خوريږي، ځي بـه!
د ايمان لاس به په باطل باندې بريږي، ځي به!
د نور د کرښې خنجر ننووت د شپې په زړه کې
نور د تيارو د رنګو وينـه به وچيږي، ځي بـه!
د وصال لمر د غره په څوکو راختونکی سبکارې
د بېلتانـه د واورې غرونـه اوبه کيږي، ځي به!
نه به له ياره سره څـُـر خپل اشنا ديار تـــه
د رقيبانو سره مخونه به توريږي ، ځي بـه!
د برې زړې به زرغون شي د شـهيد په ويـنـو
دا هرزه بوټي په للون له منځه خيژي، ځي به!

۱۳۶۱/۱۰/۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا وطن

دا د افغان وطن دی ،
دا افغانستان وطن دی ،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي ،
په وینو سرې دي او رنګینې دی !

* * *

دا د افغان وطن دی ،
دا د اتلانو کور دی !
دا د وطن په مینه مستو شازلمیانو کور دی
سرونه ږدي په خپل وطن ،
خود چا پښو کې نه ږدي ؛
له افغاني غروره ډک سرونه !
د وطن ننګ کې ،
د ډګر په جنګ کې ،
خوښیږي مرګ ته ،
هیڅ وخت نه خوښوي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کور په منځ کښې د تلتك مرګونه

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د عقابانو ځاله ،

دا استعمار قفس ته نه ننوځي غاړه !

په خپله پاکه او آزاده خاوره ،

کله پرېږدي د بل ناپاك پلونه !

دا استعمار بابنې په ځمکه ولي ،

د دوی ځايي کونګان په خاور و منډي ،

نه پرېږدي ، نه پرېږدي

په خپل دې مقدس وطن کې

د مردارخورو ټپوسانو د وزرو ټپېدل !

* * *

دا د افغان وطن دی ،

دا د مېړنو مېنه ده !

دلته پردي تېری کوونکي تم کېدلی نشي !

که شي پښېمانه هم په تېښته - تېښته ،

سرونه وړلی نشي ،

(c) ketabton.com: The Digital Library

که په ژوندیو پښو راځي
په مړو پښو بېرته وزي،
ځینې بې بېرته هم په هیڅ شکل وتلی نشي
په تېښته تللی نشي
سرخېل ساتلی نشي
دا د افغان وطن دی،
دا افغانستان وطن دی،
د تاریخ پاڼې یې زرینې دي
په وینو سرې دي او رنګینې دي .

۱۳۵۸/۲/۱۰
وردګ، آبدره

د شهید وینه

که سینه سینه د کابل سینه
ته چې رالوېږې تر اباسینه
سوات ته ښېږ ورکړې خوږې ګټه نشي
په یون کښې ساتې د شهید وینه

اټک ۱۳۶۴/۶/۱۲

څه ونه وايې؟

په ملک د بل حکمراني ده چې څه ونه وايې؟
د سره ښکېلاک خر دواني ده چې څه ونه وايې؟

کړي وطندوست وطنفروش، انقلابي قلابي
د ټوټمتونو پرېماني ده چې څه ونه وايې؟

که خپلواکي غواړې چټک ځه د زندان په لوري
د مېني مينه زنداني ده چې څه ونه وايې؟

که سر دې ټيټ نه کړ تېښتېږي د برچې په څوکه
سر ايښود ل لو يه ځواني ده چې څه ونه وايې؟

د عوه د ټول انسان کوي فکر يې سيمه کې دی
دلته تراوسه ځانځاني ده چې څه ونه وايې؟

د سردارانو امتياز دی او س د دوی ميراث دی
په عيش او نوش زندګاني ده چې څه ونه وايې؟

ماهر درزي تور استعمار ته سره کالي واچول
رنګ دی بدل زړه خاني ده چې څه ونه وايې؟

(c) ketabton.com: The Digital Library

که تن زندان ته، سر مې دار ته، ځان مې ګور ته در ومې

مقابله مې ايماني ده چې څه ونه وايې ؟

۱۳۵۷/۸/۵

کابل، باغ بالا مینه

جبه‌زار

پلار وطنه «جبهه» څه دې بر «جبـــــه» ده

د چا پلار وتنه نشـې ځنې کــرلې

له کابل نه کــه کا، بل لــوري ته هڅــــه

په تابوت کې مړ «جبې» پورې شي تــللى

* * *

پلار وطن جبهې ته ورچې شي ســــړى

د چا پلار وتن جبې نه نه شي کــــړى

«سيل هله وي خبښتن چې دخره راشي»

بيا ايله «مــــردار» غونډى تر ځان شي وړى

۱۳۶۱/۹/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

دشمال له خوا شمال دی

د افغان په پاکه خاوره، نوې دوره راخورېږي شوې
د توپونو، د ټانکونو، د ټوپکو، د بمونو
د شمال له خوا شمال دی، را خوځېږي، راتوندېږي
د آزاد ملت په کلیو، په کورونو، په باغونو

* * *

دا ټوپان د غلامۍ دی، دا توپان د بربادۍ دی
غوارې وران کړي زمونږ کلي، غوارې وران موکړي کورونه
غوارې وباسي له بېخه، خپلواکۍ سمسوره ونه
چې ورکړي مو پلرونو دي د وینو بارانونه

* * *

دا د نوي وخت انګرېز دی، دا د روس سور استعمار دی
په خوږو کې يې ترخه دي، په پستو کې يې زېږه دي
تر انګرېزه خوشحال تېر دی، خونيرنګ او رنګ يې بل دی
هغه يې په خوله نشته، چې نيولي يې په زړه دي

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

دلستوهني ماران روزي ملتونوته په کور کښېني
توږد ميدان شي جوړولی ، ډېر پياوړی مداري دی
سرې ريتارې کړي ورپورې ،څه وي يې په ميدان کې
بې خبر خلک پرې راټول کړي دا يې راز استعماري دی

* * *

کور ، کالي ، ډوډۍ شعار دی ، وږي خلک پرې دوکه کړي
خولې يې ډکې له اوبو شي ، چې ورګډ يې په اوبو شي
چې لا هوښې دې سره سيندته ، هر هر څه ورځني يوسي
د غه وخت چې په ځان پوه شي ، په توبو شي ، په توبو نه شي

* * *

تن راغلي هدا ورځ ده ، په وطن مو افغانانــو
په ميدان د سياست کې خوښې شوي سره ماران دي
ډولکي د روس ته ناڅي ، کله څملي ، کله پاڅي
خوروي په ملک کښې زهر ، ډېر بې رحمه دښمنان دي

* * *

بدل کړي يې خپل رنګ دی ، هر يوکار يې د نيرنګ دی
را روان په نوې لار دی داد عصر استعمار دی

←- - - -

(c) ketabton.com: The Digital Library

په رنګوپې غلط نشې، نیرنګونې رسوا کړه
د افغان اتل ملته! بیا دې وار دی - بیا دی وار دی

***

د تاریخ عنبرتلیه زویه، بیا پر کار ده ستا میړانه
چې ژوندي درنه یونسي، د ښمنان دې خپل سرونه
ستا په وار به ګوزاریږي، ستا په مټو به ختمیږي
استعمار ته په سرورکړه، څوبې سره ګوزارونه

***

باوري یم! باوري یم! آزاد کله غلامیږي
ولاړ شوي، روان شوي پښتنګان د آزادۍ دي
افغان کړی بیا قیام دی، نن یې بیا ترلې لام دی
وړاندې کړي یې میدان ته سربازان د آزادۍ دي

***

بیا دک شوي سنګرونه، بیا په غرونو کې مورچې دي
بیا جګړه ده په ټوپکو، په چړو او په لښتونو
بیا د توپ او رد ټانکونو، د بمو مقابله ده
په تبرونو، په لورونو، په ډبرو، په سوکونو

***

(c) ketabton.com: The Digital Library

بیا راسي خبرونږ د ملت د قربانیو
د افغان د میړنوالي ، شهامت او د بریو
په ټوپک نیسي توپونه ، په دلګي نیسي غونډونه
په تش لاس به تانک ورخیژي روسان نیسي ترمریو

* * *

بیا سره کړي یې ده زمکه ، د دې وخت سره استعمار ته
د «ګوره » په سرنوشت یې اړولي « سره روسان ،، دي
بیا د سرپورتر کولو که خدای کاندې بېرته نه دي
په کاري ګوزار به یې ویشتي د لستوڼي سره ماران دي

* * *

له سرو نونه تېرېږي ، په خوبنو، خوشالیو
له وطنه نه تیرېږي، په لویشت - لویشت به یې دي سرونږ
چې سمسوره شي ، چې شین شي چې آباد شي، چې زرغون شي
سپېروي پرې د سرو وینو، خوږې سره سیلابونه

* * *

باوري یم ، باوري یم ، غلامي په ختمېد و ده
را نژدې اتل ملته ! اوس شیبې د خپلواکۍ دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو ورځو به څو شپو کې، نتیجې به راوتـــلو
د غازي د میړنوالي، د شهید د قربانۍ دې

۱۳۵۸/۴/۲۵

وردګ، آبدره

ستالين او امين

د هر ظالم خونخوار وینتیا ده چې "ستالين" دی
څو سل ځله اوس اوښتی تري «امين» دی
خلک وژني، کلي سیځي او ښار وران کړي
د ملت په کور کې جوړ ملي ناورين دی

۱۳۵۸/۲/۲۱ کابل

یو بیت

زما د ژوندانه بې ثباته تلون کې
زما د فکر رخته بنه شوې زوړ نه شوې تازه شوې

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

توقفگاه زمان

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
افسانهٔ سازقرن
اینجا همینجا
هزارها هزار
انسان این وطن
فرزند این خاک
سرمایهٔ ملی
درخاک وخون چومرغ نیم بسمل تپیده است!

* * *

اینجا پلچرخیست
زندان بس بزرگ
اینجا کتاب نیست
قلم درقید و بند
رادیو وتلویزیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

بودن بود گناه
تلاش علم وفضل
جرمیست جرم سخت !

* * *

اینجا پلچرخیست !
زندان بس بزرگ !
اینجا زمان نما
آهسته میگردد
آهسته - آهسته !
اینجا ثانیه گرد
اینجا دقیقه گرد
اینجا ساعت نما
یک از دیگر آهسته میگردد .
به پیش نمیرود
گویا که درینجا توقفگاه زمان است !

کابل، پلچرخی ۱۳۵۸/۱۲/۱۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ننګ تدبير

لاس مې که خلاص دی خو په ذهن مې زنځير پروت دی
چې ګران وطن مې د پردو په لاس اسير پروت دی

له ما نه مه غواړئ خوښي، خندا، هوس خوشالي
چې کور په کور مې د ملت په کور کښې وير پروت دی

روښن فکران، رښتين فکرانو ټول خواره واره کړل
څوک په مرستون، څوک په زندان، څوک په بونير پروت دی

ملت ويرجن، چاپير ويرجن، زمکه آسمان ويرجن دي
زما په شعر د ويرجن محيط تاثير پروت دی

د وطن زويه! په تا وخت د امتحان راغلی
د تا په غاړه د وطن د ننګ تدبير پروت دی

۱۳۵۷/۱۱/۲۷

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوړېدلی؟ افغانستان

که وه ونه، که کلا وه، که انسان
چې د زمکې پر مخ وو څه شی ودان

په ټانکونو، په بمونو یې هوار کړل
ښه یې وغوړاوه ګران افغانستان

د کورو په ځای یې وویشل ګورونه
خو بې شنختې او بې نښې، بې نښان

د کالو په ځای یې خلاص کړو له کفنه
نې راپرېښوده لمنه، نه ګرېوان

د ډوډۍ په ځای یې وینې را خوراک کړې
کړل ماړه زموږ په غوښو یې لېوان

کړل یې لوټې - لوټې کلي، لوټ کورونه
په لوټمارېسې خواره شول لوټماران

کور، کالي، ډوډۍ یې واخیستل له خلکو
په وژنه یې هم اړ نه شول خلقیان

(c) ketabton.com: The Digital Library

خوك د باندې ، خوك په بند کې ترتیغ تېرشول
شول خواره واره ، خواږه - خواږه یاران
چې تودې به پرې زموږ مشاعرې وې
بیل شول هغه شاعران او ادیبان
نه یې لوری ، نه لودن ، نه یې درك شته
شول بې پتې د وطن د پت زلمیان
د وطن دښمنو کړل د حمڅکې زړې
د وطن په مینه مست خیالي ځوانان
توې شوې دومره وینې په وطن کښې
نه یې اوښکې شي وتلې ، نه باران
د برچې او د نېزې په څوکه باندې
خاینانو غوښتل ځان کړي امینان
د برچو او د نېزو تر څوکو لاندې
د دوی زړه ؤ صادقان کړي خاینان
خبر نه وو چې وخت نشي غولولی
چې خاین او امین بیې دی زمان
روسیه شول هم ملت ته هم تاریخ ته
په روسیه باندې یې وپلوره ایمان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دوی زړه ؤ چې افغان د روس غلام کړي
روس ته وسپاري آزاد افغانستان

خبر نه وو چې زمري په زنځیر نه دي
په قفس کښې ژوندون نه کړي عقابان

دوی پوه نه وو تل به دا افغانستان وي
په جهان کښې څو ژوندي وي یو افغان

چا چې کړې ده سودا د ملک پلورنې
دي منلې یې په ګور شاه شجاعان

چې سپک ګوري د وطن د مور لمن ته
سپک په ژوند وي هم په مرګ دا حرامیان

د تره کي غونډې مري د لښ له لورې
شي ناولې روح یې باد سره روان

د امین غونډې د سپي په شان مردار شي
د پلیت مړي یې قبر وي ویران

چې اسلاف یې اول سپک او پسې ورک شول
دې اخلاف یې هم په دې لاره روان

دا وطن د ښکېلاکګرو هدیره ده
ژوندي راشي، مړه هم نه شي ایستی ځان

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان ملت وطن افغانستان دی
د لته ژوند کړای شي رښتيني افغانان
چي راغلي بېرته نه دي ژوندي تللي
د بهر قوي استعمار گر د دې جهان
دا وطن د آزادۍ په خښته روغ دی
دی تل ژوندي غلامۍ نه په امان
آزاد و ، آزاد به وي ، آزاد به اوسي
آزادي یې ده لیکلې په فرمان

۱۳۵۸/۱۱/۱۷

کابل

دُرداني

د ماشوم په لاس مي ورکړې دُرداني
څکه داسې شوې داني - داني داني
چي له شونډو نه یې هیڅ شرلای نشو
نن په ما باندې رشید کړې زماني

۱۳۶۲/۱۱/۱۹

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

مناجات

بيټ نيکه عليه الرحمه يو مناجات ويلی ؤ :

دا وګړي د هرګړي خدايه !

لوي خدايه ! لويه خدايه!

څو کله چې په داؤد خان کښې زموږ هيواد وال د بېکارۍ له لاسه ايران او عربستان ته په مزدورۍ پسې ولاړل ، په عربستان کښې به څوروول کېدل، شړل کېدل او سپکېدل او په ايران کښې به کله د قاچاقبر په نامه اعدامېدل او کله به يې نور زجرونه ګالل نو زه دې حالت وځوروولم او د بيټ نيکه د مناجات څواب مې په دې ډول وواييه :

[۱]

دا وګړي د هر شول خدايه !

لويه خدايه ! لويه خدايه!

د خوراك او څښناك په غم کې خواره شوي په عالم کې

له عربو تر ايرانه لاڼهاند او سرګردانه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د روژې په لمبه بنوري   دي بې ستوري او بې سیوري
لېږ د بېدلي له خپل ځـایه !
لویه خدایه ! لویه خدایه !

د دوی مېنې کوي کېنې   د کوي د نور وخښې
بشري قوت بې دروې   هومره مومي چې بې شرمې
د پردو له خوا ځوربږي   د مړښت په ځای مړکېږي
ژوند یې غم دی سرتر پایه
لویه خدایه ! لویه خدایه !

د اولس وینه وچیږي   د څو تنو جام ډکیږي
د کېږدۍ زامن هېرشوي   د بنګلو خښتن ډېر شوي
هغوی ورځ په ورځ خوارېږي   او دوی ساتې په سان مړېږي
لوی واکمن شو رانمایه !
لویه خدایه ! لویه خدایه !

نو له دې نه دي هم تېرشي؟   د دې ورېو شمېر دې ډېر شي؟
وږي تږي دې زیاتېږي؟   بیا له لوږې دې مړه کېږي؟
داسې ژوند سنه دی که مړینه؟   چې مړ ژواندې ژوند کوینه؟
د تاخه ده سپکې رایه !
لویه خدایه ! لویه خدایه !   کابل ۱۳۵٦/۲/۲۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو کله چې د غوایه ترغویل وروسته په ۱۳۵۷ کال کښې په افغانستان سره بلا را نازله شوه او زمونږ مادي، معنوي او بشري هستي یې ونغړله د خپل تیر مناجات په ځواب کښې مې دالاندې مناجات ووایه :

[۲]

دا وکړې ورک شول خــــدایـــــه!

لویه خــدایــه ! لــویــه خدایه!

سور وحشت پرې رانازل شو   یو د بل د سر قاتــل شـــو

د سرو وینـــو سیند روان دی   اور دی، وینې دي، افغان دی

هیواد ټول په وینو سور دی   وحشیانه قتل او چور دی

وطن وران شو درد نمـــایـــه!

لویـــه خــدایـــه ! لویـــه خدایه!

لوټماران ورته راغـــلي   مال او سر ته یې دي غـــلي

کور په کور باندې ویر خور دی   د چاپلار مړ د چا ورور دی

هر لور وینې - وینې - وینې   کږه شوې دي ترې میـــنې

هر خوا ږکه له وای ــــــــــ وایـــه

لویـــه خـــدایـــه - لویـه خدایـه

څوک شهید کړل الوتـــکو   څوک یې مړه کړل په ټوپکو

په چاپېریو تل بمونـــــــه   پرې یې بل کــــړه سره اورونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک خوراک شول د کولیو   د وحشت د سرو ږلیو

د چا کور وران شو له ځـایه

لویه خدایه! لویه خدایه!

څوک ژوندي په ځمکه خښ شول   څوک دځان په وژله خوښ شول

د چا قطع شول سرونه   د چا غوږ پرېښي او لاسونه

څوک تیکه تر کړل خاورو والو   څوک راووتل د بانـدې

ټول په وير شول سرتر پایه

لوی خدایه! لویه خدایه!

دېرې میني وې سپېرې شوې   د وطن هستی ایرې شوې

سره کمونه واره تباه کړل   عالمونه يې فنا کړل

څوک ژوندي ولاړل څوک مړشول   افغانان خواره واره شول

له ماره نه ترګـدایه

لویه خدایه! لویه خدایه!

دا وګړي وو دېر شوي   هرې خواته خواره شوي

په خپل ډک کورکښې وو وږي   د او بو په غاړه تږي

د مرښت په بدل مړه شول   په عمر ناندې ماړه شول

د تا داوه پکښې رایـه؟

۱۳۶۱/۸/۱۸

لویه خدایه! لویه خدایه!

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

درزونه

د حسرتونو په دنیا کې مې عیشونه زیات شول
هومره مې درک زیات شو چې څومره مې دردونه زیات شول

د ښلتون اور مې د زړه خامه حوصله پخه کړه
مینه مې پتنګه شوه چې څومره پرې اوروونه زیات شول

د پروا غزیو مې په بڼ کې سر راپورته کړلو
اغزي که پر شول ورسره زما ګلونه زیات شول

د غلامۍ سره زنځیرونه زیاتي مات در واخله
چې مې په پښو کې په لاسو کې زنځیرونه زیات شول

ښه دي د غوټۍ پر یکړې لاره یې را وښودله
که مې سوچونه، که فکرونه، که چورتونه زیات شول

نور به د ژړا کاروان نه بند دم د سبا په غاړه
زما درانه - درانه غمونه له پرونه زیات شول

د ناکامۍ خپېرو لار د کامیابۍ پرانسته
د نامیندیو په سبب مې امیدونه زیات شول

(c) ketabton.com: The Digital Library

له سرنه تېرو ليونود صف سر لاړي شومه
چې په شلېدلي ګريوانه کې مې درزونه زيات شول

۱۳۵۸/۵/۳۱

ېښور

عقد

قران چې وويني قرآن نه ويني
چې پيمانه وي بيا پيمان نه ويني
عقيدې نه لري عُقدې يې ډېرې
ځکه د عقد سات لوځان نه ويني

۱۳٦۲/۷/۲۷

د اتفاق صف

نفقه يې چې ده نغښتې په نفاق کښې
چې يې شق او تخصص دی په شقاق کښې
کاميابېږئ به هله غيورو خلکو!
چې ځای ورنه کړئ په صف د اتفاق کښې

۱۳٦۲/۲/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

زندان

نه يم زندان کښې،
د شرخې پله په لوی زندان کښې!
زما وطن تر دې زندانه تنګ دی
ځکه په هره خوا کښې جنګ دی جنګ دی
د وطن هر لوری په وينو رنګ دی
هر يو افغان له ژونده نه تنګ دی
د آزادۍ د بل شراغ پتنګ دی
په ډېر اخلاص سرونه ږدي د خپل وطن په لار کښې
د هندوکش غونډې تېښتي ناست دی د دښمن په لار کښې
وطن که تنګ دی د دښمن له پاره هم تنګ دی
په هر طرف د ميړنو غور ځنګ دی
د مجاهد سوک کار د بم ورکوي
غليم ته نوی - نوی غم ورکوي

* * *

نه يم زندان کښې
د شرخي پله په لوي زندان کښې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما وطن تردې زندانه تنګ دی

خو په هر ګوټ کښې روان ؛

د آزادۍ جنګ دی

په دښمن ځمکه تنګه شوې آزادي به راځي

په تودو وینو يې چې کيږي

او به خور هره خوا

په ګران وطن کښې سرخرويي او آبادي به راځي !

۱۳۵۸/۱۲/۲۸

کابل ، د پلچرخي زندان

جوړه

بريژنف سولې (!) ته جنګ کړې دې بې ننګه

خو په جنګ ـ جنګ کښې د سولې مرغۍ مړه شوه

اوس اميد دی چې بيا »سوله« (!) ترې پيدا شي

»اندیرا« له »اندريپف« سره جوړه شوه

۱۳٦۱/۸/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیلاني

نیسه ! لاس طبیبه زخم مې ناسور شو
چې بې تمې شوم ایله مې زړه مسرور شو

غاټول شین وُ چې راشین شو په بېدیا کښې
خوچې ولې خندل ، زما په وینو سور شو

بې له دار چې تر داره ډډروان یم
اوس شوې یوه چې سکني وروروې منصور شو

تل چې ګرځم سر وهلی ، بر وهلی
د علیم له لاسه ملک راته تنور شو

د هیواد د لوړ و غرونو سیلاني دی
دا رفعت رفیع هاله موند چې مغرور شو

پېښور : ۱۳۵۸/۶/۱۱

یوه لنډۍ

ترکیه داسې دې کور وران شه
لکه چې وران دې کړل زمونږ وړ دان کورونه

۱۳۵۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـــور

(د ډېر لنډ بحر شعر)

وطن کور دی وطن ګور دی
وطن پلار دی وطن مور دی
دده نوم د ژوند انځور دی
دده یاد د زړه تکور دی
دده عشق د ایمان زور دی
په بېلتون کښې یې سور اور دی
بل وطن کښې ژوند پېغور دی
چې وطن نه وي ورک لوری
په وطن پسې مې شور دی
استقلال یې
په ما پور دی

۱۳۶۳/۱۱/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د رحمان بابا په لیکه :

د سپېدو خط

شپه او ورځ د ژوند لړلې مې په غم دي
جوړ غمونه مې له غمه سره سم دي

ژوند تېرېږي خوښي نشته، غم را درومي
خوشې واړې ختم، ښادي و بله ضم دي

نړېږم دغه چارې د آسمان دي
او که نه بیتي مې د لوح او د قلم دي

نور و نوره شپه هم ځان ته رڼا ورځ کړه
زما ورځې هم بوښلې په توږم دي

د افغان د افغان دود آسمان ته رسي
سرې لمبې وربان دې بلې د ستم دي

دوطن سکون، آرام یې دی مات کړی
په هر لوري د بمونو زیر و بم دي

په هر کلي، په هر ښار، په هر دیار کښې
د افغان ملت وګړي په ماتم دي

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د وینو ارزاني په وطن وینم
درزه وینې مې مدام د سترګو نم دې
میرویسی فال د بابا په دیوان ګورم
بیا پردی منګولې خښې مې په چم دې
ها کشور چې ده په شعر معطر غوښت
بدبویه پکې خورې د تانک ویم دې
د سپېدو له سینه خطر داسې ښکارې
چې را برې نښانې د صبحدم دې
دې واړه قبر کښې لوی عالم وید ه دی
د رحمان د شعر کوکې په عالم دې

حمل/۱۳٦٤

بریژنف

یا زوی مری*، یا پښې مات**، یا چانماری***شول
چې کاربه کتلې چا افغانستان نه
بریژنف چې په دې خاوره تېری وکړ
شو زېږه چا ود ارمان یې یووړ ګورستان ته

۱۳٦٢/۱۱/٢٢

* لکه چنګېز، ** لکه لوی تیمور، *** لکه ګرګین، مکناټن او کیوناري

(c) ketabton.com: The Digital Library

ويښ

ويښ په هره خوا کښې ويښ - ويښ
په ويښو تکو سرې دي مېښ - مېښ
بشر دې تږې د بشر ويښو ته
څښي يې په مېښ - مېښ، پېښ - پېښ

***

په خولو بشر وايي: بشر غواړي
خو په عمل کښې شور او شر غواړي
سوله، وروري، برابري وايي
خو په ميدان د جنګ شر غواړي

***

بشر د بشمنه به څوک خړ کړ موي؟
بشر دوستان چې سرې لښې بلوي
کله کامبوچ، کله ويټنام پرې سيځي
يو يمني بل يمني قتلوي

(نيمګړی)

کابل / ۱۳۵۷/۱۲/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

انجام

(د تره کي په مړینه)

د وطن مور مقدسه ده درنه ده
احترام يې احترام د احترام دی
پاکه غېږه يې هم پاکه هم سپېڅلې
د هرچا ترحق يې لوړ د حق مقام دی
په اغزو کښې يې هم ګل عوندې ښکلا ده
په خزان کښې يې هم عيش مستدام دی
د رښتينې زوی له پاره يې پر پښو کښې
هم خوبنې ده، هم هوس دی، هم آرام دی
سر پرې بندي د نور و پښه به پرې پرې نږدې
د مرګ لوري ته يې هر د تيري ګام دی
چې ناموس حيا يې ساتي هغه زويه
ګرامي دی، په کابل، کړ په باګرام دی
چې پلو ترې په سپکه ستر ګه ګوري
(خو)
تر بڼکي نه سپک دا نمك حرام دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې خیانت ورسره کړي مخ یې تور پېږي
د وطن خاین په هر وخت کې بدنام دی
چې آبرو او حیثیت یې په بل پلورې
چې د موږ په غیر کښې پروت د بل غلام دی
رسوا کیږي، بدنامیږي، منفورېږي
انتقام یې انتقام د انتقام دی
لعنتونه هر لوري پرې وروېږي
چا چې کړي یې د زویو قتل عام دی
د امین په نوم که وي هم چې خاین وي
د خیانت مزل یې لنډ، آس یې ناکام دی
تره کی غوندې نړکیږي په ټکولو کښې
ترکولي یې چې چا په بم و بام دی
په ژوند سپک شي بیا په سپکه پسې ورک شي
چې یې موږ ته نظر کړی هسې خام دی
مړه یې سپک وي، پس له مرګه هم سپکیږي
دا خیانت، دا یې آغاز، دا یې انجام دی

۱۳۵۸/۷/۱۸

پېښور، بالاحصار

(c) ketabton.com: The Digital Library

اورپورې شو

بهاره مه راځه ګلونو باندې اورپورې شو
چې پرې راتلې په غوټيونو باندې اورپورې شو
چې تا به ښکلې کړل په ګلو، مونږ بې سيل کاوه
په غوټيو ښتو اوګټونو باندې اورپورې شو
د ګل د رنګ د رنګو وينه سرې سيلۍ کړه وچه
هم يې په بوی، هم په رنګونو باندې اورپورې شو
د زيړو ګلو پرځای سرې لمبې تاوېږي يکسې
د پسرلي په چمنونو باندې اورپورې شو
د شګوفې موجونه لوټ کړه د وحشت پوځونو
د ګران وطن تاندو باغونو باندې اورپورې شو
ګلاب، نرګس، مرسل هرييو ځنيل ځای وسوځېدل
په رامبيلونو، چامبيلونو باندې اورپورې شو
د بنفشې، شبو، ببرې څانګې لوخړې شولې
په ميخکونو، ريحانونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې هم يې بوي، هم يې ښکلا وه، هم ميلې پرې کيدې
د ارغوان ښکلو ښاخونو باندې اور پورې شو
د هيڅ افغان له پاره ځاى د آرام پاتې نه دى
هم په فرشي، هم په فرشونو باندې اور پورې شو
چې گل يې پېښې ښکل کړې او دې به تر وربله يووړه
د هغو حورو په پرونو باندې اور پورې شو
چې يې نوميلې پکې وو د پسرلي گلونه
په هغو تورو وربلونو باندې اور پورې شو
نه لاله زار دى پاتې شوى نه خار زار پاتې دى
هم په گلو، هم په خارونو باندې اور پورې شو
د اگران او خوږ جنت نظير وطن لمبه لمبه شو
هم په سارا، هم په ښارونو باندې اور پورې شو
د اور حلقو کښې دي راگيرې د وطن سيمې مو
چې يې په کليو، په کورونو باندې اور پورې شو
چې دوى ته کور ؤ او دښمن تر پوخ سنگر ؤ د دوى
هغو کلاؤ او برجونو باندې اور پورې شو
د ننگرهار د گلو هار پروت د شهيد په قبر
په شنو سمسورو کونډونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

د الیشنګ ، د الینګار سیند وبه سره ښکاریږي
چې د لغمان په شنو فصلونو باندې اوړپوړي شو
د جګدلک د وینو ډک یا قوت لنبه - لنبه شول
د ماهیپر په کږ لیچونو باندې اوړپوړي شو
په شیوه کیو را ښوه شوې د دښمن لښکرې
د کمریو په کمرونو باندې اوړپوړي شـــو
باغ بالا باغ د بلا شو افغانانو لـــــره
فرغه یې فروغ کړه په بنـدونو باندې اوړپوړي شو
بالاحصار اوړکښې ایسار کابل توته - توته شو
ښکلې پغمان په محلونو باندې اوړپوړي شـــو
په استالف کښې لبې - لبې ګولۍ و اوریدې
د شمالي په شنو تاکونو باندې اوړپوړي شو
شکردره او ګلدره داوردره غوندې شــوه
هم یې په غرو ، هم په رغونو باندې اوړپوړي شو
پروان په زړه باندې پریمانه ګــولۍ وخوړلې
د ګلبهار په بهارونو باندې اوړپوړي شـــو
غوربند کښې بندې دي لوخړې د روسي ټانکونو
چې د پنجشیر په زمرګونو باندې اوړپوړي شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

دګل سرخ د نندارو لارې اوس شاړې شولې
د لاله زار په ګلزارونو باندې اور پورې شو
په شهرستان اومالستان کښې ښار اومال تالاشول
بامیان ته ګوره یادګارونو باندې اورپورې شو
میدان ، میدان دخونین جنګ شو، په سرو وینو رنګ شو
تنګي ، خوات په شنو باغونو باندې اورپورې شو
لوګر ، ګردېز په اورکښې پټ شول د اورین بموتو
زرمل اورګوښې اورګونونو باندې اورپورې شو
د آسمان څکو ننبترونو ځای سکرو نیولی
چې د پکتیا په ځنګلونو باندې اورپورې شو
د تاریخي غزني له زړه نه دوړې پورته شولې
په حصارونو، زیارتونو باندې اورپورې شو
په قره باغ ، شلګر، مقر بمونه و اوریدل
د شنه زابل په بادامونو باندې اورپورې شو
د کندهار تاکونه لاندې کړل خونړي ټانکونو
په ارغنداو او په کرزونو باندې اورپورې شو
په لښکرګاه د سره غلیم لښکرې وبلوسېدې
د زاړه بُست په تاریخونو باندې اورپورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سیستان سور اور شو په نیمروز کښې سختې ورځې راغلې
د دلارام په آرامونو باندې اور پورې شو
په ارزګان کښې ارزونګانې خاورو لاندې کړلې
بې غوره خلکه په غورونو باندې اور پورې شو
فراه فرحت له لاسه ورکړ، د دښمن له لاسه
د استقرار په شینډنډ ونو باندې اور پورې شو
هرې دهرې قواوۍ وران کړ په وحشي جنګونو
د مدرسو په منارونو باندې اور پورې شو
د شنه بادغیس پښتو لاخولې په نارنج سپېړلې نړوې
ترشول مات وړاندې په شولونو باندې اور پورې شو
په میمنه کښې یې د امن مینه پرېښوده
د جوزجانې په یادګارونو باندې اور پورې شو
اُم البلاد د خبیثانو په لاس وسوځېده
په هغولو په بېرغونو باندې اور پورې شو
په سمنګان کښې د مېړانې یادګارونه وسول
سنګلې تخار او بغلانونو باندې اور پورې شو
په چاردره کښې ماشومان لکه دورو حلال شول
د کندز کلیو او کوروونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې د واخان د پکړې ول یې د روس پښو کښې کښېنود
د بدخشان په سرو لالونو باندې اورې پورې شو

***

چې به سجدې پکښې کېدلې د پاک رب حضور ته
په هغو پاکو محرابونو باندې اورې پورې شو

کورونه وران ، اوروونه مړه ، تنغري ساړه ـ ساړه شول
د روس له لاسه په اورونو باندې اورې پورې شو

ډېرې مو ولاړې ادېرې شوې ادېرې ایرې شوې
کورونه څه چې په قبرونو باندې اورې پورې شو

تنها ژوندي او ژوي نه دي چې سره اوروسېځل
په زیارتونو مزارونو باندې اورې پورې شو

چې فرش د ګلو به د تورې کېږدې د مخ ته خوروؤ
په هغو دښتو دامانونو باندې اورې پورې شو

هم د کېږدې او هم د زړونو مراندې وسوځېدې
د عشق او مینې په تارونو باندې اورې پورې شو

د سرو او ښانو کاروانونه به نور چېرې لېږدي؟
چې په کېږدیو ، پیشولونو باندې اورې پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

رمې اوس نشته، په ګلو هم ګولۍ واورېدې
په ايلبندونو، څړځايونو باندې اور پورې شو

چې له مستۍ نه به اوبو پکښې ټوپونه وهل
هغو شپلو، هغو ناوونو باندې اور پورې شو

چې به مېلې وې، ساتېرې به وې، سيلونه به وو
په اختونو، په جشنونو باندې اور پورې شو

د ژوند لمحه - لمحه په سره وحشت لنبه - لنبه شوه
په ورځو، شپو، په مهالونو باندې اور پورې شو

چې انتظار به د پردېس لالي کېده ورپکښې
په هغو لارو کندوونو باندې اور پورې شو

ليلا به وينې ټولول، لالى به لوځنګه کړي
چې په لوونو درمندونو باندې اور پورې شو

د خزانونو پاڼې سوې نه دي ايرې - ايرې دي
د بهارونو په هارونو باندې اور پورې شو

* * *

سهار غوبل د غوايه وشو، روس مابنام ته راغى
په سهارونو، ماښامونو باندې اور پورې شو

←

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ثور برج ، د جدي برج په موږ قیامت راوستو
خونه په هسک ، نر په برجونو باندې اور پورې شو

په شپه بندیز ، په ورځ بندیز اتڅوند پر بندیز کښې بند شو
د آزادۍ پر ساعتونو باندې اور پورې شـــو

چې د اسلام او د ملي فرهنګ دښمن پرې راغلـــل
په مکتبو او کتابونو باندې اور پورې شـــو

تنکي ځوانان او ماشومان په اور کښې وسوځېدل
په ناسپړلو ارمانونو باندې اور پورې شـــو

دا اوښکې وینې سره ګډې دي خوناب جوړوي
کړې پر تنکیو کبابونو باندې اور پورې شـــو

چې به رپاند وو د غیرت او د عزت په شمـــال
اوس پر شملو او پلوونو باندې اور پورې شـــو

چې یوې سر قلم او بل به یې نظر قلم کړ
په هغو تورو قلمـــونو باندې اور پورې شو

د پرون هغې مودنن په اور کښې وسوځېدې
د بره تلک پر تکلونو باندې اور پورې شو

انسان یې ناوړي د آسمان فضاله دوړوه کـــه
د مظلومـــانو په آهونو باندې اور پورې شـــو

(c) ketabton.com: The Digital Library

روسیه به څنګه روسیاهي کړې اوس له خلکو پته
چې د افغان په افغانونو باندې اور پورې شو

***

که زما مینه روس کړه ورانه خو مزه یې وکړه
چې هر - هر ځای یې په ټینکونو باندې اور پورې شو
د هر خوږمن افغان په زړه کښې خوښي ودوېده
چې د دښمن په واحدونو باندې اور پورې شو
د هرې بورې مور د زړه د زخمو خولې ورغلې
چې د لیئن په سرو بچونو باندې اور پورې شو
شو بلې یې ورانې عصري زور یې ټول او به - اوبه شو
په زغرو رو جهازونو باندې اور پورې شــــو
د ګران وطن په هره برخه کښې په شور - شوځله
په قطارونو قطارونو باندې اور پورې شو
په دېرو سپو کښې د روس قوي - قوي پوځونه
صفاً صفا شول، په صفونو باندې اور پورې شو
ایمان ترګوره چې توپک په ټانک کښې لاره کوي
په پولادینو مقتلونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کم نظر یې چې کتلي وو غیور افغان ته
د سره دښمن په سرو خوبونو باندې اور پورې شو

چې د جنګ اور ته له روسیې نه پکې تېل رادرومي
په هر هر ځای په دې ټېنکونو باندې اور پورې شو

چې یې د سولې د کوترې کوڅې وسوځول
الیکوپټرو په څرخونو باندې اور پورې شو

هغه سالنګ کښې چې یې جوړ کړ د تېرې له پاره
د روس په سرو وحشي پوځونو باندې اور پورې شو

دارالامان دښمن ته ځای د امن نه ورکوي
پکښې د روس په میخزینو باندې اور پورې شو

چې د اوربل په قومانده یې راډیو سټېشن کړله
د سره تره کي په هډوونو باندې اور پورې شو

چې استخمار کړ روس، خپل بار یې پرې ترځایه یووړ
د خره امین په خرو مغزونو باندې اور پورې شو

دوی کړ نسکور زموږ سرلوړه د آزادۍ بیرغ کړ
د خلق، پرچم په پرچمونو باندې اور پورې شو

انسان دوستي مې یې اوس ټول جهان ته وښودله
د روس په تشو سرو لفظونو باندې اور پورې شو

(c) ketabton.com: The Digital Library

که زما کورې کړ ایره مسکو هم ولړزېده
په کرېملین کښې په تختونو باندې اورپورې شو

***

چې د پولینډ کارګر څوټک دې را اخیستی پسې
د روس په لور او څوټکونو باندې اورپورې شو
چې هم اورس پوه شو چې مارکسیزم دی تریاق د خلکو
چې د مارکسیزم کتابونو باندې اورپورې شو
د کمونیزم شرارت د نیا لنبه - لنبه کړه
په کمبودیا او ویتنامونو باندې اورپورې شو
چې دې پېیلې یو د بل ترڅنګ چمتو ولاړ دي
په ناپېیلو هیوادونو باندې اورپورې شو
لوی قدرتونه یو و بل و ته په شا تېښتوي
ایران ، عراق په اولسونو باندې اورپورې شو
په مونږ قیامت دی خو د زړه دوك به مووږ ته هم ملې
که په دې لویو قدرتونو باندې اورپورې شو
چې زور حق بولي د ویتو حق د هغوی دی پکښې
نور په ملکو ملتونو باندې اورپورې شو

خبرې کېږي نتيجه يې د جنګ اور کړي لاندې
د ژړا په مجلسونو باندې اور پورې شو
افغان سوځېږي او فرياد کړي د نيا هيڅ نه وايي
جوړې يې په سترګو او غوږونو باندې اور پورې شو

***

زلمي اتڼ کوي خو ډول ورته د جنګ غږېږي
اوس د ښادۍ په اتڼونو باندې اور پورې شو
يتمې پېغلې دي رواني د سنګر په لوري
چې د غرمې په ګودرونو باندې اور پورې شو
ډوډۍ پخېږي خو دلو پر ځای سنګرته درومي
د مازيګر په تنورونو باندې اور پورې شو
پکښې عکسونه د شهيد د پاکو وينو ښکاري
سهار ماښام په شفقونو باندې اور پورې شو
رفيعه هغه طراوت اوس په کښې نه ښکارېږي
ستاد هجران سوي شعرونو باندې اور پورې شو

۲/۱۲/۱۳۶۳

پېښور، کوزتاکال

(c) ketabton.com: The Digital Library

نه ځايېږي

وجود مې له خپگانه په وطن کښې نه ځايېږي
غمونه مې دي دومره چې په تن کښې نه ځايېږي

گلونه خزان شوي دي، باغونه دي وران شوي
د سره خزان باد ونه په گلشن کښې نه ځايېږي

راغلی سور وحشت دی، په اولس مې سور ساعت دی
سرې وينې د ظلمونو په سپين کفن کښې نه ځايېږي

رودونه دي د وينو په هر لوري چې بهيږي
ځوانان دومره قتليږي چې مدفن کښې نه ځايېږي

ودانې ورانې شوې دي هر لوري په وير لړلي
ويرونه د وطن د مور لمن کښې نه ځايېږي

وطن سور دی - سور دی د روسيو په سرو گوليو
تر دې پې زيات زخمونه په بدن کښې نه ځايېږي

خلقيانو داسې ظلم په وطن کښې کړ برپا
شرميږي پرې تاريخ نې لري بارې سرتر پا

۱۳۵۸/۹/۱۸

پيښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ردیف بندگی

زندگی؛
رادمردان
از همان اول
با زندان بسته است؛

* * *

زندگی
بردگان روسیه
تا به آخر
در ردیف بندگیست!

۱۳۵۸/۴/۸

کابل، زندان پلچرخی

یو بیت

زما د ژوندانه په بڼ ښاماته تلون کیږي
زما د فکر رخته بنه شوي زوړه نه شوي تازه شوي

۱۳۶۵/۶/۱۳

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوی دام

د سره استعمار نوی دام د ذهن غولول دي
څوکسه کړي د ځان نوم د ملت ورباندي کېږدي
د سره لښکر په مرسته په تخت کښېنوي مغرور
د پاسه نوم د خلکو حکومت ورباندي کېږدي
قومونه سره جنګوي، پلار، زوی سره په جنګ کړي
په ډېره بې شرمۍ نوم د وحدت ورباندي کېږدي
ېمونه اوروي په خلکو ظلم چـــــلوي
اورونه بلوي نوم د خدمت ورباندي کېږدي
آرامه آرامي وي په يو ملک کښې چې دوی ورشي
جنګونه کړي نوم سوله، امنيت ورباندي کېږدي
کوي قتل عامونه د وګړو د مـــــلت
خو نوم په سپين سترګۍ د عدالت ورباندي کېږدي
تري واخلي خپلواکي او آزادي او خپل اختيار
په خوله نوم د ملت د حاکميت ورباندي کېږدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ځان په کټه چوړېي کړي کلتور او اقتصاد
خوبوم د وروروولۍ او محبت وربانديې کېږدي
غلام کړي بل ملت په ډېر و لوموکښې يې بښکېل کړي
د خولې په تش ويل نوم حريت وربانديې کېږدي
نازله په ملت کړي سره وحشي ډيکټـاټوري
خو نوم اولسواکي، ملي قدرت وربانديې کېږدي
که داوي سوسياليزم ترقي او امـــــنيت
هرڅوك به لوی پښه ونه د لعنت وربانديې کېږدي

جدی/۱۳۵۸

وردك، آبدره

د مسافر جنازه

له سوي سرې دښتې له خالو له زړو خيمو نه
د څو کسانو په اوږو د مسافر جنــــــازه
له هيلو ډك زړه د بې پايه دښتې زړه ته ولاړه
د يوه بې کوره، يوه بې کوره مهاجر جنـــازه

۱۹/۷/۱۳۶۱، پېښور، کچه کړۍ

(c) ketabton.com: The Digital Library

سپېدې

سپېدې دې خوښې زما زېرې د سحر لرې
په خړه پړه کښې تر شا څېره د لمر لرې
سپېدې دې خوښې زمـــا

* * *

تیاره څیرې په ځای بې هره خوار رڼا راوړې
د باطل مراندې پرې کوې د حق خنجر لرې
سپېدې دې خوښې زمـــا

* * *

د تاندو هیلو غوټه خو رېین زړګوټې نه پرېږدې
د سرو ګلونو په خندلو کښې اثر لـــرې
سپېدې دې خوښې زمـــا

۱۳۵۷/۹/۸

کابل

(c) ketabton.com: The Digital Library

د باغ

باغ زاغ ته حواله شو له دې باغ نه والوتم
بلبل مین په ګل وم خو له زاغ نه والوتم

زما او د لاله د زړه داغونه سره یو وو
زاغ تن ور سره یو چې ته له داغ نه والوتم

خطر د تن د پوست و کنه څو ځوړ نه وم الوت ته
له باغ نه کله تلمه له د باغ نه والوتم

ارزو مې وه چې بیا - بیا د خپل ځان سولوته ځیر شم
پتنګ غوندې پر سوی له څراغ نه والوتم

لوړ سر مې ټیټ همتو ته هیڅ شان ټیټیدی نه شو
په لوړو غرو نو سر شوم له « بر باغ » نه والوتم

عقاب یم دام کښې نه نښلي دانه دې بل ته کیږدې
لوړ الوت یم له باغ نه کړ له زاغ نه والوتم

۱۳۵۹/۲/۱۶

(c) ketabton.com: The Digital Library

بل جهان

چې آسمان یې پټ په وریځو
توري لړې پرې خورې دي
نې د بخت ستورې ښکارېږي
نه یې "تلې"
نه "نغري" نشته
او نه یې "کټ د بوډۍ" پروت دی
نه "پریونې" یې ځلېږي!

* * *

خو؛
د اوږې سوځند لمر یې
د قیامت د ورځې لمر دی
لمحول مخونږي یې ښکاره دي
د خېمو له زړه نه لوېږي
او؛
د ژمي سوځند باد یې

(c) ketabton.com: The Digital Library

زمهریر دی !

زمهریر دی !

چې چلیږي

له هډو کو هم تېرېږي

دا دنیا د مهاجر ده

دا جهان د اواره دی !

۱۳۶۴/۳/۶

پېښور

مُجاهد مهاجر

اولسونه چې بنکېل شوي، پرې راغلي بنکېلاک گردي
لا تر ننه مهاجر دي، مهاجر دي له خپل ځایه
خو پر تا چې دا ورځ راغله، مجاهد شوې مهاجر شوې
مجاهد شوې مهاجره! ستا برې به وي تر پایه!

۱۳۶۱/۲/۱۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما قاتله!

ارته د نیا د اور تبې شوله زما د پاره
له تحمل نه یم وتلی د دنیا د پاره
اوس راښکاره شوه ملیونو نه ککړې په کار دي
ستا د خیالي جنت ددې خیالي بنا د پاره
دا ستا رژیم دی چې ژړوند ونکړي د انسان پرېږدو
زه به ژوندځار کړم د انسان د اعتلا د پاره
زما قاتله اما چې نن د بل په لاس ووژلې
ښکاري ستا لاس یې هم نړلي د سبا د پاره
خبر دی که سر مې تر کټو تر څمکه لاندې کړلو
د تېلګار نهې یې میوه ورکړه هر چا د پاره
زه که فنا هم شم بقا مې په فنا کښې وینم
څکه فنا به وي زما ملي بقا د پاره
د وحشي شپې توره سینه کښې چې بلکه غونډې مستي
ماتړدی و یاړ چې شم بچړي دي رهنما د پاره

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما «هیواد» دی په ختیځ کښي پری رڼا براشي
تر تولو وړاندي پري پلوشي د «سبا» براشي

۱۳۶۰/۸/۲

کابل قلعهٔ فتح الله

د ملت لښکر

سرې پسرلي سور راته ښکاريږي
د لاله داغ يې ناسور راته ښکاريږي
خونړۍ سيلاب را تلونکی په وطن دی
د ملت لښکر مخسور راته ښکاريږي

کابل / ۲۲/ ۲/ ۱۳۵۸

غلامي

ديوې توري کودتا په ښه راغــــــــی
انقــلاب يې د ظلمو په ويــــو ســــور دی
د افغان د ميړنی ملت په تــــــن يـــې
لګـولی غلامی زخـم نـاســــــــور دی

۲۲/۲/۱۳۵۸/کابل

د محبوب غېږ

ساقي پاڅه پیاله راکړه　　ماله ځان څخه جلا کړه
دا خپل ځان راځنې هېر کړه　　سر سبندو ترې سر تېر کړه
بڼ مې مینه لېونۍ کړه　　بڼ مې مینه سپېلنۍ کړه
چې نهور ودانګم دار ته　　چې ځان واچوم انګار ته
چې قربان کړم خپله وینه　　پرې ترلاسه کړمه مینه
چې منصور د خپل دلدار شم　　یار ته ور د دار پر لار شم
چې سرلوړی شم مجنون تر　　مؤمن خان غوندې پښتون تر
چې رښتینی یو عاشق شم　　چې په مینه کښې صادق شم
چې د مینې مینتوب کښې　　چې د مینې لېونتوب کښې؛

تېر تر ځان شم، تېر تر سر شم
د محبوب غېږې ته ور شم

۱۳۵۸/۷/۱۰

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

غزل

وي وړي - وړي اشنا تري ستري جوړوي
څکه هره ورځ راته خبرې جوړوي
دا د ګريوانه صدف مې څکه خوله سپړلي دي
عشق زما له اوښکو ملغارې جوړوي
ښکارې چې د سرو رو سانو تيار به جوړې پرې
بيا غازيان مصروف ښکاري سنګرې جوړوي
ګوره په ټوپك راکوزار بي ايمان وګوره
روس كه الوتكي نغزورې جوړوي
پوه دي چې سالنګ د سرو لښکرو د مرګ ګنده ده
بيا هم لا نادان ګوره لښکرې جوړوي
داد شرق او غرب ښکيلاك مجرم د انسانانو دی
تښتي نور آسمان په لوړ ونړې جوړوي
څو به په قناد پسې ځې راشه له شاعر کره
ګوره له الفاظو نه شکرې جوړوي

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

ملي ماتم

کله چې زه پرچمیانو د ۱۳۵۸ کال د کب په دریمه نېټه د لارې له سره ونیولم او زندان ته یې واچولم زما په تن کښې زما هغه تورې جامې وې چې د کمونیزم د یونیم کلنې زورواکۍ په دوره کښې یې زما د غم او وېر د ورځو ترخو لحظو په وخت کښې ملګري راسره کړې وې او زندان کې مې هم په تن کښې وې، دا پارکی همدې جامو ته وېل شو:

زما جامو!

ای زما تورو!

اې د غم جامو!

تاسې ملګرې یې مدام زما د ځان جامو!

هم د سفر، هم د حضر، هم د زندان جامو!

تاسو زما د زړه د غم ښکارندویي کوئ !

تاسو د لوی ملي ماتم ښکارندویي کوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما جامو!

ای زما تورو!

اې دغم جامو!

۱۳۵۸/۱۲/۶

کابل دخرخي پله زندان

وطن پلوري

د وطن دخرڅوونکو مرګ روا دی!
که پلورلی یې په "روبل" که په "ډالر" دی
د افغان په پاک وطن کښې یې ځای نشته
که د سره دی، که د تور ښکیلاک لښکر دی

تکل

شوم سرګردانه خوله تانه روګردانه نه شوم
خو به جانانه ستا په عشق کښې بې ایمانه نه شوم
تکل مې وکړ د منزل په لور د سر په بیه
ستومانه ډېر شوم، خو بې داده چې پښېمانه نشوم

پېښور: ۱۳۵۸/۶/۱

راز

که د خولې نشي کړای د زړونو لارې مه بندوه!
ګرانه لالیه د رازونو لارې مه بندوه!
نن د وختونو مجبوریو که دیوالونه جوړ کړل
د مستقبل د امیدونو لارې مه بندوه!
که ما او تا ته شولې شاهې خبرې شاړې دې وي
خودې بچو ته د پلرونو لارې مه بندوه!
زما د زړه درمل په تا د تا په ما کېدای شي
خوښې دې ستا وې د دردونو لارې مه بندوه!
پرون هېر نکړې، سبا خوار نکړې د نن د پاره
ها تېرې شوې د عمرونو لارې مه بندوه!
که د وروري د شعور سترګې دې په روبلو برېښي
د لاشعور دې د شعورونو لارې مه بندوه!

۱۳۶۱/۷/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړ سرونه

ورک شوئ، بې کوره شوئ، بې کوره هم شوئ!
د لوی سفاک، جاني خونړیز د لاســـــه!
په پاکو وینو موخړوب شـــو وطن
د شلم قرن د چنګېز د لاســـــه!
کلي، ښارونه مو داور لنبه شـــول
د نوی عصر د انګرېز د لاســــه!

* * *

ای د وطن خورو وروڼ امنو!
څوک په شپلو څوک په ر د ښتونو مړه شوئ!
د چا په سر درانه تانکونه تېر شول
څوک په برچو څوک په بمونو مړه شوئ!
د چا سینه د ماشینګڼ موخه شوه
څوک په درنو درنو توپونو مړه شوئ!
څوک په زندان کښې قصابې شوئ وروڼو
په کوټکونو، په برقونو مړه شــوئ!

(c) ketabton.com: The Digital Library

څوک د اعدام په تخته وختلئ

په ستمونو په ظلمونو مړه شوئ!

د دوزخي ژوند نه وحشت مو ولید

په تکلیفونو، عذابونو مړه شوئ!

څوک یې ژوندي په ټراکټورو رخش کړئ

د ظالمانو په لاسونو مړه شوئ!

سرونه ور مو کړل خو تېټ مو نه کړل

د خبیثانو، رذیلانو پښو ته!

د دې وطن د دښمنانو پښو ته!

۱۳۵۸/۱۰/۸

وردګ، آبدره

یو تصویر

دوران کوډ په وره کښې ناسته ده حیرانه

«خواره» «شته» او «کوډ» یې ټول له منځه تللي

د «ووږه»، «کالي» او «کوډ» دعوه دارانو

په روسي بمونو دي وریته سیځلي

۱۳۵۸/۶/۲۱

دمور غېږ

ماشوم چې له موره بېل شي د هر چا ښېرې خوري
بې واره وار په وار له هرې خوا ښېرې خوري

شاپېروي ورته څوره، چې په هر لوري يې مخ شي
که خپل وي که پردي ترې په بيا - بيا ښېرې خوري

ګلونه د دنيا ورته تېره - تېره اغزي شي
د ګل په شان مخ يې د دنيا ښېرې خوري

د مور په ودان کور به يې چې ټول عمر راټول وو
د دې ټولې له لاسه د جفا ښېرې خوري

سپين لمر وي، سپين سباوي خوشا پېرې يې پرې تورې کړي
"سبا" ترې وتې هيله يې "بېګا" ښېرې خوري

خو مور وي ته هغه د مور د غېږې آرزو نه مري
تېرېږي به دا وخت ګڼ سبا ښېرې خوري

۱۳۶۱/۱۲/۲۱

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

بریالی پاڅون

هر افغان و خپل کور خوښ او مسعود
خپل یې شته ، خپل یې تاوان و خپل یې سود
د عادي ژوندون څښتن و خپل کور کښې
نزول هم نه ؤ که نه یې ؤ صعود
بل واکي نه وه ، خپلواک یې خپل وطن ؤ
واکداران یې که هر څو وو ثنا محمود
د خپل خدای په عبادت یې ملا کږه وه
د بل چا پېټې یې نه وړې په وجود
افتخار او سرلوړي یې وه په برخه
په خپل ژوند په خپل وطن وو ټول خوشنود
په خندونو بریدل او پر مخ تلل به
که کوله به یې هڅه د بهبود
خو څو کسه ناخلف پکښې پیدا شول
کړل یې ړنګ د عقیدې پاخه حدود

(c) ketabton.com: The Digital Library

د اسلام او د افغان لاره یې پرېښوه
روس مردود، لیکن مردود دوی مردود
د شوکت او اقتدار لیونه مینې
کړل د نورو په کړیو کښې محدود
خونړی غوبل یې جوړ کړ په وطن کښې
ورځ یې توره کړه په شپه کښې په داؤد
د راډیو څخه یې ونیوې په لاس کښې
په روسي ټانک الوتکو شول فرود
د وحشت دوره یې پیل په هېواد کړه
ټول احرار یې په زندان کښې کړل مسدود
ډېر یې مړه کړل په کورو، په زندانو کښې
کړل یې وضع په ژوندو باندې قیود
د روسي ارباب له حکم سره سم یې
د وطن په هره خوا باد کړل بارود
وسیل یې نور د خپل معبود عبادت پرېږدئ
روس زموږ نه دی بادار زموږ معبود
خو مؤمن ملت دا کله شي زغملی
چې روس ومني او پرېږدي رب ودود

(c) ketabton.com: The Digital Library

یوه خوا ملحد خلقیان د روس بچیان وو
د وحشت یې نه ثغور وو ، نه حدود
الوتکې وې ، بمونه وو ، ټانکونه
هره خوا ډکه په اور وه او په دود
کلي وران ، کورونه وران ، ښارونه وران شول
په وطن کښې وو خواره وحشي جنود
نامحدود روسان یې راوهستل وطن ته
خو پرې کې یې ښوده نوم د پوځ محدود
داسې ظلم او وحشت یې دلته وکړ
چې نه کړی وُ فرعون ، نه نمرود
د چنګیز او هلاکو تاریخ یې سپین کړ
کړل تاریخ تورې پرې ، هټلر ، یهود
نه په ښځو ، په سپین ږیرو بانلې بند شول
نه یې پرېښودل ځوانان ، نه نوی مولود
قتل عام یې په هر لوري کښې برپا کړ
خرابي یې کړې تر حد ځنې افزود
هغه بلخ چې د جمشید د جام جمال وُ
رپېدل پرې بېرغونه زراندود

(c) ketabton.com: The Digital Library

ها مزار چې د اسد د خدای مدفن ؤ
رسېدل یې هر طرف ته د فیض عمود
کندهار چې پایتخت د احمد شاه ؤ
ؤ روزلي یې میرویس او محمود
ها غزنین چې د ښارونو د سر تاج ؤ
ؤ پلار زمینې د محمود او د مسعود
ټول یې وران کړل په بمونو په توپونو
د ژوند نښې او آثار یې کړل نابود
خو بل خوا ته افغانان مسلمانان وو
نې الحاد شو لو منلی نه قیود
ؤ سر لوړ ژوند یې کړی په تاریخ کښې
هر دښمن یې ؤ شړلی په سجود
هیڅ تېری یې په وطن نه ؤ زغملی
نې لوړ سر هیڅ نه دوی ته ؤ فرود
په تش لاس یې بریالی پاڅون شروکړ
په قیام یې کړلو مات خمود جمود
په وحشي دښمن یې وکړل گوزارونه
دین یې حفظ کړ په قیمت د خپل وجود

(c) ketabton.com: The Digital Library

پر داسې مې زړه نیو سلامونه
تعظیمونه، تکریمونه او درود

۱۳۶۳/۱۲/۱۷

پېښور

اسیر

چې وي ذهن یې آزاد زنداني نه دی
که په پښو کښې یې پښځه منه زنځیر دی
چې لاسونه یې آزاد فکر غلام وي
حقیقت کښې دا اسیر رښتیا اسیر دی

۱۳۶۲/۱۲/۲۷

پلي نوم

کمونیزم د وحشت او زور مسلک دی
هر یو لوز، هر یو قول یې موهوم دی
مصلحت دی دانسان د قتلولو
خو چې نوم یې پلینوم دی پلي نوم دی

۱۳۶۳/۹/۱٦

د زړه غوټۍ

شو پسرلی په هره خوا ټوکېږي سره ګلونه
په سمه، غر، دن او دېوال بروي خواره ګلونه
په پاڼه - پاڼه کښې تصویر د شهیدانو ښکارېږي
چې د وطن په درد پېدلي غېږ دي خړ ګلونه
د خاورې مخ به ولې فرش په سرو ګلونو نه وي
ترې لاندې پټ چې دي تر دې ګلونو ښه ګلونه
ستا عظیم قبر ته شهیده یوه د الی ده کنه
د جنت ګلو ته فاني ګلونه نه ښکلـونه
چې د غمو نو لويې - لويې غوټۍ وسپېرېږي
خاونده کله به غوټۍ مې شي د زړه ګلونه

۱۳/۱۲/۱۳۶۱

داتک پیل

(c) ketabton.com: The Digital Library

کربلا ته سلام!

دکربلا دښتې ، په پاکو وينو سرې دښتې
د نازولو امامانو د اسرې دښتې
تا ته سلام ستا د سينې سرو پرهرو ته سلام
چې ستا په غېږ کښې لوېدې ها ارادو ته سلام

د کربلا دښتې د کرب او د بلا د ورځو
دې ستا سينه کښې د استانونه دې پراته د ورځو
ته په ميدان کښې يې د داسې لوی ايمان شاهده
چې باطل وې ورته امان! امان! شاهده
ستا په سينه کښې حق د باطل په ضد قدم پورته کړ
د استبداد په مقابل کښې يې علم پورته کړ
عقيدې ټينګې وې د عقيدې ارادې ونکړې
توره يې ښکل کړه خو باطل ته يې سجدې ونه کړې

* * *

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کربلا دښتې ! ستا یاد دې هغه توپان وړنه

له تنه بیل خوښول خوبل تر نرشول خورېسوونه

ستا په سینه کښې د ایمان داسې داستان پاتې دی

چې په نړۍ کښې تر ابده جاویدان پاتې دی

د بشریت تاریخ پرې ویاړي، افتخار پرې کوي

د حق د لارې فدایان کوره تکرار پرې کوي

د تا سرخرویه لاره پالي د خپل سر په وینه

د حق دوښې کړي په مینه، او به خوږ پرې وینه

* * *

ګروهمن افغان د حسیني پاڅون په لاره درومي

دا لار به پالي کړ تراوده، کړ تر داره درومي

د کربلا دښتې، په پاکو وینو سرې د ښتې

د فارغو لواماما نو داسرې د ښــــــتې

تاته سلام، ستا د سینې سرو پرهرو ته سلام

چې ستا په غیږ کښې لوېدې هغو اړادو ته سـلام

۱۳۶۶/۷/۱۹

د عاشورا ورځ

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوبې کوي

توپان مې بیا په سرو ګلونو باندې لوبې کوي
پرغوړېدلو بهارونو باندې لوبې کوي
خوړه نادان دی نتیجه یې چې په پام کېږي نه ده
په انموېلو شمشیرونو باندې لوبې کوي
کدو خونه دی د افغان سر دی بې سره نه ځي
سربېرې ځي چې په سرونو باندې لوبې کوي
د یلدا شپه که وي اوږده هم طرا خېږي پسې
تیاره برخو په سحرونو باندې لوبې کوي

۱۳۶۶/۱/۲۲

د یلدا شپه

په سودا، سودا مې تېره کړه سودا شپه
شوه اوږده را تر ترکال نه د «یلدا» شپه
او ربېدل بر مې اوس - اوس مې تجربه کړه
په رښتیا تر ټولو شپو اوږده ده دا شپه

۱۳۶۶/۱۰/۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیغام

ای نړیوالو !

نیاو غوښتونکو !

امن خوښو !

سوله دوستو !

نړیوالو واورئ !

* * *

واورئ پیغام !

د یوه مظلوم

خو میړني

او با ایمانه ملت

ای نړیوالو واورئ !

غوږ شئ !

د مظلوموخپه شوی پیغام

د انسانیت

(c) ketabton.com: The Digital Library

د واقعیت ،
د حقیقت په غوږو
واورئ!
په دقت یې واورئ!

***

دلته په زړه کښې د آسیا ،
یو تاریخي ملت دی .
چې د پېړیو په پوړیو کښې روان ژوندلري
له ویاړه ډک ،
له پته ډک
له ننګه ډک ژوندون!
د ه لوږې، تندې دې ګاللې ،
بې کوره زغلې
خو غلامي ته یې د چا غاړه نده ایښې
دا یې ګناه ده
پر هغه ګناه تېرې پرې شوې
د زړه د پړو لویو- لویو قوتونو مدام
د استعمار قوې لاسونو مدام

(c) ketabton.com: The Digital Library

دده د سر د ټیټولو ملي ځلې کړې
خوناکام شوې په مړو پښو تړې تللي

* * *

ای نړیوالو واورئ !
غوږ شئ !
کیسه پاتې واورئ !
ددې ملت د سرلوړې کیسه :
زوړ استعمار دلته پخپله راغی
مات چې شو
بیا یې د خپلو نوکرانو دلته لټه وکړه
هغوی یې راوستل، خو پاتې نه شول
مات کړل ملت
ملي تاریخ ترې د سرو زرو پاڼو ورکړل
دا پاڼه وا وښته هم دلته ،
بیا برسېره نه شوه

* * *

سره استعمار کړې سترګې پټې
په دې ټولو پښو

د ورورۍ، سولې، آزادۍ، بشردوستۍ
د غولوونکو شعارو ترشخلې یې
د تېرې توره کړه تېره
ددې ملت د ښکېلولو لاره یې جوړه کړه
لومړۍ یې دلته ایجنټان په روبلو وپېرودل
څو ناخلف یې له ملته بېل کړل
د ښکارې زړک په شان یې ځان ته ښکېل کړل
د کور، کالي، ډوډۍ خوږې غاړې یې ووهلې
بس یو څو وېنې پرې غلط شول
خو نور وپوهېدل
د دوی پردۍ لوبې یې ولیدلې
خو دوی په ډېره بې شرمۍ
د خپل باداره په متو
په رڼا ورځ کښې یې بې رحمه داړه واچوله
په همدې ورځ یې په زرګونو افغانان
په وینو ولمبول
په خونړۍ کودتا واک د دوی شو.
د روس له پاره یې د خلکو غلامي پیل کړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

خو د ملت ځواك يې ملګري نه شو

ځکه ملت هرځه منل (خو:) غلام كېدلای نه شو:

* * *

ای نړيوالو واورئ!

غوږ شئ!

كيسه خلاصه نه ده:

دوی د ملت د ايل كړو او سنبالو د پاره

روسي ټانكونه،

الوتكې،

ماشينګنې

او بمونه راوړل

په بې رحمۍ يې پر تش لاسو خلكو وچلول

ډېر ماشومان، ښځې، زاړه، ځوانان يې ووژل پرې

او ډېرې خونې يې د روس په وسلو ورانې كړلې

غوښتل يې چې د وينو خاځكي كړي په سره جنده كېښې

خو د قصاب د لمن خاپ هم پټېدی شي كله؟

* * *

ای نړيوالو واورئ!

واورئ !

کیسه اوس خوږه شوه ؛

په سپین میدان کښې د ایمان او د وسلې مقابله توده شوه

یو خوا ئې روس، د روس بچیان ، قوي وسلې ورسره

ئې د ټېنکونو غرهار، د ماشینګڼو ټکهار

د الوتکو غورهار

او د بمو کړسهار

را خلاصېدل، راوریدل پر بې دفاعه ملت

بل خوا ملت ئې تش لاسونه

بس څو دانه ټوپك ، کوټك ورسره

خو ټینګ ئې ایمان او اراده یې وه تر شا ولاړه

مقابله وه د لیدو او د کتو په میدان

ټوپك په ټانك کښې لاړه وکړه را نسکور یې کړه

قوي دښمن داسې ترور شو چې شوکور یې کړه

شوبلې پرتې لکه ترخې مندتې

په یوه لحظه کښې د لمبو خوراك شوې

پاس په آسمان شوې الوتکې ښکاره

د ټوپك ډزو پرې ترسې شروکړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

په څو لحظو کښې لکه بیګې باښې وغورځېدې
څو چې تر زمکه رسېدې، لمبې یې شوې دودونه
په هره برخه کښې تباه شول دا قوي پوځونه
ملت بري ومونده په ټولو زغورو قوو
د ایمان نور و
دافغان غیرت و
دا د تاریخ د قهرمان غیرت و،
چې هم یې روس، هم یې ددوی نوکران وپرزول
اوس سروهلي، بروهلي په ځان نه پوهیږي.
باور دی ژر به محوکیږي
سور استعمار به هم د تور سکېلاک د قبر خوا کښې
د میرېږو په ملک کښې د برېږ بې خوند ه خښیږي
او ددې آزاد ملت خپلواک ژوندون به بیا پیلیږي
نوای رښتینو!
واقعبینو!
نړیوالو واورئ
د غه پیغام
دا د بري پیغام

دا دواړه خوځېږي ملت د سوبې کیسه
دا د یوه لوی استعماري قوت د ماتې داستان
دا ټول مظلوم انسان ته ور سوی!
او ورته وایي چې ملي اراده نه ماتیږي
ملت په ټولو قوتو بریږي !!!

۱۳۵۸/۵/۲۳

عمر

پنځه دېرش کاله مې د ژوند تېر شول د لمر په حساب
شپږ دېرش کلونه مې وتلي د قمر په حساب
چې لا ژوندی دی د وطن په سرکښۍ نه دی تللی
بې ننګه سر نما ونه بولئ د سر په حساب

۱۴۰۰ هـ، ق د کوچني اختر ورځ (۱۳۵۹)

د ایمان سوک

د "تره‌کي" سر یې وخوړ، د "امین" سر یې او بر کړ
"بریژنف" یې کړ زړه چاودی "اندرپف" زړه یې اوبه کړ
د افغان د ایمان سوک دی، پر "باطل" د "حق" ګوزار دی
چې "مسکو" یې غمخانه کړ، پر "ببرک" یې بل وير وکړ

۱۳۶۳/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لوړې شملې

قدم - قدم کښې سلسلې دي زلزلې دې راځي
زړکیه زار سنا حوصلې دي قافلې دي راځي

د افغانی همت پامیر د ټیټېدلو نــــه دی
چې پر هر وخت د دښمنانو پرې حملې دي راځي

د بېرته تلک لاره یې نشته کوهستان ته درځي
زموږ وطـــن تــه د خرسانو سرې ګلې دي راځي

د ویښې تېلو د همت د یوه مې ـــ بله ساتئ
له هرې خوا د تو پانونو ســـــلسلې دي راځي

سر لوړې مړېنـه داصلې ژوند پیلامه ده اشنا
سرټیټی ژوند ، د مړینې نوې مرحلې دي راځي

د ګکړوڅلی دې لوړشي ، لا دې لوړشي پسې
چې پرې ړپاندې د غیرت لوړې شملې دي راځي

۱۳۶۲/۱/۲۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مجاهدو ماشومانو ترانه

سپیڅلي مسلمان قهرمانان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

بچیان د لوی افغان یو فدایان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

* * *

ساتو یې آزادي د خپلو متو په همت !

لرو ملي غیرت !

لرو ملي غیرت !

په لار د قربانۍ باندې روان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

قربان یو د وطن !

(c) ketabton.com: The Digital Library

* * *

چنګېز دی، که انګرېز دی تسلیم شوی زموږ زوره!

روس هم روان دی ګوره!

روس هم روان دی ګوره!

د خدای په کمک بر یو په هر میدان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

* * *

د روس ناولې پښې به پرې کړو پرېږو د وه هڅکله

سا تو به یې په خپله!

سا تو به یې په خپله!

زامن د میرویس خان یو او امان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

قربان یو د وطن!

* * *

خوشاله به اروا د احمد شاه او د روښان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

هوسا به خوشال خان کړو!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دا ئن که ما شومان سبا ځوانان یو د وطن!

قربان یو د وطـــن!

قربان یو د وطـــن!

۱۳۶۲/۶/۹

پښین، بازار ګی

د ایمان زور

د افغان د ایمان زور چې دی لیدلی

«کمونست» به «کم» و «نیست» شي که خدای کړه

د کمون وحشت بربېړته ځي کمون ته

له دې وخت بر «جم» و «نیست» شي که خدای کړه!

۱۳۶۱/۷/۲۳

شهیدانو!

میړنیو! قهرمانو! اتلانو!

دوطن د پاکې لارې شهیدانو!

زموږ هم د خپل وطن په ننګه جنګ دی

ستا سو لاره خو ښه کړې سربانو

۱۲/۲/۱۳۵۸ وردګ، آبدره، زیری شهیدان

چېرته ولاړ شم؟

لاس مې تړې وحشي قاتل ته مې په بېرته سپارې
د ټول جهان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟

د حق غاصب به مې د حق غوښتو؟، له جرمه تېرېږي
چې د انسان قضاوت دا دی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟

د امن خوښو امن او سر له خوې هم ولېدل
امن و امان! قضاوت دا دی؟ زه نو چېرته ولاړ شم؟

د عالمي ضمير وجدان مې تجربه هم وکړه
افسوس! ایمان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟

تکیه په خدای ده، مې د توري بله لاره نشته
د هر افغان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم!

د خدای مدد به وي، لوړه غرونه، سنګرونه به وي
د ټینګ ایمان قضاوت دا دی زه نو چېرته ولاړ شم؟

افغان د مور غېږه کښې پایي، ځکه وایي: وي به
افغانستان قضاوت دا دی! زه نو چېرته ولاړ شم؟

۱۳۶۲/۳/۲۹

کوټه، نقیر محمد زده

(c) ketabton.com: The Digital Library

د تاریخ غبرګون

د ۱۳۵۹ کال د ثور میاشت له روسي وحشي ښکېلاک سره د کابل ښار په واټونو کښې د ځوانانو او پېغلو د روښنفکرۍ پاخون میاشت وه، دوی په تش لاس او مېړانه په رڼا ورځ د روسانو په ټینکو راووتل او له روسي ښکېلاکګرو سره لاس او ګرېوان شول، لاندېنۍ کیسه د دې میاشتې د پاخون یوه تاریخي حماسه ده چې د "آسه مایي" د تاریخي غره په لمنه کښې د ځوي شیرین" د ویالې په غاړه پېښه شوې او د تاریخ په زړه کښې برټل خوندي وي او ما د ډېرې لنډې مثنوي په کالب کښې نظم کړې ده.

یوه کیسه ده حماسه ده
د افغاني قهرماني
را روان وو لوی توپان وو
د ځوانانو د پېغلانو
پوهنتون وو په پاخون وو

(c) ketabton.com: The Digital Library

په کابل کښې سهار کښې
پورته غبرګ دا یو ځوبرګ
«مړه روسان شه! مړه خلقیان شه!
روس دې دروځي! زموږ له سیمې!
روس دښمن دی! روس میرځمن دی!
روس نه غواړو! روس نه غواړو!
آزادۍ ته! خپلواکۍ ته!
بېرته سېږو! نه ستنېږو!»
په دې چیغو په دې کریغو
راتلل ښار ته زرنګار ته
څو هجوم کړي روس محکوم کړي
دې بهیر ته «جوی شیر» ته
روس ټانکونه او پوځونه
ور چمتو کړل سپي یې تو کړل
په ځوانانو په پېغلانو
ور حمله شوه دربله شوه
د ګولیو په بلیو
تویېدونه زلمي نجونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

څو کسانو څو ځوانانو
کړلي منډې له دې غونډې
غږه ته ټول ته ټولېدنه
خو يوې ځوانې قهرمانې
ورته غږ کړ چوپې څوکۍ
"څه کړې؟ ټېښتې! ځان نه پوښتې؛
ژوند ژوند دی! که بې واک وې
ژوندون نه دی! مرګ تر ښه دی!"
په دې چيغه په دې ترېغه
دوی په ښېښنه پر بېښوه تېښته
حمله ور شول سينه سپر شول
مړه کو ته ټوپ کو ته
همتر مرګ شو تاريخ غبرګ شو
د ملالې بې مثالې
احترام دی صد سلام دی
دې ميدان ته دې ايمان ته
د افغانې
قهرمانې ۱۳۶۳/۱۱/۱۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د استاد پژواك په ليكه :

د حق لمر

بيا بشر ته بې سره شوې جوړه پرېشر« دى
بشر د وستو(؟) اوس ولې په محشر دى
زير و بم د بم په هره خوا کښې خور دى
دوېره ساندې دي عالم زير و زبر دى
په هر گام کښې لوټې کندې، لوړه پاڅونه
مخ په وړاندې توپانونه دي، خطر دى
مکانې اثر پرې شوى دى د عمرونو
په کنډو د زمانې موټل سفر دى
پښو ته نه ځي هسکه غاړه به او سپړي
زمانه ده، حادثې دي، زموږ سر دى
روغ زړه نه دي له دې خاورې نه وتلي
که چنگېز، که هلاکو، که سکندر دى
د انگرېز جهانې زور دلته او به شو
په زاريو د تزار نوى لښکر دى

(c) ketabton.com: The Digital Library

سرخرويي تل په وينو د دښمن ده
د کابل بالاحصار کښې دا اشر دی
که د روس «شاپرک» هرخو بمباري کړي
چا وژلی په ګولیو د حق لمر دی؟
شپه اوږده، تاریکه ده، خو ډاډه یم
خښ په زړه یې د سپېدو ځلند خنجر دی
دا منمه شپه اوږدېږي کله کله
خو سحر نه مري په دې مې هم باور دی
یخ به تېر شي ځ توږی به د سکروې
«پایښت بوله استثني قانون ګذر دی»

۱۳۶۶/۵/۲۹

کوټه

د ځان مرګ

ډېرو سرونه دي داوکړي دایمان د پاره
تاسو ایمان کړ تر پښو لاندې دامان د پاره
ژوندون ایمان او عقیده ده، کنې مرګ دی مرګ دی
افسوس پخپله غوښتی مرګ تاسې د ځان د پاره

۱۳۶۶/۲/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ترهکي په یاد

سور ترهکی،
په سره کلي کښې پیدا شو
سره روس ورکړل
ورته سره - سره کتابونه
ترې نه زده یې د سرو وینو تویول کړل
په خپل معز کښې یې ساتل سره - سره فکرونه
څو چې سرې کودتا ور ووست د ارګ تخت ته
کړل جاري یې ژر - ژر
سره - سره فرمانونه
سور بیرغ،
سور یې دیرک،
سور یې تناب شو
کړل یې ځوړند په سینو سره نښانونه
په وطن کښې یې سرې وینې کړې روانې
ټول یې سره کړل که وو کلي، که ښارونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوايې سره ورځ راوسته

په خلکو

په افغان باندې یې بل کړه سره اورونه

څوچې سره باداریې کش کړ قربانۍ ته

ترینه پاتې سرې څوکۍ شوې

سره تختونه

روڼتیا دې فشار پرې راووست

خوسره نه شول

د تره کي په سرو ویڼو بالښتونه

د «سره عمر» شرمیدلی پای یې «ژړ» ؤ

وو په «سرو» نیکړ یې جوړ

«ژړ- ژړ» خاپونه

کوټه: ۱۳۶۴/۴/۱۲

د سر سیوری

نه یې کوره مسافره کومه ولاړ شم ؟

ګاډی دروممي هرڅوك ورهي خپلوکورونه

چې د سرسیوری مې دی پکښې موندلی

زه یې خوشاله یم یوازې دې دوه شپو ستــــه

: ۶۲/۸/۲۲ پنجاب
دریلیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

غم

نه دځان په غم کښې نه یم، د جهان په غم کښې نږیم!
چې له ما ځنګوږ کړي، د جانان په غم کښې نږیم!
په دې نږیم چې ځم وشول؟ په دې نږیم چې ځم کیږي؟
د چیو په غم کښې نږیم، د توپان په غم کښې نه یم!
زمانه شوه ولې ورانه؟ مکانونه ولې وران شول!
د زمان په غم کښې نږیم! د مکان په غم کښې نه یم!
د تعمیر په ځای تخریب دی، د تجلیل په ځای تعذیب دی
د بدلون په غم کښې نه یم، د بحران په غم کښې نږیم!
که دا ځمکه نسکوریږي، که آسمان پریږي، رانړیږي
د زمین په غم کښې نه یم، د آسمان په غم کښې نږیم!
که ناپالم که اېټم دی، ناپټروجن که راوریږي
د جبران په غم کښې نږیم، د درمان په غم کښې نږیم!
خبر دې شلیږي دې، داکیږي، په ګلهو ن پسې لېږیم
د لمن په غم کښې نږیم، د ګریوان په غم کښې نه یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زما سوال تر ټولو لوړ دی، زما غم تر ټولو بر دی
د افغان په غم کښې یم، د لبنان په غم کښې نه یم!
زما غم بس همدا غم دی، چې انسان هم چېرته شته دی؟
چې الفت او انس یې نه وي، دې حیوان په غم کښې نه یم!

۱۳۶۳/۶/۲۹

پېښور

فلکه!

په خپل وطن کښې د وطن د آبادۍ په تمه
اوس بې وطنه د وطن په آزادۍ پسې یم
هضم دې نه کړمه فلکه ازمویښت خو دې کړم
ستا خوله کښې هم د خپل غلیم په بربادۍ پسې یم

۱۳۶۲/۳/۵

باجوړ، ناڅي غاښې

ګران

ځان ګران دی خو تر ځانه مې جانان راباندې ګران دی
ثابته مې جهان ته کړه چې ګران راباندې ګران دی

سر به دم پرې خو د زړه محبوب مې نه پرېږدمه بل ته
رښتیا راباندې ګران دی، په ایمان راباندې ګران دی

چې کړې مې خاپوڅې یې په مینه دې په غېږ کښې
دا مور راباندې ګرانه، دا دامان راباندې ګران دی

زما د تن ذره - ذره یې جوړه ده له خاورې
ذره - ذره د ملک تر ټول جهان راباندې ګران دی

جلال د "جلاله" لرې، جمال د "افغاني" مې
"کونړ"، که "ننګرهار" دی، که "لغمان" راباندې ګران دی

هر غر جنګي کلا ده، هره تړه یې سنګر دی
"ځاځي" دی، که "منګل" دي، که "ځدران" راباندې ګران دی

"لوګر" لکه لوی غر تل د دښمن مخ ته ولاړ دی
"پادخواب" دی، که "سرخاب"، "تنګي واغجان" راباندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

«کابل» چې حال کا بل د دښمنانو د غــــرور
زور ګیر کړي په زاریو دامکان راباندې ګران دی

«ملحه» چې د «بری» یې تر آسمانه پورته رسیې
یادګار د خپلواکۍ مې دی «پغمان» راباندې ګران دی

مغرور دښمن یې څوځوځلې مات کړ په میـــړانه
«پنجشیر» راباندې ګران دی او «پروان» راباندې ګران دی

دښمن چې ورغلی ژوندی نه دی تر نن راغلی
سرلوړی «کاپیسا» مغرور «بامیان» راباندې ګران دی

د روس وحشي لښکرې چې د مرګ کندې ته سپارې
«سالنګ» راباندې ګران دی او «خنجان» راباندې ګران دی

د روس د سرو لښکرو یې مات کړې قطارونه
«دوشي»، «پلخمري» ده، که «بغلان» راباندې ګران دی

«کندز» رښتیا کندیس دی د دښمن ته د مرګ کنده
چې نغرې د سمنان، هغه «آبدان» راباندې ګران دی

لالونه د سرو وینو د شهیدو یې پر ځلا دی
چې د اسې وینه لال کړي «بدخشان» راباندې ګران دی

د «بلخ» په «ذبیحانو» مې تاریخ کړې افتخار
«مزار» د لوی اتل «شیرمردان» راباندې ګران دی

«سرپل» بازار یې وران شو خو دښمن ترې سرپټ شو
چې روس پکښې قاش، قاش شي «تاشقرغان» راباندې گران دی

د کوږ دښمن سرونه یې سم - سم پکښې هوار کړل
قربان یې له بچونه «سمنگان» راباندې گران دی

هر څومره که روسان ورباندې بلوسي، سروېښي
چې لوړه غاړه اوسي «چخچران» راباندې گران دی

چې ساتي خپل ویاړونه، د پردو له یرغلونو
«فاریاب» راباندې گران دی او «جوزجان» راباندې گران دی

«تخار» دی، که «فرخار» دی، هر یو ډک د افتخار دی
چې هسکه غاړه ژوند کړي «شبورغان» راباندې گران دی

چې کندې یې شوې ډکې په روسي ټانک او عسکرو
«سبزک» راباندې گران دی او «لامان» راباندې گران دی

لوی وات په رڼا ورځ کښې سره دښمن ترسو تنور کړې
دښمن ترې میدان نه شي وړلی، «میدان» راباندې گران دی

له اور یې کړې وړ ډکې، پر دښمن خپلې توپکې
«وبخی»، «خوات»، «تنگی»، «شینز»، «زنخان» راباندې گران دی

«غزني» که «قره باغ» دی که «شلگر» دی، که «مقر» دی
هر یو قوي سنگر د قهرمان راباندې گران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

زړګون رستمان دې رالوی شوي په زانګو کښې
«زابل» ستا هر زوی، هر قهرمان را باندې ګران دی

روزګار چې پکښې تل په مینتون دی د دښمنه وژ
پرې وياړم، پرې نازېږمه «روزګان» را باندې ګران دی

«قندهار» ستا د قندو زهر ښخبلي دي روسانو
«زوړ ښار» دې، زوړ سنګر دی، د ایمان را باندې ګران دی

«هیلمند» د ملي هیلو او ملي پوهُ «لښکرګاه» دی
کړ «ګرشک» دی، کړ «نیمروز» دی، کړ «سیستان» را باندې ګران دی

«فراه» کښې د پردیو د فرحت لارې بندېږي
«شینډنډ» چې پکښې روس دی سرګردان را باندې ګران دی

زارېږم د «هرات» له قهرمانو توریالیو
دښمن تري چې ورنکړ امان را باندې ګران دی

چې هر تېری شنډېږي، پکې هر زور اوبه کیږي
وطن د میړنو افغانستان را باندې ګران دی

الحاد او کمونیزم یې ځپلي ابدي دي
دا خوږ ملک د سپېڅلي مسلمان را باندې ګران دی

چې تول سنګر سنګر دی او سرخرویه دی پرونو
وطن د ننګ، غیرت او د ایمان را باندې ګران دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چا ویل اچې وطن وران دی او ورانو به څه خوندوې؟
ویران دې وي، ویران دې وي، ویران را باندې ګران دی
چې نر او ښځه، زوړ او ووړ او ځوان یې تول جهاد کړي
دا نر ملت، دا نسل قهرمان را باندې ګران دی
په نره یې سر دا اوکړ او په نره دښمن ولي
«شهید»، را باندې ګران دی، «غازي»، ځوان را باندې ګران دی
چې لار کوي د روس په الوتکو او ټینکو کښې
د حق د مرد کیو توند باران را باندې ګران دی
دا سره خونړۍ وږمه یې نور په ستر کو لیدی نه شم
افغان ځکه کومه چې افغان را باندې ګران دی
غافل وُم په وصال کښې د خپل ګران اشنا له قدره
د وصل تر خوب ونه تریخ هجران را باندې ګران دی
«رفیعه» چې په درد کښې د وطن دې قلم خوځي
د تا هره انشاء او هر بیان را باندې ګران دی

۱۳۶۳/۱۲/۱۹

تروږ شعر

د حالاتو په دُرشل کښې مې فیرانو
نن دا شعر زماني هسې تروږ دی
۱۳۶۴/۵/۱۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوليك

ديو بېل اشنا په نوم

فلك څنګه مهربان شو نه پوهېږم ؟
چې د بېل اشنا له ياده بيا خبرېږم ؟
نوي کين يې نوي مهر کښې دي نغښتې؟
کره ښتيا يې نن د ناز غېږې ته لوېږم!
ما ويل دواړه به ترمرګه سره مله وو
چې هم بېل يو هم ژوندي يمه شرمېږم
شکر دادى چې د ليك لاره شوه خلاصه
چېل ليکونه راليږه خپل پرې درلېږم!
هيوادې ياران وو څنګه؟ حال يې څه وې؟
له هيچا نه خبر نه يمه خوروېږم!
د ژوندون د سختو لارو په سفر کښې
څه به کېږي، څه به کېږي، څه به کېږم؟
او سنکو ژاړې چې له سترګو راجلا شوې
نما کال د بېلتون وشولا خندېږم!

۱۳۶۲/۶/۱۹ پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

چاربیته

په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه
هغه ودان وطن اوس وران دی
دي پرې راغلي توپانونه

+++

داد غوایه له بغاوته ــ په وطن جوړې غلبلې شوې
د سرو روسانو له وحشته ــ بلې په هره خوا لنبې شوې
د کمونیزم په لعنته ــ ټولې دیرې موادیرې شوې
ورکه د نیاو او عدل پته ــ چې سرې لښکرې راخورې شوې
په وطن کله چور او تالان دی
وړي بې سرونه او مالونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویرونه

+++

سهي خواره پرې راخواره دی ــ جنّت نظیر وطن ورانیږي

(c) ketabton.com: The Digital Library

هره خوا پلي دي، سپاره دي خرسان په وينو نه مړېږي
وطنداران خواره واره دي هره خوا کډې ئې بارېږي
پاتې پراته په تناره دي نور ودي او ردی پرې بلېږي

په هره خوا کښې بمباران دی
دي د زنګيرو ويو آوازونه
په وينو رنګ افغانستان دی
په هريو کور کښې دي ويرونه

* * *

د کور پرځای بې نصيب ګور شو د کمونستو په وعدو کښې
هر چا تر خپل وطن سوراور شو وسول د ظلم په لمبو کښې
وحشت په هره خوا کښې خور شو آرام شو ورك كليو ښارو كښې
له ورانې حالې پورتر شورشو آورو په تنو غلبلو کښې؛

« دا بشر دوست دی؟ دا انسان دی
چې بلوي په مونږ اوروونه؟»
په وينو رنګ افغانستان دی
په هريو کور کښې دي ويرونه

* * *

خو پا ځېدلي شانلميان دي په کاميابۍ موا اعتماد دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې جهادي سنګر ودان دي   آزاد به ونکی موهیواد دی
په غزا بوخت موچې غازیان دي   آخر را تلونکی عدل وداد دی
په وینو رنګ موشهیدان دي   د سرخرویی د زیری یاد دی
د سبا ستوري مو روښان دی
«رفیع» اهن کړ دي غمـــــونه
په وینو رنګ افغانستان دی
په هر یو کور کښې دي ویـــــرونه

سنبله ۱۳۶۴ هـ ش

د ننګ تاریخ

ستا په مخ چې را خورې شوې د شهید د وینو پرخې
سرخرویی دې کړه حاصله، ای د لوړو غرونو ږغې!
کتیبه ده د میړانې، د شهید په وینو لیک   ده
تر ابده ژوندی ساته، داد ننګ د تاریخ کرښې

۱۳۶۲ پېښور منظور عام پرېس

(c) ketabton.com: The Digital Library

سوې مسرې

په وطن کښې د وحشت لړې خورې شوې
کندو وازې کړلې خولې سرې خورې شوې
پسرلي چې به غاټولو سره ښکولې
هغه د ښتې په سرو وينو باندې سرې شوې
چې درنې وې، چې تودې وې، تالي دلې
هسې ادرې اوس سرتر پايه هدېرې شوې
چې ښادې چې آبادې ته مو لرلې
ځوانيمرګې د عمرو - عمرو اسرې شوې
ځوانان ولاړل د وحشت تركومې تېرشول
را نه لوټ مو ملي پانګې او پاسرې شوې
اوښكې وركې شوې د وينو په سيلاب كښې
په سرو وينو باندې سرې سوې مسرې شوې

۱۳۶۶/۸/۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د نیل پرغاړه
(بکرنش النیل)

نه د نیل پرغاړه ناست یم !
نیل روان دی !
نیل روان دی!
ورو - ورو اخلي قدمونه!
د هدف په لوري یون دی!
را روان دی له پرونه
د سبا غېږې ته ربسي!

* * *

نه د نیل پرغاړه ناست یم
چوپې - چوپې یې ځپې دي
خو په تنتو اشاره کېږي
را ته سپړي ډېر رازونه
کوي تېر حکایتونه
راته یاد کړي تېر وختونه

(c) ketabton.com: The Digital Library

راته سپېڅلي تاریخونه

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!
رایادېږي هغه ورځې!
چې د نیل چوپو څپو به
تېرولې د نیل ناوې
او حسینې به نغرلې
دا د نیل غوښتنه نه وه
دا هوس د ها پاچاؤ
چې به نجونې خوښولې، غرقولې
د وحشي شهوت تسکین به یې پرې کولو

* * *

زه د نیل پر غاړه ناست یم!
څپې چوپې - چوپې درومي
اشارې کښې راته وایي:
"څه شول هغه هوسونه؟
بې ځلیه شهوتونه؟
زه شاهد یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

دوی پناه شول
او د نیل حسیني ناوې
بیا په امن او سبېدلې
نه چا ماته را وستلې!
نه او بوکښې ډوبېدلې! "

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم
زمانه وهې څرخونه
راته ښکاري ټپر قلمونه؛
د فرعون شاهي تخت دی
ځان ته خدای د خلکو وايي
کړي چپه - چپه حکمونه
په ترلو - په وژلو
د مظلومو انسانانو
نه سرېږي، نه مړېږي!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!
نیل روان لکه پرون دی

(c) ketabton.com: The Digital Library

او په يون کښې راته وايي:

« ها فرعون د لته ګورې ؟

ها خدايي مقام يې کوم دی ؟

زما غنيره کښې زبون دی !

غور څولی ما دی بېرته

دی عبرت د تاريخونو !

* * *

نه د نيل پر غاړه ناست يم

پر زاړه قلم کښې ګورم

مصر ډک له شر او شور دی

د زرګونو عالمونو پر مخ - مخ کښې

ښايسته يوسف خرڅيږي

په پيسو او په مالونو

هر يو نيسي يې له لاسه

غواړي د ا ښکلی غلام کړي !

د انسان مقام بدنام کړي !

* * *

نه د نيل پر غاړه ناست يم !

(c) ketabton.com: The Digital Library

قلم څرنګ خوري راتاوېږي!
ښایسته یوسف ښکارېږي!
غلامي یې شاتړ کړې
د شاهي په پالنګ ناست دی
او د نیاو دوړ چلېږي!
د انسان سوداوې نښتنه
وروړ په وروړ باندې نازېږي!

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم!
راته کړي حکایتونه،
راته کړي اشارتونه،
د نسل په ژبه وایي:
ډېر زوروکي دي مالیدلي
چې زما پښتو ته لوېدلي
له غروره ډک سرونه
په دې کانو دوه ېدلي؛

***

نه د نیل پر غاړه ناست یم
او د نیل له حاله وایم؛

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرعونان تل نسکوری

حق باطل باندې برېږي

زور زیاتی نه پاتې کېږي

بې له خدایه! مصنوعي خدایان غرقېږي!

***

نو:

نه د نیل پرغاړه ناست یم

په ډاډ منه لهجه وایم:

چې ای د عصر فرعونانو!

ای وحشي ښکېلاکګرانو!

ای د روس وحشي لښکرو!

نور راغلی هغه وخت دی

چې په لاره د فرعون به روانېږئ!

او د مرګ په رود نیل به ورګډېږئ!

دا به کېږي، دا به کېږي

کړنې او که خوښېږئ!

***

نه د نیل پرغاړه ناست یم!

(c) ketabton.com: The Digital Library

زه د نیل په ژبه وایم:

د افغان اولس د قهر رود نیل بر

غرقوي د تزاري فرعون لښکري

دا آزاد وطن به بیرته آزاد بڼي

د افغان مؤمن اولس به

خپلې خوښې ته رسیږي

د هدف رڼه منزل ته

به سمېږي هسکه غاړه!

زه د نیل پر غاړه ناست یم

نیل روان دی

نیل روان دی

ورو- ورو اخلي قدمونه!

۱۳۶۵/۹/۹

۱۹۸۶/۱۱/۳۰

مصر، قاهره

د راډیو تلویزیون ودانۍ

د نیل پر غاړه

(c) ketabton.com: The Digital Library

د وحشت غېږ

سرې-سرې اوښکې چې توېږي مې ګرېوان ته
څه به وبخښي د مېنې ګلستان ته؟
نه پوهېږې ګل په سوي، بلبل په سوي شو
يوه چاره په کار ده دې سوي خزان ته
د وحشت په خوره غېږه کښې شلم پروت دی
حيرانېږم د شلم قرن انسان ته
مېنه نشته، مېنې سرې دي په سرو وينو
ته لا اوس هم انسان وايې دې حيوان ته؟
يو وېشتمې پېړۍ ته چې را برېږي
څوک به پاتې وي چې وبې غوارې ځان ته؟

۱۳۶۲/۸/۸

پېښور

(c) ketabton.com: The Digital Library

د چرنینکو د مړینې په ارتباط څو قطعې:

خرس مړکي

خرس مړکي ده په روسیه کښې لګېدلې
لوی خرسان یې سر په سر مړي، کال په کال مري
عجیبه ده نړول نړه چاودې ځې له تنخته
د افغان د ارادې په پاڅه ډال مړي

۱۳۶۳/۱۲/۲۰

د اقتدار جنګ

اورو: «یو» کله یې «بل» مشر مردار دی
چې ګوښه شي ورپسې یې د مرګ وار دی
کودتا د کمونیزم هم اسرار وي
په مسکو کښې روان جنګ د اقتدار دی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

زوړېږن

چرینکو ؤ اندروپف ګورته لېږلی
اقتدار د کې جي، بي بې ؤ رتهـلی
خو زوړېږن یې لکه مېږه رانسکور کړې
ګربه چف لکه ګربه ؤ ورته غلی

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

* * *

برېژنف یې چې مردار شو کار یې زار شو
اندروپف یې له یو پف سره ګوزار شو
چرینکو که هر څو وچړېده وخت تېر ؤ
ګربه چوف یو چوپ پرې وکړ په قرار شو

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

امتحان

که هر څو مې د افغان قصه اوږده شوه
د ښنه! ستا هم هدا شان قصه اوږده شوه

پروا دار مې نه د مال او نه د سر یم
اوس چې مات د تاوان قصه اوږده شوه

توجه! کښځ ته مې د امن بېړۍ باسه
چې پر ما د سره توپان قصه اوږده شوه

ځکه وینې مې له اوښکو سره درومي
د بم سوړو د باران قصه اوږده شوه

د بېړنو نوبه! د سره سحر په لوري
غرق خون دې شو کاروان قصه اوږده شوه

د روسي ښکېلاک قصر مې هم کړه ختمه
که زما د امتحان قصه اوږده شوه

د خوابه اشنا وصال به مې لا خوب وي
که هر څو مې د هجران قصه اوږده شوه

اوربې پوزې کړه د عصر په دیوانو
د رفیع که د دیوان قصه اوږده شوه

۱۳۶۴/۱۲/۱۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه؛

د خوشال بابا په مزار

که ته نه وای دې خړ غره ته به راتلل څوک
په حضور به دې دا هسې ژړېدل څوک
ستا کشش، ستا جذبه، ستا مقناطیس دی
ګنې زه څوک، دې لوړ ځای ته رسېدل څوک؟
هغه درد چې تا درلود ما سره هم شته
ښکېلاک یو دی، ګنې روس څوک دی، مغل څوک؟
بیا نا اهله خپل له بله سره مل شو
ګنې مینه د افغان څوک وه او بل څوک؟
د نفاق درد چې تا لید لا دوا نه دی
ځکه زه څوک یم او ځوان پاتې کېدل څوک؟
ته ترې لاړې جانګوړې، زه اکوړې ته
که بخت بد نه وي نو موږ څوک وو او تلل څوک؟
ستا له لاسه اوس زما لاس ته رسېږي
په دې شان دې کړې د ننګ توره تړل څوک

(c) ketabton.com: The Digital Library

تاڅنګه اجازه رفیع تر ورکړه

کښته نه ځوک، دې مقام ترا ختل ځوک؟

۱۳۶۳/۱/۲۱

مقابله

په نره، په غیرت، په سپین میدان مقابله ده

روانه په وطن کښې دافغان مقابله ده

یو لوړ تر دي تا سنګونه، الوتکې اوبمونه

بل خوا دارا دي اود ایمان مقابله ده

۱۳۶۱/۷/۱۸

تیږي غاټول

په وطن کښې اوس ـ اوس هم لاله غوړیږي

خو له لاسه د وحشت ټوټې کیږي

لا یې داغ د سوي زړه سبو دلې نه وي

چې په غیږه د بیدیا کښې وړشیږي

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بلخ د نامتو قوماندان ذبیح الله په شهادت

د دين د پاره ، د حق په لوري
د وطن لار کښې لاړې فدا شوې
ستا قرباني کړه الله قبوله
ذبیح الله وې ، ذبیح الله شوې

۱۳۶۳/۱۱/۱۲

پښتنور

فردوس

چې محروم نشم محشر کښې له فردوسه
ځان ساتمه پښتنور کښې له فردوسه*
شیخ به ناست وي انتظار به د قیامت کا
شهید حظ مومي سنګر کښې له فردوسه

۱۳۶۳/۱۰/۱۸

---

* فردوس پر پښتنور کښې د یوې سینما نوم دی .

(c) ketabton.com: The Digital Library

د خوشال بابا په لیکه ،

منظوم لیک

یاره څه به درته کښېمه ، په څه باب کښېنم ؟
نه به تا وته د هجر کوم عذاب کښېنم ؟
د «هجرت» او د «هجران» غمو بېتاب کړم
نو به څنګه دا بیان په آب و تاب کښېنم؟
د دوستانو دښمني درته بیان کړم؟
که دوستي د دښمنانو په کتاب کښېنم؟
له هر لوري مې زړه خوږېن حال مې خراب دی
درته څه به د دې خپل خاطر خراب کښېنم؟
نه وُم پوه نه به هېواد، نه هېواد وال وي
«چې به دا د غم بېلتون په پنجاب کښېنم»؟

پنجاب، دریل سیون

۱۳۶۶/۸/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

د سلطان محمود غزنوي د مزار د ورانولو په ویرکښې؛

لوی فاتح

هاغه لوی محمود چې مات یې سومنات* کړ
د منات، لات او عزی** ورو دې میرات کړ
کمونستو د هندوانو خوښېدنګ ته
د مغه فاتح ګنبد په بمو مات کړ

۱۳۶۳/۱۲/۲۱

دروند غم

یو خلو یښت کلونه دې ونډون را باندې تېر شول
کول په غمو تېر شول، ورځ په ورځ غمونه ډېر شول
سور وحشت د روس چې په وطن کښې زموږ پلی شو
دا داسې دروند غم وچې پرې تېر غمونه هېر شول

۱۳۶۴/۴/۳۰

---

* سومنات د هند د مشهور بت نوم دی.

** لات، منات او عزی د جاهلیت په دوره کښې په کعبه شریفه کښې ایښودل شوي مشهور بتان دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دښمن

په خوله يې سوله ده، په زړه کښې يې د سر دښمن دي
د باطل مرسته کښې، د حق د حق سنګر دښمن دي

بشر بشر وايي جهان يې پوهول له شره پاک دي
بشر يې سره کړي رښتيا چې د بشر دښمن دي

مخ ترې تندر راولي دا د بنګلا لوټماران
هغوی چې غواړي سور سحر د ګلندمر دښمن دي

د کمونيزم د رژيم، رژيم دي وينې خوړل
دا رژيمونه انسانيت ته سراسر دښمن دي

که کمونيزم ګورئ ورشئ د خيبر نه هاخوا
هم د حيوان، هم د نبات، د سم او غر دښمن دي

۱۳۶۲/۱۱/۲۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شینډنډ کښې د روسي الوتکو دیوځایي سوځولو د عملیاتو یاد

○

ټول وطن مې یې شو دیاره کړ په چین
بیا یې تخم پکې وکاره د مین
ما یې هم مبلغ لکه میرې قرباني کړې
ګوندې څه یې شي ادا د دوستۍ دین

۱۳۶۴/۴/۳۰

پښین

پرلیبیا تیری

ظلم دی یو، وحشت دی یو او بمباري یوه ده
که په پولینډ، په فلسطین، یا په لبنان کیږي
ښکیلاک: سور، تور، بشر دښمن او بشر دوست نه لري
تیری تیری دی په لیبیا، که په افغان کیږي

۶۵/۱/۲۷

پنجاب

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مینې بقاء

دا دنیا ټوله زما شي ، په دنیا کښې چې تا وینم
له دنیا مې چې ته چیل شې ، بیا نو څله دنیا وینم

څه عجبه زمانه شوه ، ټول کارونه په بل پړ شول
له پردي هم ستم وینم ، له آشنا هم جفا وینم

لا قیام د قیامت نه دی ؟ چې نفسي نفسي نفسي شوه
دي چاغ شوي یې نفسونه که امي که ملا وینم

زړه پریشانه پریشانی کړي ، ستا په مینه یې راټول کړم
ځان له مانه چې ټول نه کړي ، ټولیده مې د سا وینم

لاس مې پریږده د زړه سره ، ستا د زړه د سوز د پاسه
چې دې زړه هره درزا کښې ، نه د مینې بقاء وینم

جمعیت که را نه ټول دی ، ټول په یوه سیلۍ خواره شي
رفیع ځکه په دې ټول کښې ځان بې یاره تنها وینم

۱۳۶۲/۹/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

یو هدف

چې د باران یوه ړنه اوښکه یې تر خولې نه ورشي
په سمندر کښې مرغلره شي صدف د پاره
ټوټې - ټوټې زړه به راټول کړم کړاټول شي یو ځل
دغه بې نظمه تنظیمونه یو هدف د پاره

۲۸/۹/۱۳۶۳

د روس بټۍ

د افغان دیوانیمو د زړه دوک ؤ
چې راپورته شو په کیف کښې له بټۍ نه
دا لمبه کله مضمون یې، ښکاري داسي
چې روسیه به کاندي ورکه له نړۍ نه

۱۰/۲/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

نوې سا

زما نارام زړګي له ډېرو اندېښنو ویده شي
لکه ماشوم چې بې له موره په سلګو ویده شي

د وطن خاورې ستا ګردونه مې راغځه دسترګو
لېچن به څنګه بې له دې پستو رنجو ویده شي

د آرزوګانو په مقتل کښې به خوب څوک آشنا
پر دې بسترې وغزېږي پر عمرو ویده شي

رقیبه عزم یې یوه نوې غونډې سا اخلي
ستړې که هر څو پر درېغ ـ درېغ خوبو ویده شي

د خیال دنیا یې د عمرو ـ عمرو زنګونه اخلي
چې د غزل پر رنګین تال کښې په جوهتو ویده شي

۱۳۶۲/۱۲/۲۴

(c) ketabton.com: The Digital Library

د زړه قصه

زما د زړه قصه د زړه پرغوږ واوره آشنا
د سرغوږونو کله سرسري اورېږي
ما معنوي ماته ورکړې خپل مادي د ښمن ته
ځلک به محض د میدان لرې برې اورې

۱۳۶۳/۷/۱۶

د زړه کور

زړه مې ورو کی دی خو دومره لوی دی
د هر مظلوم غم ځایېدی شي پکښې
هر یو ظالم ته د نفرت مېنه ده
هر یو جابر تلعین کېدی شي پکښې

کوټه: ۱۳۶۴/۶/۷

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بهار په لوری

د زړګي ستني مې کړې شولې د يار په لوري
د يار په لوري داشنا ځوندې د يار په لوري
د ننګ او ننګ ولتن ويښته هومره نري د آشنا
خپل قدمونه چستوه د افتخار په لوري
د حق قصه راته اوږده شوه د منصور تر دره
ځکه بې داره ور روان يمه د دار په لوري
نه باوري يم چې سيلۍ به مدام نه لګېږي
داخزانونه به مې د رومي د بهار په لوري

۱۳۶۲/۱۰/۲۲

يوه لنډۍ

پسرلی بيا پر وطن راغی
ګلان راځي خو شهيدان خاورو ته ځينه

۱۳۶۲/۱۲/۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

اصلي رنګ

کمونیزم لفاظي ده، فریبکاري ده
خو زموږ ملک کښې ښکاره په اصلي رنګ شو
یرغل وکاندې په خلکو اعلان مارشل کا
جومات، رنګ، کړي په راډیو کښې وایي "رنګ" شو

۱۳۶۳/۳/۲۵

دار

څنګه ښه بېلتون دی تر وصلته لا خوندلت لري
هر څه ته چې دید کړمه دیدار شي د آشنا
زه هغه منصوریم دخدای نصر مې ملګری دی
دار ته چې مې بوزي راته دار شي د آشنا

۱۳۶۴/۷/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغان فخر

د افغان فخر په هغو ننګیالو دی
چې نه دار لري له بند او نه له داره
داسې فخر د افغان له پاره عار دی
مفتخرچې وي د روس له افتخاره

۱۳۶۵/۳/۱۰

نوبنار، د موټر یون

○

یار مې مار شو له ښاماره سره مل شو
له بې سره استعماره سره مل شو
افغان څرنګه شي فخر پرې کولی
چې د روس له استعماره سره مل شو

۱۳۶۵/۳/۱۰

اکوره، د موټر یون

(c) ketabton.com: The Digital Library

فاصله

پرون خر به ؤ هغه کته بدله
اوس خره بدلېږي کته يې يوه ده
نوره بنکېلاک په سره بنکېلاک دى بدل شوى
د پرون او د ن دغه فاصله ده

۱۳۶۵/۳/۱۰

خيرآباد، د موټريون

ولايت

پرون وروړ ؤ د ببرك خوږن يې نه دى
هى توبه د سياست له اخوته
چې الهام ورته را درومي له مسکوه
اوس اګاه شوم د ولي له ولايته

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټك، د موټريون

(c) ketabton.com: The Digital Library

رشته

چې شپېته کاله پخوا يې سرې جامې وې
ما ويل دا يې نښانه د قربانۍ ده
خو چې نن د روس په سره بيرغ نازيږي
ښکاري دا سې چې رشته يې پخوانۍ ده

۱۳۶۵/۳/۱۰
اټک

د روس بار

مفتخر چې د روسانو په دوستۍ وي
کله ودروي يو او کله بل خر
څو دا خره وي د روس بار زمکې ته رځي
نجيب راولي او لرې کا، کارمل خر

۱۳۶۵/۳/۱۰

اټک : د موټريون

(c) ketabton.com: The Digital Library

ابدي مينه

مسخره مې کړلې نوري يـــــــاراني
چې مې وويې ستاد مينې تـــــــراني
ابدي مې کړه وطنه د ستا مينـــــــه
زماغونښي وښلې زمـــــــاني

۱۳۶۴/۳/۲۳

کوټه

هيـــواده!

که ګــــرانه ګـــرانـــه! ګرانه هيـــواده
فارغ مې مه کړې داستا له يــــاده
يم راوتـــلى ددې له پـــاره
چې دې آزاد کـــړم له اســـتبداده

۱۳۶۵/۳/۱۶

پنجاب، ګجرات، دريل يون

مرام

په ځای کښې کښېناستل او یوه لحظه غافلېدل
لوی جرم یې ګڼې چې څوک قیام لري په مخ کښې
په دار باندې زنګل لکه په تال باندې زنګل دي
هغوی ته چې هدف لري، مرام لري په مخ کښې

۱۳۶۴/۴/۶

د سپېدو خنجر

ظاهري زخم مې نشته خو په زړه مې وینې ډنډ دي
نه پوهېږم څه راپېښ شول داد سترګو په ټکر کښې
په سحر کښې نه سنګارېږي، په غرمه کښې یې نه وینم
چې لیدلی مې کوم نور دی، د سپېدو په سپین خنجر کښې

۱۳۶۴/۱۱/۲۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

لفظي بشر دوستان

چې کور ونه ورانوي د کارګرانو
چې کښتونه سوځوي د بزګرانو
چې مالونه لوټوي د زيارکښانو
چې سرونه غوڅوي د ماشومانو
چې وژل کاندي، د ښځو بوډاګانو
چې کړي قتل د مظلومو افغانانو
دغه کار دی د لفظي بشر دوستانو
تف لعنت په کمونيزم، په روسانو

حرارتونه

له مونږ ګان "وړي خر خوي پر ې خپل غرخونه
راکوي "بم، ورانوي مو پر ې کورونه
دا دوستي ده؟ دا ورور ي؟ برابري ده؟
چې بدلي شي پر دې راز حرارتونه

۱۳۵۸/۲/۲۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

د پښواک پښواک

چې مېين په ملي واک، په ملي ځواک دی
چې دښمن د هر بنسټ کېلاک، د هر زبېناک دی
که هر څو ترې لرې ځي بيا را غبرګېږي
د اولس عوبن خلاصوي د اسې پښواک دی

۲۸/۲/۱۳۶۵

آسيا

په افغان او په لبنان کې نن کربلا ده
په ايران عراق نن ناله لوبلا ده
د انسان د ګکرو داني دل کېږي
آسيا ځکه سرګردانه ده، آسيا ده

۲۱/۱۱/۱۳۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

قدمونه

ناشنا لوري ته راغلم د آشنا په قدمونو
پلونه مې بيا کېښول د بابا په قدمونو
يوسف پاچا د حسن دى د ناز په نيلي سپور دى
په مخ کښې يې ښکاريږي زليخا په قدمونو
کتنه وه د ګدايي يې په تومتې شرې خودى خوښ دى
مجنون ښکاري چې پروت دى د ليلا په قدمونو
تازه يې قرباني د امامانو کړه دنيا کښې
روان افغانستان د کربلا په قدمونو

۱۳۶۳/۹/۱۶

ائتلاف

يو هدف ته مو وحدت و اتحاد شو
اتحاد د اختلاف په لوري درومي
هئ افسوس دى طلايي وخت مو تلف شو
ائتلاف اوس د اتلاف په لوري درومي

۱۳۶۵/۴/۵

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library